

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Ausseminister Jean Asselborn. Dës Diskussioun ass elo ofgeschloss.

5. 7962 - Débat d'orientation - Quel avenir pour l'Europe ? Résultats de la campagne de consultation des résidents du Luxembourg par la Chambre des Députés dans le cadre de la Conférence sur l'avenir de l'Europe

D'Chamber féiert de Mëtten eng Orientéierungsdebatt iwwert d'Zukunft vun Europa. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Claude Wiseler, d'Madamm Simone Beissel, den Här Mars Di Bartolomeo, d'Madamm Stéphanie Empain, den Här Fernand Kartheiser, d'Madamm Nathalie Oberweis, den Här Marc Goergen an den Här Gusty Graas.

An d'Wuert geet elo un de Rapporteur, den honorabelen Här Yves Cruchten. Här Cruchten, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Sous-Commission « Avenir de l'Europe » de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, de l'Immigration et de l'Asile

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Merci, Här President. Ech mengen, ech schwätzen hei fir jiddwereen, wann ech soen, dass et eis alleguerten elo ganz, ganz schwéierfält, nodeems mer iwwert de Krich an Europa geschwat hunn, fir einfach esou bei en anert Thema iwwerzegoen.

An dach ass och hei eng Relatioun ze maachen tëscht deenen zwee. Wa mer haut iwwer Europa schwätzen, dann denke mer, mengen ech, alleguerten drun, dass d'Europäesch Unioun un éischter Plaz e Friddensprojet ass an dass dës Europäesch Unioun eis genee dee Fridden elo schonns iwwer 70 Joer garantéiert.

Här President, den 9. Mee zejoert huet d'Europäesch Unioun sech op en eemolegen demokrateschen Exercice agelooss: Ronn 70 Joer no der Schuman-Deklaratioun hunn de Conseil, d'Kommissioun an d'Europäesch Parlament d'Konferenz fir d'Zukunft vun Europa lancéiert, an zwar op den Europadag, den 9. Mee, dee jo zanter dräi Joer hei zu Lëtzebuerg en nationale Feierdag ass, op deem mir un déi europäesch Errungenschaften erënnere.

Wat dës Konferenz esou besonnesch mécht, ass, dass d'Bierger hei d'Wuert kréien. Énnert dem Slogan „D'Zukunft läit an Ären Hänn“ hunn d'europäesch Institutiounen sech verpflichtet, den EU-Bierger nozelauschteren an hir Recommandatiounen eescht ze huelen.

Lëtzebuerg huet des europäesch Initiativ ausdrécklech begréisst a voll a ganz ënnerstëtzt. Dësen Exercice kënnt och keen Ablack ze spéit, well d'EU brauch en neien Otem. Am Laf vun de Joren huet d'EU eng Partie Krisen an Erausforderungen iwwerwonnen. Déi rezent Krisen - ënner anerem d'Finanzkris vum 2008, d'Pandemie elo just oder d'Klimakris, an där mir nach ëmmer mattendra sinn -, weisen, dass a verschiddene Beräicher Reformen einfach néideg sinn.

Krise sinn eeben och ëmmer eng Geleechenheet, fir Verschiddenes ze hannerfroen a Verbesserungen oder Léisungen ze fannen. Mir wëssen alleguerten, dass de Fonctionnement vun der EU dacks komplex an och net ëmmer einfach ze verstoen ass. Et ass net ëmmer einfach nozevollzéien, wéi eng Entscheidung zustane komm ass oder wat eng nei EU-Direktiv ënnert dem Stréch fir de Bierger bedeit.

Dobäi kënnt och nach, dass d'Bierger am Normalfall nëmmen all fénnef Joer opgeruff ginn, d'Europaparlament ze wíelen. Déi héich Participatioun bei de leschten Europawalen huet gewisen, dass d'Bierger sech fir hiert Europa interesséieren. Duerfir ass elo och dee richtegen Ament, fir déi ganz europäesch Populatioun an dee politesche Prozess matanzebannen, dee richtegen Ablack och, fir de System méi transparent ze maachen, eng europäesch Éffentlechkeet an Identitéit ze promouvieren a géint den demokrateschen Defizit virzegoen.

Op Basis vun den europäesche Wäerter a mat enger oppener, inklusiver an transparenter Approche sinn d'Bierger an de Mëttelpunkt vun dëser Konferenz gesat ginn. D'Konferenz huet sech ausdrécklech un all d'Awunner vun der EU geriicht, aus alle Memberstaaten, mat allen Horizonter, vun all Alter, vun all Geschlecht an aus allen Deeler vun dëser Gesellschaft. Dobäi hunn déi Jonk eng speziell Roll an der Gestaltung vum europäesche Projet kritt. Énner anerem ass jo 2022 och d'europäesch Joer vun der Jugend.

An dësem Sënn gouf eng Pleniëre mat Verrieder vun de verschiddenen Organer opgestallt. Dës Pleniëre huet zéng Sujete predefiniert, fir der Konferenz en Ausgangspunkt ze ginn. Et ass awer ënnerstrach ginn, dass d'Haaptaufgab vun der Pleniëre ass, sécherzestellen, dass den Debat, deen d'Bierger féieren, fräi an onbegrenzt ass. Et ass also kee virdefiniert Resultat gewiescht.

Déi europäesch Institutiounen hunn och Wäert drop geluecht, dass d'Konferenz fir jiddereen zougänglech ass. Duerfir ass een zentrale Pilier vun dësem Exercice eng méisproocheg digital Plattform - Dir kënnt se nokucken op futureu.europa.eu -, op där d'Bierger op 24 europäesche Sproochen hir Iddie kënnen deelen, iwwerengs och op Lëtzebuergesch.

Hei kënne si och mat anere Bierger zesumme konkret Sujeten diskutieren oder hir Zoustëmmung fir anere Bierger hir Proposen ausdrécken. D'Bierger vum Grand-Duché hu sech och un der digitaler Plattform bedeelegt an hate bis November zejoert 31 Iddien a 50 Kommentare publizéiert. Si hu sech am meeschte mat Klimawandel, europäescher Demokratie an der Roll vun der EU an der Welt beschäftegt.

Dës digital Plattform regroupéiert och all déi verschidden Evenementer, déi dezentral an allen Ecker vun der Unioun online, offline oder hybrid organiséiert goufen. Dobäi handelt et sech ëm biergerne Aktiounen, déi op Social Media, a Schoulen oder och um Maart konnte stattfannen - eeben do, wou d'Bierger sech iwwerall ophalen.

D'Bierger hunn also an de verschiddene Formater d'Méiglechkeet kritt, hir Wënsch, Erwaardungen, och Visiounen, awer och Erausforderungen a Problemer matzedeelen. Zu Lëtzebuerg sinn iwwerengs am Ganze 35 Evenementer organiséiert ginn, déi op der digitaler Plattform verëffentlecht goufen.

Bei den Evenementer hei zu Lëtzebuerg stoungen dacks d'Digitaliséierung oder d'europäesch Wäerter am Virdergrond. Et ass eng breet Palett vu Formater ugebuede ginn: en Echange tëscht eisem Kommissär Nicolas Schmit a Bierger zu Schengen, Webinare vun der Uni Lëtzebuerg, den Hackathon fir jonk Entrepreneure vun der Chambre de Commerce oder d'Panelen vun der Chambre des Salariés an dem gemeinsamen europäesche Sekretariat vum OGB-L an LCGB, fir hei nëmmen e puer bekannt Beispiller ze nennen.

Op dëser Plaz géif ech gären all den Organisateure fir hir grouss Efforte felicitieren an hinne fir hir wäertvoll Kontributiounen Merci soen.

E weidere Pilier vun der Konferenz si véier Biergerfore vu jee 200 Persounen aus alle Memberstaaten. D'Membere vun dëse Biergerfore si geloust ginn, woubäi eng Rei demografesch Krittären a Consideratioun geholl goufen. Et ass zum Beispill séchergestallt ginn, dass aus all Memberstaat op d'mannst eng Fra an ee Mann deelhuefen. En Drëttel vun alle Participante si Jonker, dat heescht Bierger am Alter tëscht 16 a 25 Joer.

All Biergerforum huet jee weils intensiv op engem bestëmmte Sujet geschafft. Fir genee ze sinn, waren d'Theemen éischters d'Ekonomie, sozial Gerechtegkeet, Aarbecht an Educatioun, Jugend, Kultur, Sport an digital Transformatioun. En zweete Forum war d'Demokratie, Wäerter, Rechtsstaatlechkeet a Sécherheet. En drëtten: Klimawandel, Ëmwelt a Gesondheet. An e véierten: d'Europäesch Unioun an der Welt an d'Migratioun.

Nieft all den Evenementer, déi d'Bierger, d'Zivilgesellschaft an d'EU-Institutiounen organiséiert hunn, sinn och national Parlamentar abezu ginn.

Här President, d'Chamber huet dësen demokrateschen Exercice vun Ufank u ganz eescht geholl. Mir gesinn eis als Chamber och als e wichtege Deel vun der europäescher Demokratie. Mir si vläicht méi no un de Bierger wéi Bréissel oder Stroossbuerg a kënnen esou eisen eegene Bäitrag leeschten.

Aus deem Grond hu mir eng Souskommissioun an d'Liewe geruff, an där all Partei vertrueden ass. Mir waren eis zimmlech séier eens, dass mer eppes Neits géife probéieren. Amplaz wéi gewinnt d'Bierger an eenzel Centre-culturellen ze invitéieren an hinne do ze zielen, wat si vun der EU ze halen hunn, wollte mir dës Kéier de Spiiss ëmdréien.

Op Basis vun der Bottom-up-Approche, also vun ënnen erop, hu mer op eng oppen, transparent a participativ Approche gesat. Mir wollten de Bierger nolauschteren, fir ze héieren, wat si ze soen hunn. Als Alleréisch hunn net mir, d'Politiker, d'Theemen definiert, iwwert déi mer sollten diskutieren, mee mir hunn e Meenungsforschungsinstitut erugezunn, fir déi Sujeten ze identifizéieren, déi d'Lëtzebuurger Residenten am meeschte beschäftegen.

Duerch verschidden Ateliere sinn hei véier Sujeten ermëttelt ginn: Dat waren éischters Inegalitéiten, zweetens ekonomesch Kompetitivitéit, drëttens Migratioun a véiertens - wéi kéint et och anescht sinn? - de Klimawandel.

Dës Sujeten hu mir och als Ausgangspunkt geholl, fir eis Panelen ze organiséieren. Hei ass et haaptsächlech drëms gaang, Echange tëscht eis Deputéierten, institutionellen Acteuren an der organisierter Zivilgesellschaft ze erméiglechen. Si sinn d'Experten, déi wëssen, wéi eng Erausforderungen et an engem bestëmmte Beräich gëtt, a kënnen dacks och scho Léisungsméiglechkeeten oder Propose formuléieren.

Jee no Sujet sinn déi relevant Organisatiounen invitéiert ginn, an d'Chamber ze kommen, fir sech mat eis an der Souskommissioun auszetauschen. Dat ware fir de Panel iwwert d'Inegalitéiten zum Beispill d'Chambre de Commerce, den OGB-L, d'Banque alimentaire an d'Caritas. Um Panel iwwert d'ekonomesch Kompetitivitéit hunn d'UEL, d'ABBL, d'FEDIL souwéi och Luxembourg for Finance deelgeholl. Fir de Panel „Migratioun“ ware Verrieder vum Cercle des ONG dobäi, esouwéi Verrieder vu RYSE, dem Lëtzebuurger Flüchtlingsrot, vum CLAE, vun der Associatioun Passerelle an och vun der ASTI. Beim leschte Panel iwwert de Klimawandel hu Membere vum Biergerkomitee 2050 a vu Votum Klima matgemaach.

Ech géif op dëser Plaz gär all deenen e grouse Merci soen, déi sech un de Panele bedeelegt hunn an eis hir Kontributiounen zoukomme gelooss hunn.

Mir hunn hir Iddien, Mësstänn, op déi si eis higewisen hunn, hir Wënsch a Visioun fir d'Zukunft vun Europa wouergeholl an an eise finale Rapport aflësse gelooss.

Doriwwer eraus huet d'Souskommissioun Bistrosgesprécher organiséiert. Fir gewéinlech ass et jo esou, datt d'Bierger bei d'Politiker invitéiert ginn, fir eise Rieden dann nozelauschteren, ouni wierklech eng eege Meenung matdeelen ze kënnen. Dat wollte mir hei verhënneren. Eis war et wichteg, no bei d'Bierger ze goen, fir gewuer ze ginn, wat si a Bezuch op Europa beschäftegt. Och hei hu mir den Akzent op eng oppen Diskussioun gesat, bei där d'Bierger decidéieren, wat op der Dagesuerdnung steet.

Mir waren zu Gréiwemaacher, zu Dikrech, an der Stad Lëtzebuerg an och zu Esch. D'Beitrag vun de Bierger sinn iwwerens och alleguete bildlech festgehale ginn. Am Laf vun de Bistrosgesprécher an och vun allen aneren Organisatiounen, huet d'Madamm Yolande Koster déi wichtegst Aussoen duerch sogenannte „Graphic Recording“ festgehalten. Dat ass eng kënschtleresch, grafesch Aart a Weis, fir Gesprécher net nëmme schrëftlech festzehalen, mee se gläichzäiteg och ze visualiséieren. Déi Tableaue gehéiere fest zum Rapport a sinn dësem och annexéiert. Ech fannen, dat ass immens gutt gelongen an ech soen der Madamm Koster och e grouse Merci duerfir.

Nom europäesche Virbild hu mir och der Jugend eng speziell Plaz an der Ëmsetzung vun der Konferenz hei zu Lëtzebuerg geschenkt. Ech begrëssen op dëser Plaz, datt d'Jugendparlament eng speziell Kommissioun an d'Liewe geruff huet, déi sech mat der Konferenz fir d'Zukunft vun Europa ausernanergesat huet.

Mir hunn dës Kommissioun an der Chamber empfaangen an hu selbstverständlech och d'Meenungen, d'Iddien an d'Suerge vun den engagéierte Jonken eescht geholl. Déi Jonk hunn eis do impressiounéiert mat hire klore Virstellungen an Erwaardungen. Ech géif och hinne am Numm vun der ganzer Chamber hei e spezielle Merci soe fir hir interessant Kontributioun.

Mir haten am September zejoert och e Vëlostour am Dräilännereck organiséiert. Dësen Tour, bei deem d'Membere vun der Souskommissioun, Deputéiert vun der Chamber, Europadeputéiert a Bierger zesummen iwwert d'Grenz vu Schenge gefuer sinn, huet symbolesch op d'Wichtigkeet vun den oppene Grenzen higewisen, Grenzen, déi leider an der Pandemie erëm eesäiteg zougemaach goufen, eppes, wat vu ville Leit kritiséiert gouf.

Bei deene verschiddenen Arrête konnten d'Politiker sech mat de Bierger an och mat de Lokalpolitiker austauschen. Mir haten eigentlech wëlle, eng ganz Partie méi esou Veranstaltungen ze organiséieren. Mir wollten zum Beispill op grouss Evenementer goe wéi Festivaller oder Foiren. Mir wollten an d'Lyceë goen, fir Jonker ze begéinen oder mir wollten nach en Dissertationsconcours starten iwwert d'Zukunft vun Europa. Dëst war allerdéngs net méiglech, well d'Dauer vun der Konferenz gekierzt gouf.

Et ass bedauerlech, datt eis virun e puer Woche matgedeelt ginn ass, datt just d'Rapporten, déi bis Enn Februar eragereecht ginn, vun den EU-Institutiounen kënnen consideréiert ginn. Amplaz zwee Joer, wéi ufangs ugeduecht, dauert d'Konferenz offiziell just nach ee Joer. Mee wa mer éierlech sinn, da sinn et a Wierklechkeet awer just nach sechs bis siwe Méint. De Startdatum huet, wéi gesot, misse wéinst Corona verreckelt ginn an d'Dauer ass leider net bäibehale ginn.

Et ass immens schued, datt dës flotten an esou wichtigen Exercice elo bal eriwuer ass, wou e grad eréischt richtig an d'Rulle kënn.

Ech mengen am Numm vun alle Parteien kënnen ze soen, dass mer iwwert dës Mësstand ganz onzufriede sinn an dass dës wichtigen Exercice et verdéngt gehat hätt, datt mer méi Zäit duerfir kritt hätten. Mir ginn awer d'Hoffnung net op, datt och nom offiziellen Ofschluss dësen 9. Mee déi Diskussioun mat de Bierger virugefuert ginn.

Wa mer d'Leit wëlle eescht huelen, dann ass et hei, wou et gëllt, en Zeechen ze setzen. An ech weess, dass och eis sechs Kollegen a Kolleginnen aus dem Europaparlament dat d'selwecht gesinn.

Ech soen och hinne Merci fir hir Kollaboratiounen déi lescht Méint a sécheren hinne eis Ënnerstützung zou fir all Initiativen, déi drop ofzilen, d'Diskussiounen iwwer Europa nom 9. Mee virunzeféieren.

Här President, nodeems ech elo laang a breet erkläert hunn, wat d'Konferenz ass a wéi mir als Chamber dës begleet hunn, kommen ech elo op déi verschidde Prioritéiten a Virschléi, déi mer vun de Bierger gesammelt hunn. Ech géif gären direkt am Ufank kloerstellen, dass dëst déi ongefiltet Meenunge sinn, déi mer erakritt hunn. Et sinn also net d'Konklusiounen vun der Souskommissioun an et ass selbstverständlech, dass bei deenen eenzelne Proposen déi eng oder aner Partei, deen een oder aneren Deputéierte vläicht eng komplett aner oder eng vill méi nuancéiert Positioun huet.

Aus all deene verschiddenen Echangë mat de Bierger hu mir véier zentral Sujeten zréckbehalen, déi sech ëmmer erëm widderholl hunn an déi mir an eise schrëftleche Rapport dem Conseil exécutif als Prioritéiten vun de Bierger vu Lëtzebuerg presentéiert hunn.

Déi éischt Prioritéit - ech hat et scho gesot - sinn d'oppe Grenzen. D'Accorde vu Schengen an d'Reesfräiheet sinn ee vun de gréissten a wichtigsten Acquis vun der EU, zemools fir déi jonk Generatiounen vun Europäer, déi keng eegen Erënnerungen un déi Zäiten hunn, wou een huet missen e Pass dobäi hunn, fir iwwert d'Grenz ze goen. Fir déi Jonk waren d'oppe Grenze bis viru Kuerzem eng Selbstverständlechkeet. Dës grouss Errongenschaft ass a Fro gestallt ginn duerch d'Grenzkontrollen, déi am Kontext vun der Coronapandemie eesäiteg vun eisen Nopeschlänner en place gesat goufen.

Alleguerten d'Bierger, mat deene mir geschwat hunn, ware sech eens: Fir si ass et ondenkbar, d'Reesfräiheet komplett anzëschränken. Si hu sech gewënscht, datt d'Grenzen opbleiwen, esou wéi et an den Accorde vu Schengen och virgesinn ass.

Fir d'Bierger war d'Aféiere vun de Grenzkontrollen e Symptom vun engem Dysfonctionnement vun der Unioun. Eppes, wat fir si esou grondleeënd war, huet net méi bestanen. Besonnesch fir d'Grenzregiounen wéi d'Groussregioun, an där mir liewen, sinn d'Konsequenzen enorm, wann dës Errongenschaft net erhale gëtt. D'Auswierkunge fir d'Grenzgänger, déi an anere Länner schaffen, fir d'Ekonomie, den Transport vu Wueren an dat allgemengt gesellschaftlecht Zesummeliewe sinn onmosseg grouss.

Grad an der Pandemie hu mir jo gesinn, wéi wichteg déi Mënschen, déi all Dag aus dem Ausland op Lëtzebuerg schaffe kommen, fir de Fonctionnement vun eiser Gesellschaft sinn. Do denken ech natierlech besonnesch un eis Klinicken an och un eis Fleegeheemer.

Déi oppe Grenze gehéieren zum Alldag vu ville Mënschen an eiser Géigend. Dëst ass zu Paräis oder zu Berlin leider net ëmmer esou gewost.

Déi zweet Prioritéit ass e soziaalt Europa mat manner Ongläichheeten. D'Inegalitéiten tëscht de Memberstaaten, awer och d'Inegalitéiten bannent engem Memberstaat hunn d'Bierger immens beschäftegt. Et mécht himmer Suergen, datt d'Schéier tëscht Aarm a Räich ëmmer méi grouss gëtt. Wéi Dir wësst, huet d'Pandemie dës alarmant Entwécklung nëmme nach verstärkt. Virun allem d'Ongläichheeten tëscht Memberstaaten ass eng Gefor fir de sozialen Zesummenhalt vun der Unioun.

D'Bierger wënsche sech, datt d'Inegalitéiten reduzéiert ginn, dëst andeems een de sozialen Dialog férdert an d'Roll vun de Sozialpartner stäerkt. Aus den Echangingen, déi mir gefuert hunn, war däitlech ze héieren, datt dat Soziaalt muss eng Prioritéit vun der EU ginn. D'EU muss de Kampf géint d'Ongläichheeten esou séier wéi méiglech upaken.

An dësem Sënn hunn d'Bierger un eis erugedroen, datt déi sozial Dimensioun an de Statute vun der EU, spréich an den Traitéeen, sollt verankert ginn. Dat Soziaalt soll genee esou e grousst Gewicht hu wéi déi véier Fräiheeten a soll deementspriedend och vum Europäesche Gerichtshaff esou consideréiert ginn.

Déi drëtt Prioritéit ass eng gemeinsam europäesch Aussepolitik. E groussen Deel vun de Bierger war der Meenung, datt d'EU net méi mat enger Stëmm schwätzt. Déi national Interessie stinn enger reeller gemeinsamer Aussepolitik géigeniwwer an déi grouss Memberstaaten hunn deemno d'Soen doriwwer, wéi sech d'EU an der Welt positionéiert.

Am grouse Ganzen hunn d'Bierger duerfir plädéiert, datt d'qualifizéiert Majoritéit d'Unanimitéit ersetzt, wann et ëm d'Aussepolitik geet. An de Gesprécher huet sech och erausgeschielt, datt d'Bierger sech méi Autonomie wënschen.

D'EU soll aussepolitesch, energieatesch a medezinesch manner vun anere Weltmuechten ofhängeg sinn. Dëst gëllt och fir d'Verdeedegungspolitik: Dacks hunn d'Bierger matgedeelt, dass si sech eng konsequent gemeinsam europäesch Verdeedegungspolitik wënschen, déi et der EU erlaube géif, méi resilient ze sinn, bei Krise méi séier kënnen ze handeln an net nëmme op d'Entscheidung vun anere Muechte mussen ze reagéieren.

Wien hätt geduecht, dass dëst esou séier esou wouer géif ginn?

Am selwechte Sënn hunn d'Bierger fonnt, d'Roll vun Héije Verrieder vun der EU fir Aussen- a Sécherheetspolitik sollt gestärkt ginn, fir dass dëst Mandat engem erlaabt, méi séier Decisiounen kënnen ze huelen.

Eng aner Iddi, déi dacks diskutéiert ginn ass, war eng gemeinsam europäesch Arméi. Jiddefalls war de Message vun de Bierger kloer, dass d'EU hir gemeinsamen Stëmm misst erëmfannen.

Déi véiert a lescht Prioritéit ass d'Energiepolitik. Mat Bezuch op d'Aktualitéit vun där neier Taxonomie vun der EU, déi Gas an Nuklea als gréng Energien definéiert, hunn d'Bierger sech dacks géint dee sogenannte „Greenwashing“ ausgeswat. Och hei hunn d'Bierger kloer Wieder fonnt: Gas an Nuklear si keng nohalteg Energiequellen! Gasressourcë si limitéiert.

Den Uranium an d'Gestioun vun de radioaktiven Offäll si geféierlech fir d'Mënschheit. Duerfir huet d'Majoritéit vun de Bierger, mat deene mir geschwat hunn, gefuerdert, dass dës Energiequelle weeder als nohalteg sollen ugesi ginn nach als Iwwergangsléisunge fir den Energiewissel.

Nieft dëse fréiere Prioritéiten, déi sech aus den Echangingen erausgeschield hunn, huet d'Souskommission den Input vun de Bierger an der organisierter Zivillgesellschaft zu allen zéng Sujete vun der Konferenz zesummedroen an an de jeeweilege Kategorie festgehal.

D'Méssstänn an d'Problemer wéi och d'Léisungsvirschléi sinn ausféierlech festgehalen ginn a maachen e groussen Deel vum schrëftleche Rapport aus, dee mir der EU virleë wäerten. Well ech hei net kann op all déi pertinent Iddien agoen, erlaben ech mir, der eng Partie ervirzestrichen, fir d'Meenungsbild vun de Bierger erëmmzeginn.

Beim Thema Klimawandel hu vill Bierger ënnerstrach, dat mir eis an enger ökologescher Noutsituatioun befannen. Fir géint de Klimawandel unzagoen, muss an eiser Gesellschaft en Ëmdenke stattfannen. Dëse Prozess muss vun der europäescher Politik ënnerstëtzt ginn.

Mir wëssen, datt den Overshoot Day, den Dag, op deem all d'Ressource vun der Äerd verbraucht sinn, all Joer méi fréi kënnt. Lëtzebuerg ass do kee Räiskär, keng Ausnam, grad am Contraire.

Op europäeschem Niveau kënnen dofir Ureizer geschaaft ginn, fir zum Beispill CO₂-Emissiounen vun der Landwirtschaft ze reduzéieren, am Transport Alternativen zu de fossile Kraaftstoffmotoren ze promovéieren oder e gemeinsame Marché fir de Schinneverkéier no vir ze dreihen.

Am Allgemenge waren d'Bierger der Meinung, dass ee beim Thema Klimawandel sollt mat positiven Initiatiounen schaffen an esou mann wéi méiglech mat Verbueter. Eng Suerg, déi fir d'Populatioun besteet, ass, dass d'Mesuren, déi géint de Klimawandel en place gesat ginn, net jiddereen d'selwecht geroden a sozial Ongläichheete bannent de Memberstaaten, awer och tëschent de Länner weider géife verstärken.

Fir dëser Perceptioun entgéintzewierken, sollt d'EU Uecht ginn, dass eng adaptéiert Fiskalitéit derfir suergt, dass Taxen oder Steieren en place sinn, fir dass de Kampf géint de Klimawandel de Gerechtegkeitsprinzipien entsprecheend stattfënnt. Fir all Privatpersoun wéi och Betriber soll de Prinzip vum Pollueur-payeur gëllen a virbildlecht Verhale sollt och belount ginn.

E weidere vun deenen zéng Sujete waren d'Wärter vun der Europäescher Unioun. Ënnert dëse Volet falen d'Mënscherechter, déi och bannent der EU weider musse verdeedegt ginn. D'Applikatioun vun der allgemenger Konditionéierungsregelung, d'Stärke vun der europäescher Identitéit, d'Verdeedegung vun den europäesche Valeure géintiwwer populistesche Beweegungen, d'Virgoe géint Desinformatioun an d'Stärke vun de fräie Medien. An deem Zesammenhang ass aus den Echangingen och ervirgaang, dass et favorabel wier, wann, mat Bezuch op d'Migratioun, de Sproochgebrauch géif demilitariséiert ginn an de betraffene Persounen hiren Accès op hir Mënscherechter besser géif assuréieren.

Et dierf net vergiess ginn, dass d'EU och eng Wäertunioun ass. E grouss Sujet, deen ech schonn ernimmt hunn, dee ganz dacks vun de Bierger ugeschwat ginn ass, war dat Soziaalt. Fir genee ze sinn, huet d'EU dem Sujet den Titel ginn „Eng méi staark Economie, sozial Gerechtegkeet an Aarbecht“.

Ënnert dëse breede Sujet fällt eng Villfalt vun Ënnerkategorien a Mesuren, zum Beispill sinn d'Europäesch Kompetenzen am Hëllef op Sozialleeschungen hannerfrot ginn, den europäesche Mindestloun, Moosnamen, fir d'Beschäftegung an d'Luucht ze hiewen, d'Stärkung vun den europäesche Banken an

d'Verdeiwung vum europäesche Bannemaart sinn all diskutéiert ginn. Ënnert dem Stréch soll de Mënsch am Mëttelpunkt vun der Economie stoen, well d'EU ass haut wäit méi wéi just nach en ekonomescht Bündnis.

Dëse Volet ass esou wichteg, well doduerch, dass d'Schéier tëscht Aarm a Räich ëmmer méi auserneegeet, de Risiko ëmmer méi grouss gëtt, dass d'Leit d'Vertrauen an d'Institutiounen verléieren. Dëst geet Hand an Hand mam Stäerke vun der europäescher Demokratie.

D'Bierger hu sech ausgeschwat fir e Gläichgewicht tëschent de verschiddenen europäeschen Institutiounen souwéi fir eng besser Kooperatioun tëschent de Memberstaaten. Si hu méi Transparenz an Informatiounen iwwert déi europäesch Entscheedungsprozess gefuerdert. Duerfir wier méi Educatioun iwwert d'politesch Institutiounen, awer och Informatiounscampagnë wichteg. An deem Sënn ass d'Konferenz fir d'Zukunft vun Europa jiddefalls e Schrëtt an déi richteg Richtung. Et kéint een och soen, dass méi Biergerbedeelegung en Deel vun der Léisung ass. Et ass awer nach laang keng Wonnerléisung.

Här President, elo ass déi zentral Fro, wat mat all dëse pertinenten Iwwerleeungen a wichtige Kontributiounen geschitt. D'Bierger an d'Zivillgesellschaft hunn e groussen Effort gemaach, andeem si eisem Opruff nokomm sinn oder souguer selwer op Eegeninitiativ Evenementer organiséiert hunn. Mir als national Volleksvertreieder hunn och eist Besch ginn, fir den Exercice esou gutt wéi méiglech ëmzesetzen.

Mee wat geschitt elo? Wat ass d'Resultat vun der Biergerbedeelegung? A wat geschitt mat de Léisungssätz, déi vun de Bierger proposéiert goufen? Elo ass et jo esou, dass d'Hauptziel vun deem participativen Exercice war, d'Bierger ze froen: Wat sollen d'Prioritéiten vun Europa sinn? Alleguerten d'Rapporten, déi europawäit erschafft gi sinn, och déi vun der Chamber, ginn dem Conseil exécutif vun der Konferenz iwwerreicht. An et steet nach net ganz fest, wéi et elo konkret viruegt.

Den 10. Februar, um éischten Treffen tëscht de Vertreieder vun den nationale Parlamenten zu Bréissel, huet den Här Karas, Vizepräsident vum Europaparlament, selwer seng Onzufriedenheet mam Prozess vun der Konferenz ausgedréckt. Hien huet de Mangel u Kommunikatioun kritiséiert, wat den Ofschlossdatum vun der Konferenz, nämlech den 9. Mee betrëfft. Den Othmar Karas fënnt, wéi mir och, dass d'Aarbecht den 9. Mee net eriwuer ass, mee dann eréischt richteg lassgeet. Hien huet proposéiert, dass alleguerten d'Recommandatiounen, déi agereecht ginn, an enger éischer Etapp kategoriséiert ginn, jee nodeem, ob hir Ëmsetzung séier an einfach méiglech ass oder méi schwierig ass an en Iwwerschaaf vum den Traitée géif erfuere.

Iwwregens huet de President vun der Agence vun der EU fir d'Grundrechter, de Michael O'Flaherty, d'Relatioun mam Lëtzeburger Parlament besonnesch ervirgstrach a gelueft, wat eis natierlech immens freet.

D'Madamm Šuica, Vizepräsidentin vun der Kommission fir Demokratie an Demografie, huet an engem Interview ernimmt, dass deliberativ a participativ Demokratie sollt als feste Prozess e Bestanddeel vum europäeschen Entscheedungsprozess ginn. Och d'parlamentaresch Delegatioun vun der Konferenz huet sech an hirer éischer gemeinsamer Debat den 9. Februar mam Aféiere vun engem permanenten EU-Mechanismus fir d'Biergerbedeelegung befaasst. Den Ofaf an d'Strukture vun der Konferenz sinn am Debat evaluéiert ginn.

D'Volleksvertreieder hunn ënner anerem d'Iddi vun enger permanenter digitaler Agora, engem permanenten Consultatiounsmechanismus an engem obligatoreschen Conseil, an deem d'Bierger temporaire aberuff ginn, diskutéiert.

Mir géifen och begrëssen, wa laangfristeg e participative Mechanismus géif en place gesat ginn. Et dierf net sinn, dass den Exercice eemoleg bleift. Et ass och immens wichteg, dass d'Bierger den Impakt vun hire Kontributiounen kënne suivéieren, fir dass d'Vertrauen an d'Institutiounen erëm an d'Luucht geet. Wéi schonns gesot, huet d'Chamber dës Konferenz, a virun allem den Dialog, den Austausch mat de Bierger ganz eescht geholl. Duerfir erwaarde mir, dass d'europäesch Institutiounen dat och maachen. Mir halen drop ze kucken, wat elo konkret geschitt. Bis d'Fréijoer sollen éischt Konklusione gezu ginn.

Well d'Nationalparlamenten eng grouss Roll spillen, fir den Ecart tëscht Bierger an den europäeschen Institutiounen méi kleng ze maachen, hu mir an der Souskommission eng Resolutioun ausgeschafft, Här President, déi ech Iech heimadder géif iwwerreichen.

Résolution 1

La Chambre des Députés, considérant

- que la tenue de la Conférence sur l'avenir de l'Europe a ouvert un nouvel espace de débat avec les citoyens européens ;

- que la Chambre des Députés a tenu à soutenir cette initiative et à s'impliquer directement dans cet exercice démocratique de portée européenne ;

- que l'objectif de l'initiative consiste à donner la parole aux citoyens ;

- que conformément à l'approche ascendante, ouverte, transparente, inclusive, participative et équilibrée préconisée par les institutions européennes, la Chambre des Députés a organisé sa propre campagne qui s'articule autour de différents types d'événements ;

- que des groupes de discussion ont été constitués sous le parrainage de la Chambre des Députés afin d'identifier les sujets relatifs à l'avenir de l'Europe qui préoccupent les résidents du Grand-Duché de Luxembourg ;

- que quatre panels thématiques ont été organisés à la Chambre des Députés (le creusement des inégalités, la compétitivité économique de l'Union européenne, la gestion des flux migratoires et le changement climatique) ;

- que les députés ont rencontré les citoyens dans le cadre de discussions dans les cafés dans les quatre circonscriptions électorales (à Grevenmacher, Diekirch, Luxembourg et Esch-sur-Alzette) ;

- l'organisation d'un échange de vues entre représentants du Parlement des Jeunes et de la Chambre des Députés sur l'avenir de l'Europe ;

- le rôle des parlements nationaux dans l'UE tel que formulé par le Traité sur l'Union européenne et notamment leur contribution active au bon fonctionnement de l'Union européenne ;

- qu'en 2006, la Chambre des Députés a adopté une nouvelle stratégie en matière de traitement des dossiers européens et qu'en 2017, elle s'est engagée à revoir cette procédure à la suite du débat d'orientation sur l'avenir de l'Europe, débat n° 6944 ;

- que le pouvoir législatif doit disposer de moyens supplémentaires pour pouvoir travailler de manière plus efficace dans le domaine des affaires européennes, surtout dans les matières très complexes ;

- que les parlements nationaux ont leur rôle à jouer dans la démocratisation du projet européen en y associant de manière plus large les espaces publics nationaux ;

- que la Chambre des Députés peut contribuer à combler l'écart entre les citoyens et les institutions européennes, s'engage à tenir compte des résultats de la consultation citoyenne à travers :

- la communication des résultats de la campagne de consultation de la Chambre au Gouvernement et aux institutions européennes ;

- la tenue d'un débat à la Chambre des Députés sur les propositions concrètes formulées par les citoyens dans le cadre des événements prémentionnés ;

- un espace de débat public ouvert avec les citoyens encore plus large traitant des questions législatives européennes,

et s'engage d'autre part à procéder à :

- l'identification de dossiers européens absolument prioritaires permettant à la Chambre des Députés de prendre position en séance publique ;

- la continuation des travaux de suivi des résultats et conclusions de la Conférence sur l'avenir de l'Europe au sein de la sous-commission de l'AECEA, après le 9 mai 2022 ;

- la promotion du dialogue politique et de la participation active des parlements nationaux à travers la procédure dite du carton vert en complément de la procédure dite de subsidiarité ;

- la nomination, en commission parlementaire, d'un rapporteur pour chaque dossier européen prioritaire ;

- une coopération plus étroite avec le Gouvernement pour discuter en amont la position luxembourgeoise sur l'ensemble des dossiers politiques et législatifs européens et à inviter les membres du Gouvernement lors des sessions du Conseil dans les commissions ;

- l'invitation, selon sujets, des membres luxembourgeois du Parlement européen dans les commissions spécialisées ;

- l'augmentation de sa propre expertise en affaires européennes ;

- le renouvellement de la demande exprimée dans la lettre du 22 septembre 2010, et réitérée dans les lettres du 10 octobre 2011 et du 8 octobre 2012, adressées au Premier Ministre afin d'obtenir communication des fiches d'impact sur les propositions législatives européennes préparées par les ministères compétents ;

- l'organisation d'un débat public, dans la mesure du possible, lors de l'adoption d'un avis motivé ou politique ;

- l'organisation plus systématique d'auditions de la société civile sur des sujets européens prioritaires ;

- une meilleure concertation avec les autres parlements nationaux au sujet des papiers de consultation de la Commission européenne ;

- la promotion de la participation des membres de la Chambre des Députés à la coopération interparlementaire dans le cadre de l'Union européenne ;

- l'organisation d'échanges réguliers entre les commissions compétentes de la Chambre des Députés et la Commission européenne et le Parlement européen ;

- la promotion des échanges entre l'administration parlementaire et l'administration du Parlement européen ;

- une meilleure collaboration avec les chambres professionnelles sur les dossiers européens ;

- un échange régulier avec le Parlement des jeunes sur les grandes questions européennes ;

- l'organisation d'assises au sujet de la politique européenne.

(s.) Yves Cruchten, Simone Beissel, Stéphanie Empain, Gusty Graas, Fernand Kartheiser, Nathalie Oberweis, Claude Wiseler.

M. Fernand Etgen, Président | Merci.

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Domat engagé d'Chamber sech, d'Souskommissioun bis op Weideres bestoen ze loosse, fir de Suivi op EU-Niveau kënnen ze maachen. Doriwwer eraus engagéiere mer eis mat dëser Resoloutioun, méi dacks europäesch Sujeten, déi prioritär sinn, och hei an der Pleniëre ze traitéieren, weider reegelméisseg Auditiounen vun der Zivillgesellschaft ze organiséieren, nach méi enk mat de Kollegen aus dem Europaparlament zesummenzeschaffen an eis och reegelméisseg mam Jugendparlament iwwert déi grouss europäesch Froen auszetauschen.

Här President, et läit mer um Häerz, fir all de Leit, déi zum Gelänge vun dësem Exercice bäigedroen hunn, ...

(Interruption)

... e grouss Merci ze soen. Un éischter Plaz natierlech de Bierger an der Zivillgesellschaft, déi sech mat eis ausgetosch hunn, awer och dem Personal vun der Chamber. Virop den Hären Yves Carl a Cédric Scarpellini an der Madamm Ines Luna sief Merci gesot fir hir gutt Aarbecht ronderëm dësen Dossier.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Speziell Merci wéilt ech eiser neier Vertrieederin vun der EU-Kommissioun, der Madamm Anne Calteux soen, déi eis bei all eisen Aktivitéite begleet a gehollef huet, vum Ufank bis zum Enn.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Ganz zum Schluss wëll ech awer och de Kollegen aus eiser Souskommissioun Merci soen. Ech wëll hinne soen, dass et e Pleséier ass, mat hinnen zesummenzeschaffen.

Erlaabt mer, dass ech kuerz d'Memberen alleguerten ernimmen: d'Madamm Beissel, d'Madamm Empain, d'Madamm Oberweis, den Här Wiseler, den Här Kartheiser an den Här Clement.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Mir hu vläicht bei eenzele politesche Sujeten aner Iddien, heiansdo aner Léisungsvirschléi. Mee mir hunn déi ganzen Zäit nawell an engem gudden a konstruktive Geescht zesummege schafft, well - bei allen Differenzen, déi mer kënnen hunn - eppes eent eis awer alleguerten, an zwar, dass mer alleguerten wëllen, dass Europa weiderhin e Succès bleift fir d'Wuel vun eisem Land, vun eisen Awunner a vun all den Europäer.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporteur Yves Cruchten.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Claude Wiseler agedroen.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Här Wiseler, Dir hutt d'Wuert.

Débat

M. Claude Wiseler (CSV) | Merci. Merci, Här President. Ech sinn Europäer an ech sinn houfreg, Europäer ze sinn. Ech liewe wéi en Europäer. Den europäesche „way of life“. Meng Ambitioun ass Europa, an deem wat Europa ass als Fundament an och an deem, wat Europa ass an all senger Diversitéit, déi et huet.

Mir hunn eng laang Zäit am Fridde gelieft, un dem Fridde geschafft, wou dem Faschismus, dem Kommunismus hir Regimmer näischt ze soen haten. Elo ass dat e weéneeg a Fro gestallt. Net nëmmen e weéneeg, mee richteg a Fro gestallt. Mee d'Reaktioun vun den Europäer - mir hu virdrun driwwer geschwat -, déi ass staark.

Mir hunn eng Sécurité sociale an Europa. Mir sinn un der Spëtzt vun den Ëmweltstandarden, un der Spëtzt vun dem Kampf géint d'Klimakris. Mir hunn demokratéisch Regimmer, Rechtsstaaten, Fräiheeten. Mir hunn e Wuesstum, eng Liewensqualitéit, an alles dat, wat mer maachen, eis Politicken, dréine sech ronderëm déi mënschlech Dignitéit.

Ech wéilt néierens anescht liewe wéi op dësem Kontinent!

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | An dee Kontinent ass och fir vill Leit e ganz attraktive Modell, wat och vill vun deene Flüchtlingen, déi an Europa kommen, erkläert a verständlech mécht. An trotzdeem hu mer eng grouss Kompetitioun vun anere Modeller. Déi Kompetitioun vun anere Gesellschaftsmodeller weist och deelweis heiansdo d'Schwächte vun der EU op, weist och heiansdo déi Zweifelen, déi mer un eis selwer hunn, op. An dat ass och heiansdo e Risiko. An déi Reaktionsfäegkeet, déi mer hunn, ass net ëmmer déi, déi mer am Fong missten hunn, fir esou schnell wéi méiglech op verschidde Situatiounen ze reagéieren.

Heiansdo hunn ech och d'Impressioun, dass déi extreem Komplexitéit vun deem System, dee mer opgebaut hunn, well d'Geschicht et esou gewollt huet, dass mer en esou géifen opbauen, e Mangel un Transparenz mat sech bréngt, fir dee kee kann, mee deen einfach geschichtlech gewuess ass an domat och net onbedéngt participativ ass, well d'Leit spieren, dass Bréissel wäit ewech ass vun deem, wat hiren Alldag ass.

Europa kritt sech net ëmmer explizéiert, well Europa och an deenen eenzelen Nationalstaaten net ëmmer de Kontakt, den direkte Kontakt, mat de Bierger huet a well déi national Regierungen d'Explikationsgewalt an Hoheit heiansdo hunn an dofir déi Explikatioun vun Europa net esou eriwerginn, wéi se se missten eriwerginn, a well mer och verschiddentlech Schwierigkeeten hunn, schnell Decisiounen ze huelen. Dat war elo an der Lescht net de Fall. Mee mir hunn awer genuch Beispiller an deene Jore virdrun, bei deenen ee gesäit, dass Länner wéi Russland, China, d'Veereenegt Staate weesentlech méi schnell sinn an hiren Decisiounen.

Dozou kënnst e Gefill, dass d'Geschicht vun haut och méi schnell dréit. Ech soen: China an Indien hunn an deene leschten 10, 15 Joer jo eng onwarscheinlech Evolutioun kennt an d'Gewichtung vun deenen eenzele Polen an der Weltgeschichte gëtt anescht. Mir sinn net onbedéngt den Zentrum vun der Welt, obwuel mer dat heiansdo nach mengen an eis deelweis och esou behuelen. Mir sinn net ëmmer déi, déi d'Welt nach gestalten a mir subiséieren heiansdo d'Geschicht, well mer et net anescht kënnen.

Mir wëllen nach, mee mir kënnen net ëmmer méi. An dat ass e Bild, wat mer no baussen ofginn an e Bild och, wat d'Europäer heiansdo spieren a wéinst deem se e gewëssene Malaise hunn. Doraus ass dann och deelweis, muss ech soen, dës Konferenz entstane, eng Konferenz, an där mer de Bierger wëllen nolauschteren an an där mer de Bierger méi no solle kommen an eis och unhéieren, wou hir Suerge sinn.

De President Macron huet gesot, wéi en am Ufank vun dëser Konferenz stoung: « Jamais depuis la Seconde

Guerre mondiale, l'Europe n'a été aussi nécessaire. Et pourtant, jamais l'Europe n'a été autant en danger. » Ech fannen dat fundamental richteg, a sengerzäit, wéi en dat gesot huet, war hie mat Krisen - mat der Brexitkris, der Refugiéskris a Griicheland oder der ekonomescher Kris - befaasst. Haut sinn nach aner Krisen derbäikomm, zwee Joer duerno: déi ganz Covidkris a schlussendlech déi dramatesch Kris an der Ukrain.

An et waren a sech Frankräich an Däitschland, déi déi ganz Konferenz do un d'Rulle bruecht hunn. Duerno ass dat vun der Kommissioun opgegraff ginn als e groussen Exercice vu participativer Demokratie.

Ech sinn haut net hei, fir just iwwert deen Exercice ze jubelen oder fir en total schéin a rosa ze molen, well et sinn och eng ganz Rei Saachen dran, déi schwierig waren, déi awer och typesch waren an hirer Schwierigkeet.

Den Yves Cruchten, eise President vun der Kommissioun, huet se schonn ugeschwat, déi dramatesch Startschwierigkeeten, déi mer haten. Den Yves Cruchten ass ganz léif a ganz gentil a ganz diplomatesch. En huet dat zu engem Deel op de Covid zréckgefouert, wat jo och richteg ass. Mee et war awer och nach en aneren Aspekt derbäi - den Yves weess et och -, dat ass deen, datt mer schonn emol am Ufank eng fuerchtbar an typesch Diskussioun iwwert d'Gouvernance vun där Konferenz haten.

D'Parlament, den Här Verhofstadt wollt dat ganz ënnert säin Hutt kréien. Déi aner Institutiounen wollten dat dann awer och net, an dann ass hin an hier a rechts a lénks an uewen an ënnen diskutéiert ginn, bis mer dann e Modell mat dräi Presidenten haten. Dat ass och alles schéin a gutt, et stéiert mech jo och net, mee et huet extreem vill Zäit kascht. An op där anerer Säit huet et awer erëm déi ganz Komplexitéit an déi Schwierigkeet vun Europa bewisen: datt mer Zäit verléieren op engem Punkt, deen am Fong misst kloer si vun Ufank un.

An dat sinn déi Saachen, déi mer mussen an de Grëff kréien an dat sinn och déi Saachen, déi d'Leit nerven en fin de compte. An dat muss een och kloer an d'äitlech als Message eriwuerbréngen.

Do hate mer den 10. Mee 2021 déi éischt Sëtzung. Dat huet, wéi den Yves Cruchten et richteg gesot huet, bedeit, datt mer eng Zäitreduktioun vun zwee Joer op ee Joer haten, well mer mussen am Fréijoer fäerdeg sinn. D'Fro ass just: Firwat muss mer am Fréijoer fäerdeg sinn? Dat hunn ech nach ëmmer net richteg verstan, ausser datt ech mer soen: Well et elo franséisch Presidence ass, well et eng franséisch Iddi ass, well a Frankräich Wale sinn a well mer dofir mussen deen Exercice ofschléissen, well mer e mussen ofschléissen.

Ech schwätzen elo hei vläicht e wéineg fräi, mee ech mengen, et ass awer och Zäit, fir déi Saachen ze soen. Och dat ass typesch fir d'Europäesch Unioun an net onproblematesch fir déi Aart a Weis ze handeln. A mir mussen ophalen, national Exercicer aus europawäiten Übungen ze maachen, well dat net nëtzlech ass. Deen Zäitdrock ass net nëtzlech fir eis Diskussioun, net nëtzlech fir d'Aart a Weis, wéi mer virginn.

Mee bon, mir hunn et awer gemaach. Par contre schéngt déi Initiativ gutt opgehoill ze ginn. Wann een d'Sondagë vu Mäerz 2021 kuckt, da waren 78 % vun de Leit positiv fir déi demokratesch Übung do an 51 % vun de Leit an Europa hu gesot, si kéinten och selwer matmaachen. Déizäit ass och europawäit - ech schwätzen net vu Lëtzebuerg - gesot ginn, déi wichtegst Sujete wäeren d'Santé, den Terrorismus, d'Migratioun an d'forcéiert Déplacementen an d'Émwelt an de Klimachangement.

Bei eis ass et ongeféier - mat lichte Modifikatiounen, déi zwar interessant sinn, mee mat lichte Modifikatiounen trotzdeem - dat selwecht. An ech muss och soen, datt d'EU-Kommissioun an d'EU-Parlament en extreem grouss logisteschen Apparat en place gesat hunn, fir dat Ganzt do ofwéckelen ze loossen.

An do och vläicht eng perséinlech Impressioun: Ech hat awer och d'Impressioun, datt et an deenen Diskussiounen - an ech weess net, ob déi, déi do waren, déi selwecht Meenung hunn - an all Richtunge gaangen ass. Dat war interessant, mee heiansdo kontradiktorsch. Dat war par ailleurs och vill Nationales an net ëmmer Europäesches. Dat war och vill Wonschdenken an net ëmmer Realistesches.

An et ass viles vun der EU gefrot ginn, wat manifestement net EU-Kompetenz ass, mee wat national Kompetenz ass. Ech mengen, dat ass normal bei esou Reuniounen, bei esou Manifestatiounen, mee et war awer hei ganz besonnesch.

An och hei zu Lëtzebuerg huet d'Chamber viles organiséiert. An ech wëll och do eisem President, dem Yves Cruchten, Merci soen. Hien huet déi ganz Band, déi e virdru beschriwwen huet an nominell ernimmt huet, zesummegehalen iwwert déi ganz Méint. Dat war net ëmmer einfach, mee et war och flott fir ze schaffen. Ech muss dat schonn esou soen. Dofir villmools merci dir an all deene Kolleegen, déi do matgemaach hunn.

Et war och en interessante Retour, dee mer haten. Mee och do - ech dierf jo e wéineg méi kritisches si wéi de President -, och do ware ganz interessant Leit, déi mat eis geschwat hunn. Mee et muss een awer soen: D'Ziel vun deene Leit, déi op déi Manifestatiounen komm sinn, dat war net déi ganz grouss Foulen, wann ech et elo dierf extreem diplomatesch ëmschreiwen. Ech maache wierklech kee Reproche. An et waren och flott Diskussiounen. Mir haten och eng Rei Rencontré beim Vëlostour, mee och do net déi gréisste Participatioun. An d'Rencontré mat Partner, déi mer hei an der Chamber haten, waren och interessant, mee et ware ganz oft awer och Saachen, déi mer scho wousste vun anere Reaktiounen, well se net ëmmer op Europa konzentréiert waren, mee op hir Iddi konzentréiert waren.

Ech soen et wierklech net als Reproche, ech soen et als Beschreiwung. An ech wëll domadder soen, datt mech am Fong vill un déi Referendumscampagne vun 2005 erënnert huet, wou mer de Leit d'Geleeënheet ginn hunn, eis hir Suergen auszedeckchen, a si hunn dann och all déi Suergen ausgedréckt, déi se haten. Et hat just net ëmmer eppes mam Sujet ze dinne, mee et war awer noutwendeg. An ech hunn och déi Diskussiounen gär gefouert, well s de eng Geleeënheet has, iwwer alles ze schwätzen an haaptsächlech iwwer Problemer, déi d'Leit am Dagdeeglechen haten.

Ech wollt déi Beschreiwung vum Exercice maachen, well et am Fong net eng negativ, mee eng sympathesch Beschreiwung ass. Ech wëll domadder soen, datt dat, wat mir hei schreiwen, zwar gutt ass, ech géif et just net ëmmer als representativ fir d'ganz Bevëlkerung consideréieren. An ech mengen dierfen ze soen, datt, wa mer haut dee selwechten Exercice géife maachen, nodeem, wat an deene leschte 14 Deeg geschitt war, mer schonn erëm eng ganz aner Prioritéiteléisch géifen opstellen. Dat ass awer net schlemm. Dat ass einfach esou. A wa mer et an dräi Méint géife maachen, wär et warscheinlech erëm eppes anescht. Wichteg ass, deen Exercice eng Kéier gemaach ze hunn.

Eng aner Reflexioun, déi ech wëll dobäi soen, dat ass: Mir maachen elo deen Exercice, deen ass och gutt

gemaach. Just, mir sinn awer elo an enger Zäit, an Deeg a Wochen, wou sech jo total aner Problemer stellen, wou Europa Stellung muss huelen a Konflikter, déi et bis elo net kannt huet. An ech hoffen, datt mer och déi Positionen, déi mer doranner huelen, datt ... Also, wat ech am Fong wëll soen: Ech hoffen, datt déi Konferenz eis elo net esou vill Energie hält, an deem wat kënnt, datt mer eis net uerdentlech kënnen deene Sujeten, déi awer direkt mussen geléist ginn, zouwenden. Ech weess, datt hannendrun, am Opschaffe vun där Konferenz a vun all deenen Iddien, onwarscheinlech Energie, onwarscheinlech Diskussiounen kënnen drastiechen. A mir si momentan awer an enger Zäit, wou mer effizient an direkt mussen reagéieren. An do muss d'Unioun nach kucken, wéi se mat deem Dilemma ëmgeet.

Wa mer iwwert d'Zukunft vun Europa nodenken, wëll ech e puer fundamental Prinzipien ..., an ech kommen dann op d'Inhalter zréck, déi fir mech wichteg sinn, wann ech un d'Zukunft vun Europa denken. Ech soe fir d'éischt: Mir hunn eng europäesch Identitéit. Mir si stolz, Europäer ze sinn, a mir si gär Europäer, op jidde Fall déi meescht, wann net alleguer vun eis. Well dat, wéi mer sinn, dat, wat mer sinn, definiert sech mat enger Identitéit, déi sech op viles baséiert: op d'griichesche Philosophie, op d'rëimescht Recht, op d'chrëschtliche Traditionen, déi eis Basis ausmaachen. Mee iwwert déi Basis eraus sinn awer och nach eng ganz Rei regional Spezifitéiten - verschidde Sproochen, eng Diversitéit, eng Räichheet -, déi sech do ofzeechnen. An eng aner Definitioun ass, datt mer eng Gesellschaft sinn, déi accueillant ass an déi sech och fir extern Kulturen interesséiert a bereet ass, extern Kulture bei eis eranzuhuelen a mat eis liewen ze loossen. Eng Gesellschaft, wou de perséinlechen Developpement am Mëttelpunkt steet an déi sech, niewent dem perséinlechen Developpement, awer als Solidargemeinschaft entwéckelt. Dat fannen ech weesentlech als Definitioun.

Zweete Punkt, dat ass, dass mer als Europa eng demokratesch Gesellschaft sinn: Demokratie, Fräiheet, Mënscherechter, Separatioun vun de Pouvoiren, parlamentaresch Demokratie, déi ëmmer méi grouss muss sinn, Participation citoyenne kennzeechen eis. Och dat wëlle mer bäibehalen.

Drëtte Prinzip, dat ass, datt mer en Europa kloer Grenzen hunn, wou nëmme Länner solle sinn, déi d'politesch an d'ekonomesch an d'institutionell Krittäre vu Kopenhagen respektéieren. Och dat ass a mengen Ae kloer. An dat huet och Konsequenzen, wa mer duerno diskutéieren. Ech kommen duerno nach eng Kéier gär drop zréck.

Véiertens: Mir brauchen en Europa, dat effizient ass. Dat ass Europa haut net ëmmer genuch. Et ass awer ëmmer esou, datt d'Effizienz dat ass, wat d'Vertraue vun de Bierger mat sech zitt. D'Bierger vertrauen Institutiounen, wa se effikass an effizient sinn. An do si mer deelweis an engem Däiwelskrees, well d'Leit trauen Europa net ëmmer, well et net ëmmer esou effizient ass, wéi se et wëllen. Fir datt et awer soll méi effizient ginn, misste mer Europa ganz aner Pouvoir ginn. Mee mir ginn Europa net aner Pouvoiren, well mer mengen, et wär net effizient. An dat ass en Däiwelskrees, deen een awer muss eng Kéier opbriechen. An dat ass vläicht eng Diskussioun, bei där et weesentlech ass, se no där Konferenz hei ze féieren. Mir brauche Kloeerheet an eisen Decisionsstrukturen, an eise Prozesser.

Mäi fënnefte Punkt, dat ass en Europa mat Zukunftsvisionen. Mir haten eng Kris vun der Eurozon, eng Migratiounskris, e Brexit, eng Covidkris, eng Ukrainkris. An dat, wat déi Krise charakteriséiert, ass am

Fong, datt allkéiers bei all Kris Europa iwwerrascht ginn ass an an der Iwwerraschung huet missen extreem schnell reagéieren. An Europa war ni honnertprozenteg virbereet, dat kanns de vläicht net ëmmer, mee Europa huet ëmmer missen an der Schnelllegkeet, an der Hetz reagéieren.

D'Ambitioun vun Europa misst am Fong sinn - an a mengen Aen ass dat kloer -, datt mer kënnen anticipativ sinn, datt mer Krise virbereeden an der Aussepolitik, an der Ëmweltpolitik an datt mer Problemsolver ginn, schonn esou schnell wéi méiglech, deelweis éier d'Krise kommen, respektiv wa se kommen, fir datt mer op déi verschidde Krise virbereet sinn. Dat beeinträchtigt eist Iwwerleëen an eist Denke ganz an dat ass och eng Necessitéit, fir verschidde Politicken ze verstärken, preventiv Politicken, zum Beispill an der Defense, déi muss verstärkt ginn, fir datt mer méi reaktiouns-fäeg op esou Krise ginn.

Ech kommen dann zu deene Prioritéiten, déi fir eis am wichtegste sinn, déi sech deelweis, awer nëmmen deelweis, mat deem iwwerschniden, wat d'Leit gesot hunn. Mee dat, wat kloer an daitlech an eisen Diskussiounen, déi mer mat de Leit haten, war, dat ass, datt mer eng gemeinsam Aussepolitik brauchen. Dat war eng Suerg, déi sech iwwerall ausgedréckt huet, all Owend ausgedréckt huet. An et ass am Fong erstaunlech, well d'Aussepolitik - an dat ass elo wierklech näischt géint den Ausseminister - am Fong net en typescht Thema vu Lëtzebuurger Politik ass. An dach krute mer ëmmer gesot: „Mir brauchen eng europäesch Aussepolitik, well mer gesinn, wat an Europa geschitt.“ Wann een elo gesinn huet, wéi schonn erëm virum dem Ausbruch vun dem Ukrain-Krich dee ganzen Défilé vu Presidenten, Premieren an esou weider beim Här Putin war, wat jo awer komplett desordonnéiert war, an en fin de compte den Aussebeoptragten, den Här Borrell, guer net do opgedaucht ass an den Här Michel och net, da war dat schonn e Problem.

Wat ass dann d'europäesch Aussepolitik gewiescht? Bon, mir waren elo solidaresch, tant mieux. Mee do huet sech awer eng Riseschwächt gewisen, déi d'Leit och gemierkt hunn. An dat, wat mer gesot kritt hu vun de Leit, dat war, datt et weesentlech ass, datt jiddwereen dee Wonsch, staark no bausse opzetrieden, respektéiert ze ginn, nogelauschtert ze kréien als Europäer, als Prioritéit consideréiert huet.

Dofir ass et fir eis kloer, datt d'Aussepolitik eng qualifizéiert Majoritéit muss hunn am Europäesche Conseil. Et stellt sech och d'Fro - obwuel een déi net dierf stellen, wann ee politesch korrekt ass - vun engem permanente Sëtz vun der EU am Conseil vun der Sécurité vum UNO, niewent Frankräich, wat och ëmmer, mee Europa huet seng Plaz do.

Doriwwer eraus stellt sech och d'Fro vum internationale Commerce, well dat ass och ëmmer en aussepolitescht Instrument, wat net ëmmer genügend consideréiert gëtt, an d'Fro vun den noutwendegen Accord-commercialen. An ech soen do, datt mir evidenteweis fir esou Accord-commercialen sinn, well se eis erlaben, kloer, ambitiéis an ëmsetzbar Ëmweltstandarden ze setzen, Innovationsstandarden ze setzen, sozial Standarden ze setzen, zum Beispill géint Kannerarbecht.

An dat ass eppes, wat jiddweree géif weiderbréngen a wat eis zum Beispill och elo géif hëllefen an all deene Froen, déi sech stellen an der Ukrain-Kris, wéi mer dann déi Approvisionnementsschäinen, déi elo duersch d'Ukrain-Kris ënnerbrach ginn a wou mer Schwierigkeiten hunn, hei an Europa déi Approvisionnementster ze kréien, ... fir aner Weeër ze sichen esou schnell wéi méiglech, fir datt mer kënnen erëm nei Approvisionnementsschäinen opstellen.

Also internationale Commerce als Element vun der Aussepolitik, Här Minister. An dofir war ech nach ëmmer der Meenung, datt de Commerce extérieur an den Ausseministère gehéiert. Mee dat awer just als Klammer dobäi.

Eng kloer Politik vis-à-vis vu China ...

M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | Mee, Här Wiseler, deen ass jo do.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo.

M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | Nee, alles wat mat Europa ze dinn huet, alles wat mat Trade ze dinn huet, mam Conseil, ass jo beim Ausseministère.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, dat ass an der Rei. Mee mir hunn awer nach ëmmer ...

M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | Bilateral net.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, mee Dir ... Här Asselborn, ech sinn amgaangen, Iech ze ënnerstëtzen, an Dir hutt genau verstanen, wou meng Ënnerstëtzung higeet. An ech fannen, datt zum Beispill déi zwee Reseauen, déi mir hei zu Lëtzebuerg hunn, wou mer duersch d'ganz Welt op där enger Säit Ambassaden hunn an op där anerer Säit ekonomesch Repräsentatiounen, verlueren Energie ass. Ech fannen, Dir sollt dat alles maachen, Här Asselborn.

(Hilarité)

Sou, elo kënnt Der mer bal net méi äntweren, gesitt Der. Bon! An ech fannen och, datt mer niewent enger klorer Politik vis-à-vis vu China och en ambitiést Partenariat mat Afrika brauchen, an ech soen do net eng ambitiéis Kooperatiounspolitik, ech soe wierklech en ambitiést Partenariat mat afrikanesche Länner, well et ass am Partenariat, wou mer kënnen schaffen.

An ech froe mech och, awéiwäit europäesch net awer zu engem Deel e Pooling vu Kooperatiounspolitike kéint gemaach ginn, déi europawäit subventionéiert ginn a soumat d'Kooperatiounspoliticken, déi déi eenzel Länner maachen, zumindest deelweis nach méi effikass maachen, wéi se elo scho sinn. Eng Aussepolitik also, déi a) effizient, uerdentlech organiséiert a b) mat präzisen Zilsetzungen ass, ass déi éischt absolut Noutwendegkeet.

Déi zweet, dat ass, d'Sécherheet ze garantéieren. Dovuun hunn d'Leit net esou vill geschwat an eisen Diskussiounen, déi mer mat hinnen haten. Mee géife mer haut nach eng Kéier dohigoen, wär dat absolut de Sujet Nummer 1. Europa muss Fräiheet a Sécherheet garantéieren. Dofir ass Europa geschaaft ginn an dat ass haut méi wéi jee wouer.

Dat bedeit awer, datt mer eis op ganz verschiddene Punkten asetzen - Frontex ass fir mech eng Evidenz, dat muss ausgebaut ginn - an datt déi eenzel Länner müssen op de Grenze gehollef kréien, wa se et net selwer packen.

Europol muss eng operationell Polizeiagence si mat grouse Pouvoire fir d'Terrorismusbekämpfung. Et kann ee sech souguer iwwerleëen, ob een net higeet an eng méi grouss Unioun vun de Protection-civilen mécht. Net, datt déi national net sollen hir eege behalen - dat ass jo evident -, mee et kéint een trotzdem kucken, datt zum Beispill eng Rei Saachen, wéi d'Virbereedung op Krisenasätz iwwerall an der EU, wou Reserve vun Iessen, Medikamenter, medezineschen Apparater an Urgencematerial musse gemaach ginn, zu engem Deel gemeinsam koordinéiert ginn am Fall vun engem Disaster an engem EU-Staat.

Dat selwecht gëllt fir d'Zesummenaarbecht mat den Enseignementssewicer, déi jiddwerengem eng Evidenz ass, mee déi nach ëmmer Schwierigkeiten huet, esou ze klappen, wéi mer et am Idealfall géife wëllen.

A mir brauchen och - an ech hunn dat schonn an der Diskussioun virdru gesot - eng grouss Diskussioun iwwert d'Ausrüstung, de Finanzement an d'Ekipeement vun eiser Arméi iwwert de Militärbudget. Dee muss einfach fir eis Defensepolitik eropgesat ginn. Och mir als Lëtzebuerg müssen eisen Deel vun der Responsabilitéit droen.

Et ass ëmmer méi kloer ginn, datt d'NATO fir eis weesentlech ass. Si ass net „gehiertout“, wéi den Här Macron et gesot huet. Dann hätte mer se haut net. Da wäere mer richtig, richtig schlecht drun! Ech si frou, datt mer an der NATO sinn an dofir musse mer eis Presenz och esou maachen, datt se deem entsprécht, wat d'NATO laangfristeg braucht. Dat geet net kuerzfristeg, mee laangfristeg musse mer dohinner goen.

Mir haten déi grouss Chance - an ech soen dat och als Europäer -, datt mer haut en transatlantesche President hunn: Gottseidank ass den Här Biden e President, deen Interêt fir Europa huet an dee sech och formidabel agesat huet an där Kris, an där mer haut sinn.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Mee mir wëssen net, ob deen aneren net erëm eng Kéier zréckkënn an ob mer net erëm eng Kéier déi selwecht Problemer kréien, déi mer déi véier Joer virdrun haten. An dofir soen ech, datt mir als Europa zu engem groussen Deel och fir eis eege Sécherheet musse responsabel sinn: déi europäesch Verteidegung, d'Kooperatioun vun eisen Arméien, déi europäesch Defensecapacitéiten, och d'Iwwerleeunge ronderëm e conseil de défense, dee sollt gemaach ginn, wou ëmmer an ëmmer méi Schrëtt op Gemeinsamkeiten zou gemaach ginn.

Dat selwecht gëllt natierlech fir déi industriell Verteidegungscapacitéit. Déi europäesch Industrie muss och eng gewëssen Autonomie hunn, fir dat ze produzéieren, wat mer an der Defensepolitik brauchen, soudatt mer net ofhängeg si vun anere Länner, wou mer net wëssen, wéi laang mer zerwéiert ginn a wéi laang mer dat Material, wat mer awer strateegesch brauchen, och kënnen kréien. Och dat ass e gemeinsamen Effort, dee muss gemaach ginn. Dat schéngt eis absolut evident ze sinn.

An zum Schluss nach eng Kéier den Appell, deen ech ëmmer maachen: Déi Gesetzgebung, déi mer absolutt brauche fir d'Protektioun vun eisen Entreprisé vis-à-vis vu strateegeschen a feindlechen Iwwernamen aus anere Länner, ass méi wéi jee haut wichtig. Dat muss elo jiddwerengem bewosst sinn. D'Regierung huet do en Text deposéiert. Ech hat virdru eng Proposition de loi gemaach. Et ass mer am Fong komplett egal, wat kënnt. Kommt, mir maachen et just, fir datt mer dat Instrument hunn!

Mäin drëtter Punkt ass de Bien-être, d'sozial Fairness an d'Kohäsion vun eiser Gesellschaft. Selbstverständlech ass dat ee vun de grouse Prinzipien vun der Europäescher Unioun. A wann d'Leit, déi mer an der leschter Zäit besicht hunn, eis gesot hunn: „Wat hu mir da vun Europa? Europa ass wäit ewech a mir hunn et ze di mat engem technokrateschen Europa, wat am Fong net an eist deeglecht Liwwen iergendwéi mat agräift“, dann ass dat ganz kloer eppes, wat an hirem Gefill richtig ass. An da muss een explizéieren an et muss een och an der Praxis eppes maachen.

(M. Marc Spautz prend la présidence.)

Niewent dem ekonomeschen Deploiment, wat fir d'ëischt emol eng Explikatioun ass, dem Approfondissement vum Marché unique oder dem Fäerdegmaache vun der Bankenunioun an der Kapitalmaartunioun muss een och erklären, datt déi ganz technesch Saachen, déi do gemaach ginn, am Fong gemaach ginn, fir de Bierger virun Abusen ze schützen, an datt dat och eppes ass, wat an d'dagdeeglecht Liewen agräift vun deene Leit, déi hei zu Lëtzebuerg an Europa wunnen.

Mee da kommen natierlech eng ganz Rei prezis Punkten dobäi, déi d'Leit verstinn: Den europäesche Mindestloun ass een dovun, en neie Pakt mat de Sozialpartner, fir Jugendarbeitslosigkeit ze vermeiden, zum Beispill en anereren. All déi Echangeprogrammer fir Jugendlecher - den Erasmus an anereren, déi Interrail-Initiativen - an alles dat, wat an d'praktescht Liewen agräift, ass eppes, wat mer musse weiderderwielen an an d'Fenster stellen. Dat ass och vill gefrot gi vun de Leit, bei deene mer waren: déi praktesch Punkten, déi si all Dag an hirem dagdeegleche Liewe betreffen.

An d'selwecht war et, wa mer am Norde vum Land waren, fir e Wuert iwwert d'Agrarpolitik ze soen, well sech do ganz vill Suerge gemaach ginn, well déi Budgete vun der Agrarpolitik jo ganz vill contestéiert gi sinn. Och do musse mer kloer an d'äitlech soen: Agrarpolitik ass fir eis systemesch relevant! A well et systemesch relevant ass, musse mer et och an Zukunft weider esou ënnerstëtzen. Well et ass gradesou wichteg, datt mer autonom sinn an dem Approvisionnement vun eisen Iesswuere an datt mer do eng Produktioun hunn, déi eis weiderhëllef, och a Krisenzäiten. Och dat ass en Deel vun eiser Autonomie an dofir musse mer eis och engagéieren fir d'Ënnerstëtzung vun de Familljebeträiber.

(Interruption)

Iwwert d'Produktiounsart a -weis kënnen mer jo ëmmer diskutéieren, esou vill Der wëllt. Ech wëll just soen, datt mer musse kucken, datt d'Agrikultur och an Europa ka weiderliewen. An dat ass net einfach.

M. François Benoy (déi gréng) | Wéi soll dat goen?

M. Claude Wiseler (CSV) | Är Fro ass, wéi dat soll goen. Mee ech verwierfe mech hei dogéint, datt Subside gestrach ginn an datt d'Budgete vun der Agrikultur erofgesat ginn. Dat ass déi eenzeg Aart a Weis, fir der Agrikultur eng Zukunft hei an Europa ze ginn. A wat fir eng Richtung et soll goen, ass, mengen ech, wierklech elo net haut d'Diskussioun.

(Interruption par M. François Benoy)

Une voix | O ma ...

(Brouhaha)

M. Claude Wiseler (CSV) | O wësst Der, Här Benoy, ech kann haut och en Discours iwwert d'Agrikulturpolitik maachen, wann Der dat wëllt maachen. Mee domat hunn ech absolutt kee Problem. Mir hunn där scho méi wéi ee gefouert.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Ech wëll just soen, datt ech mech hei asetze géint verschidden Tendenzen, fir Agrarbudgeten ze kieren, datt ech dogéint sinn, datt se gekierzt ginn! Dat ass dat Eenzege, wat ech gesot hunn, an do hannendru stinn ech.

M. François Benoy (déi gréng) | Op deem Punkt si mer op alle Fall d'accord.

M. Claude Wiseler (CSV) | Ma très bien!

M. Marc Spautz, Président de séance | Den Här Wiseler huet d'Wuert a soss kee wéi den Här Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV) | Nee, ech hunn awer gär, wann ... Här Spautz, ...

(Brouhaha)

... Dir sidd léif, datt Der mech verteidegt.

(Hilarité)

An de Santéberäich ass och eppes, wat mer allkéiers bei all Owend gesot kritt hunn. D'Leit fannen, datt en Deel vun der Krisekompetenz bei der EU muss leien. Et ass keen, deen eis gesot huet: „Mir hätte gär, datt mer eng europäesch Gesondheetspolitik solle maachen.“

Une voix | Tatsaach.

M. Claude Wiseler (CSV) | Si sinn zefridde mat enger Gesondheetspolitik, déi national gemaach gëtt.

Mee par contre, wat mer ëmmer an iwwerall gesot kréien: Wann eng international Kris ass, da muss d'EU eng Kompetenz hunn, well esou Krise wéi déi vum Covid an anereren, déi mer kannt hunn, kënnen nëmmen international geléist ginn.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Ganz richtig!

M. Claude Wiseler (CSV) | An dofir muss een och do d'Instrumenter ginn, fir dat méiglech ze maachen. Fir mech ass et, fir eis ass et ganz kloer, datt mer eng vergréissert Koordinatiounskompetenz a Krisenzäite mussen hunn. Fir mech ass et, fir eis ass et ganz kloer, datt d'EMA a verschiddene Punkte méi eng staark Roll muss spillen, datt mer eng europäesch Medikamentchaïne besser organiséieren mussen, fir de medezinneschen Approvisionnement an d'Autonomie garantéieren ze kënnen dann, wann et noutwendeg ass, an net vu China ofzehänken, wann esou Krise kommen. Datt mer eng gemeinsam europäesch Pandemieplanung musse maachen, ass absolutt evident. Datt mer en Accord hunn, och fir gemeinsam Medikamenter am Noutfall ze kafen, ass fir mech och absolutt evident. Datt mer d'Méiglechkeet hu vu medezinnescher Zesummenaarbecht, zum Beispill a grenziwwerschrënde Spideeler, och dat ass un eis erugedroe ginn.

A mir zween, Här Di Bartolomeo, hunn och déi Experienz mat Diskussiounen, wann et drëm geet, fir am Süde vum Land e grenziwwergräifend Spidol opzemaachen, wat eng Iddi war, wou mer probéiert hunn, deelweis gemeinsam Schrëtt ze maachen, wat eis awer net gelongen ass.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | ... gescheitert.

M. Claude Wiseler (CSV) | Genau. Et ass net gelongen, well esou vill Differenze waren an esou vill Schwierigkeeten, administrativer, gesetzlecher a wat och ëmmer, datt mer net weiderkomm sinn, wat mer Leed deet! Wat mer Leed deet a wou ech soen, datt wier awer eng grouss Iddi, fir och déi transregional medezinnesch Versuergung anescht ze organiséieren. Da géife mer vill Sue spueren, wa mer fäerdeg wäeren, a mir kéinten och bei der Qualitéit vun der Medezinn vläicht nach e Schrëtt méi wäit goen, wéi mer elo souwisou scho sinn.

Den eHealth mat de Patientendaten, deen och europawäit misst brauchbar sinn, all déi Systemer, déi déi eenzel Länner mat Patientendossieren an Änlechen maachen, do muss absolutt garantéiert sinn, datt dat europawäit relevant ass. A bei grousser Santéprojeten an der Recherche, wéi zum Beispill Kriibs, wéi zum Beispill Alzheimer-Recherche, ass et absolutt eng Evidenz, datt mer do nëmmen, nëmmen, nëmmen kënnen weiderkommen, wa mer all eis Recherche-moyenen zesummeleeën, wann eis Universitëten, Recherchezentere gemeinsam schaffen, soss packe mer dat net. Dat wär zum Beispill e risegen

europäesche Projet, dee vun de Leit géif appreciéiert ginn, wa mer do kéinten eppes zesumme maachen, well do ass jiddwereen a senger Famill, a sengem dagdeegleche Liewe concernéiert dovun.

Fënnefte Punkt: Ëmwelt- a Klimapolitik. Mir kennen d'Erausforderungen, déi ambitiéis Ziler fir 2030, déi Karbonneutralitéit bis 2050. Dat ass och eng absolutt Demande, déi mer all Owend kritt hunn. D'Leit wëllen, datt Europa Leader hei soll sinn, a mir soen, datt mer en enorme Creneau fir eis Economie an där doter Ëmwelt- a Klimaekonomie kënnen hunn, datt et och un eis ass, déi international Standards ze setzen, ze dreien an ze kucken, datt se esou wäit wéi méiglech weltwäit respektéiert ginn.

Dat ass eng Tache, vun där d'Bierger gär hätten, datt Europa se soll iwwerhuelen, Upgraden och vun eiser Energieunioun, alternativ Energien, eng Hydrogène-strategie, déi mir kënnen zu Lëtzebuerg zum Beispill projezéieren a prioritär, als Projet pilote hei ëmsetzen.

E grouss Programm fir Hydrogène wär zum Beispill och eppes, wat ee kéint mat afrikanesche Länner zesumme maachen. Dat géif eis och als Europäer, mee och op dem afrikanesche Kontinent weiderbréngen.

E lauter esou Iddien, mat deene mir honnertprozenteg kënnen d'accord sinn, sinn déi, déi mer vun de Leit héieren hunn.

An ech hunn et virdru scho gesot: Mir brauchen eng Diskussioun iwwer eis zukünfteg Energiepolitik. Ech ginn net nach eng Kéier drop an. Den Här Kersch ass net heibannen, dann huet et kee Wäert, datt ech drop aginn, mee soss wär ech awer nach eng Kéier mat Pleséier drop agaang.

(Interruptions et hilarité)

Jo, mee dat maache mer an enger Debatt separat. An ech soen nach eng Kéier, ech géif - ech hunn et elo e wéineg ironesch gesot - déi Debatt gären an aller Seriositéit féieren, well et ass eng seriö Debatt, wou ee muss zesummen driwwer schwätzen, wéi een dat do an de Grëff kritt, well et si vill kontradiktöresch Erausforderungen, wou mer Equilibere musse schafen. Dat war am Fong meng Ausso.

Mäi sechste Punkt, dat ass e kompetitiivt Europa, en Europa vun der Innovatioun, vum Wëssen a vun der Digitalisatioun. Mir hunn Innovatioun an Digitalisatioun, déi mer an Europa maachen. Contrairement zu anere Länner maache mer se net, fir d'Leit ze kontrolléieren, esou wéi dat a China de Fall ass. D'Digitalisatioun gëtt net als Kontrollmethod agesat. Mir maachen Digitalisatioun, wou de Bierger am Mëttelpunkt steet, a mir stellen haut fest, datt Europa do e Retard huet.

Do, wou d'Zukunft spillt, musse mer also eis gebündelt Energien an eis Ressourcen zesummesetzen, fir d'Recherche weiderzedreien am europawäite 5G a fir spéider e Champion an engem eventuelle 6G ze ginn. Dat heescht, Developpementen vun artificieller Intelligenz, Internet of Things, Cybersecurity an Änlechen, déi Efforte mussen absolutt gemaach ginn. Och dat ass eng vun deenen absolutt groussen Erausforderungen. Och déi sinn de Leit dobause bewosst, déi op déi do Saache reagéieren, déi gesinn, wat an anere Länner geschitt, déi gesinn och a spieren, wellech Retarde mir hunn.

A mir brauchen - an dat krute mer och iwwerall owes gesot an déi Diskussioun si souguer wäit gaangen - eng regulatoresch Initiative, fir zukünfteg Artificiell-Intelligenz-Froen ze encadréieren, soudatt mer net duerch déi artificiell Intelligenz an e Kontrollsystem geroden, mee datt mer et am Fong an den Dëngscht

vum Mënsch setzen an net, fir de Mënsch ze kontrolléieren. Dofir muss et gesetzlech encadréiert ginn. An dat selwecht, wat mer gesot kréien, dat ass déi Kompetitivitéit, déi mer heiansdo duerch eng schwéierfällg Legislatioun ..., déi extreem héich administrativ Hürde fir eis Entrepreneuren opbaut an déi mer an Europa ganz gutt mussen beobachten, well do riskéiere mer, duerch eng schwéierfällg Legislatioun, eis awer Hürden ze schafen, déi net ëmmer noutwendeg sinn.

Den Här Juncker huet vill probéiert, a senger Period dorunner ze schaffen an drun ze änneren, an dee manner am Fong reguléiert ginn ass während där Period. An an deene leschte Wochen hate mer nach Beispiller vun am Fong onnéidegen a kontraproduktiven europäeschen Initiative wéi zum Beispill déi Unshell-Direktiv, déi elo erauskomm ass, déi am Fong quasiment als Resultat wäert hunn, wa se esou géif ëmgesat ginn, wéi se et elo wäert sinn, fir SOPARFien aus Europa erauszedrénken an domat eng generell Attraktivitéit fir d'EU-Entrepreneuren méi kleng ze maachen hei an Europa. Dat ass onnéideg, dat ass kontraproduktiv, dat verstinn d'Leit och net dobaussen an do mussen mer ophale mat deem Blödsinn en fin de compte!

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Autonomie ze kréie fir Medikamenter, fir Energie ass eng Evidenz. Ech ginn net weider drop an.

An dann ass awer nach en anere Punkt, dee fir eis wichteg ass, dat ass, dass mer och ophale mat där Geschicht, fir grouss europäesch Entrepreneuren, déi sengeren EU-Champions, duerch Gesetzgebungen am Fong ze ënnerbannen, net liewen ze loossen, net weiderkommen ze loossen. Ech verstinn déi Logik ganz gutt, wann s de se an eng europäescher Logik denks. Mee mir sinn net méi an enger europäescher Logik, mir sinn an enger weltwäiter Logik hei! A wa mer dann empêcheieren duerch Gesetzgebungen fir a sech grouss EU-Betriben, déi weltwäit kéinte konkurrenzfähig sinn, well mer déi empêcheiere mat enger europäescher Logik, da si mer absolutt an total kontraproduktiv par rapport zu enger weltwäiter Kompetitivitéit, déi mer awer mussen an Europa kréien. A mat deene Saache mussen mer och absolutt ophalen, soss komme mer an Europa net weider!

Och dat si komescherweis Saachen, déi d'Leit eis gesot hunn. Dat ass jo elo scho ganz spezifesch als Sujet, mee mir kruten et trotzdem als Suerg ausgedréckt. Ech hunn et ganz besonnen fonnt, dass d'Leit mat eis op esou Sujeten agaange sinn, an ech war erstaunt, dass et ugeschwat gouf, mee et ass ugeschwat ginn. Et ass also och eng Suerg vun de Leit, net nëmme vu Politiker, déi sech fir Industrie a Wirtschaft interesséieren.

Déi siwint Fro, dat ass eng gemeinsam Äntwert op Migratiounsfroen, eent vun deene grouss Fragezeichen vun der europäescher Politik an am Fong den Ausdrock - an dat krute mer och allkéiers gesot - vun där Hëlleflosigkeit an där Incapacitéit, an där d'EU heiansdo ass, fir esou weesentlech Problemer ze léisen, well hei egoistesche national Reaktiounen solidarisch, gemeinschaftlech Léisungen einfach empêcheiert hunn an dat total inakzeptabel, total inakzeptabel ass, an et gëtt och vun de Leit esou gesinn.

Wat mer brauchen, ass eng gemeinsam europäesch Asylpolitik, eng effektiv Reform vun den Dublin-Prozesser, eng regulär Migratiounspolitik an Europa, déi muss organiséiert ginn, en Deel vun der Responsabilitéit zwëschen Memberstaaten am Prinzip vun der Solidaritéit, der Capacitéit, der Subsidiaritéit. An dofir mussen mer déi Diskussioun iwwert de Migratiounspak

oder den Asylpak, deen d'Kommissioun ausgeschafft huet, och weiderdriewen.

Mir hate virun e puer Deeg hei an der Chamber op dëser Plaz - ech mengen, et ass do, wou Dir sëtzt, Här Cruchten - de Margaritis Schinas sëtzen, fir eis am Fong ze erklären, wéi hie wëllt déi Migratiounspolitik an Europa gestalten. An dat gëtt ganz komplizéiert. Mee dat Eenzege, wat déi Ukrainakris vläicht kéint als Positivt hunn - an ech wëll do wierklech net falsch verstane ginn -, dat ass, dass am Fong déi Länner, déi ëmmer Nee gesot hunn, fir gemeinsam Solidaritéit ze weisen, wéi Polen, wéi Ungarn, wéi Rumänien, d'Slowakei, dass déi elo op der éischter Front si bei der Ukrain an elo Solidaritéit froen a selbstverständlech mussen kréie vun eis, mee dass dat awer vläicht, vläicht, vläicht en Émdenke kéint bréngen.

Ech sinn eeben extreem virsiichteg, well ech och net ganz dru gleewen, mee d'Logik, wann s de Solidaritéit frees, do misst de heiansdo soen: „Mee ech kréie se, also muss ech der och heiansdo ginn!“

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Jo.

M. Claude Wiseler (CSV) | Mee enfin, et ass an der Welt haut net méi alles logesch. Dofir ass dat vläicht eng Illusioun an en Dram, wat ech do hunn.

An den Här Schinas huet eis do vun dräi Stufen geschwat, déi mir och fundamental schéngen. Fir d'éischt den Accord mat de Länner, wou Departement sinn, respektiv wou a sech Transit vu Flüchtlingen ass, dass een do evidenteweis muss kucken, dass een Accord mat deene Länner kritt, awer net Accorden, wou just Kooperatiounspolitik a Sue gewieselt gi géint Flüchtlingen, déi se hei halen, mee nu wierklech Accords de collaboration, de partenariat mat de Länner, wou dat do och abegraff ass, mee wou mer seriö Politicke mat hinne maachen.

Déi zweet Etapp ass d'Organisatioun vun eise Grenze mat Frontex an déi drëtt déi Solidaritéitsmechanismen, déi mer innerhalb vun Europa wierklech nach eng Kéier mussen weiderbréngen. Déi Iddien, déi um Dësch leien, sinn Iddien, déi net satisfaisant sinn, mee awer trotzdem e groussen éischte Schrëtt kënnen bedeuten, fir do weiderzecommen.

Mäin achte Punkt, dat ass en Europa, wat funktionéiert. Et gëtt emol gesot, mir wäeren momentan keng perfekt Unioun, mee mir mussen a mir wäerten och ni eng perfekt Unioun ginn, mee mir mussen awer eng effizient Unioun kréien an eng, déi der haiteger Welt ugepasst gëtt.

Dat heescht, mir brauchen staark Institutionen. Europa ass eng parlamentaresch Demokratie an d'Europaparlament ass d'Häerzstück vun der europäescher Demokratie. A mir mussen dem Europaparlament déi noutwendeg Pouvoire ginn, fir och dat Häerzstück kënnen ze sinn. D'selwecht wéi d'Lëtzeburger Parlament d'Häerzstück vun der Lëtzeburger Demokratie ass, sou brauch a sech d'Europaparlament déi voll legislativ a budgetär Pouvoiren an och an eisen Aen en Initiativrecht. Sou muss d'Europaparlament och kënnen de Contrôle vun der Kommissioun maachen. E richteg geupgradet Enquêterecht - dat ass jo och eng Diskussioun zu Lëtzebuerg -, menge mir, misst och beim Europaparlament sinn. Eng Impeachmentprozedur bei eenzelne Kommissäre schéngt mer einfach och logesch ënnert den normale Pouvoiren, déi e Parlament an enger Demokratie muss hunn.

Mir sinn och der Meinung, dass de Geriichtshaff - selbstverständlech do, wou mer et kënnen - soll verstärkt ginn, a mir sinn, wat d'europäesch Demokratie ugeet, der Meinung, dass de Spätzekandidatensystem, dee bäigangenen ass bei deene leschte

Walen, awer e sënnevolle System ass. E muss selbstverständlech anescht gestallt ginn an en där net méi esou lächerlech gehandhaabt ginn, wéi dat déi leschte Kéier de Fall war. Mee de Spätzekandidatensystem huet awer ee grouss Virdeel, dat ass, dass d'Leit an Europa hir Wale mat enger Persoun identifizéieren kënnen a sech dee Moment dann och personifizéieren kënnen a sech vläicht méi no spiieren mat de Leit, déi se do wíelen.

Och bei de Kommissären ass eng Fro, déi ee sech ka stellen, ob se sech net sollte wierklech hei zu Lëtzebuerg an an anere Länner wíelen loossen, dass se eventuell och eng Légimité démocratique kënnen hunn. Wéi, wat, wou ass nach eng ganz aner Fro. Zu Lëtzebuerg ass dat déi leschte Kéier gemaach ginn. Dat, mengen ech, war och sënnevoll, à moins, wéi gesot, dass deejéinegen als Spätzekandidat matgeet, dann ass et jo nach eng aner Fro, da léisst e sech jo och indirekt wíelen. Mee ech mengen, do muss een d'Mechanismen ...

Mir sinn der Meinung, dass déi transnational Lëschtchen eng falsch-gutt Iddi sinn, well et weesentlech an eisen Aen ass, dass d'Leit sech representéiert spiieren vun hiren individuellen Deputéierten, d'Proximitéit vun Deputéierten spiieren. Och wann en am Europaparlament sëtzt, muss e fir d'Leit erreechbar sinn, vun de Leit kannt ginn, mussen d'Leit och wíssen, mat wíem se ze dinn hunn. An dofir ass et fir eis wichteg, dass dee System, wou territorial gewíelt gëtt am Europaparlament, och bäibehale gëtt. An ausserdeem: A Lëschtchen, déi transnational wäeren, wäeren kleng Memberstaate sécherlech desavantagéiert. Fir eis soll déi territorial Representativitéit och weiderhi spillen.

Et ass an eisen Aen net d'Europaparlament, wat e Legitimitéitsproblem huet, mee wann een an der legislativer Prozedur e Legitimitéitsproblem huet, dann ass et sécher d'Kommissioun, net d'Parlament.

Néngstens, an dat ass mäi leschte Punkt virun der Konklusioun, dat ass d'Erweiderung. Och op déi si mer oft ugeschwat ginn. Mir krute vu ganz ville Leit gesot, dass déi lescht Erweiderung, déi geschitt ass, ze wíit gaange wär an a sech viles vun der Kohärenz vun Europa ewechgeholl hätt an dofir problematesch wär. Dat gëtt dobaussen vill geduecht, krute mer vill un eis zrëckbruecht.

An da muss een - an dat hu mer ëmmer gemaach - en historiescht Developpement maachen, fir de Leit ze erklären, firwat dass déi Ouverture gemaach ginn ass, firwat dass déi Erweiderung sengerzäit gemaach ginn ass. A wann een dat bis mécht, verstinn d'Leit dat och ganz schnell, wann ee seet: „Mee, wat ass dann déi aner Optioun? Mir hu se erageholl, éischten, well se wollten, mee zweeten awer och, well se zu Europa gehéieren. A wat wär d'Alternativ gewiescht?“ An elo, dat, wat elo amgang ass ze geschéien an der Ukrain, ass jo dat beschte Beispill, wat kéint geschéien, well wéi géif et elo a Polen ausgesinn, an Ungarn ausgesinn, wa se net an der Unioun wäeren, a Litauen, an de baltische Länner?

D'Explikatioun, firwat et wichteg war, ass elo am Fong nach méi einfach ginn, malgré all déi Schwierigkeiten, déi mer domadder hunn, a mir sinn déi lescht, déi se am Fong verneenen, déi Schwierigkeiten. Mee den historiesche Wee huet iwwert déi do Etapp an eisen Ae gefouert an dat muss een de Leit och explizéieren. An ech mengen, dass d'Leit dat haut verstinn, méi wéi d'lescht Woch verstinn, och wa se et scho verstanen hunn, wann een d'Explikatiounen ginn huet.

An da mengen ech och, dass mer kloer Perspektive mussen setzen, wouhin mer ginn a wéi mer wíellen ginn. Mir sinn der Meinung, dass deen ugefangene

Prozess an der Türkei néierens hiféiert an datt een dat och soll kloer an dättelech zum Ausdrock bréngen.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Par contre si mer awer der Meenung, datt déi Diskussioun am Balkan, déi och amgaang ass, datt déi zu eppes muss féieren, well mer der Meenung sinn, datt de Balkan zu Europa gehéiert an datt et e risegé strateegesche Feeler wär, firdeen erauszdrécken, erauszehalen. Natierlech mussen se alle Krittikere gerecht sinn, natierlech hélt dat nach enorm Zäit ewech, mee d'Perspektiv muss awer kloer, kloer an dättelech sinn. Et ass e laange Wee, mee maache mer et net, dann hu mer aner Influenze mëtten an Europa, Influenze vu Russland, Influenze vu China oder vu wiem och ëmmer, vun der Türkei, déi mer net wëllen. Dofir ass et eis absolutt Responsabilitéit. Ech mengen, dat muss een och kloer a senge Messagë soen, datt d'Leit wëssen, wou et an eisen Aem muss higoen.

Konklusioun: Wéi geet et weiter? Mat aller Kritik um Exercice, déi ech am Ufank gemaach hunn, fannen ech, datt e wäertvollen Exercice war. Wat net dierf geschéien - dat ass dann en Appell un den Här Minister -, dat ass, datt dat hei e Pabeier ass, dee wéi esou vill Honnerte Pabeieren am Tirang wäert verstëbse mat all deene Wäiss- a Gréngbicher, déi mer scho kannt hunn.

D'EU-Parlament, déi national Parlamenten, de Conseil, d'Kommissiounen mussen Konklusiounen draus zéien, müssen d'Besoinen identifizéieren, Pistes ofsécheren an et sinn der genuch do, mat all deem, wat mir soen, mee haaptsächlech, wat d'Bierger gesot hunn.

Fir mech ass et esou, datt een, Här Minister, alles muss kucken, wat een an enger éischter Etapp ouni Traitésännerung ka maachen, elo an direkt. An déi Traitéen, déi mer momentan hunn, do kann ee villes, villes domadder maachen. Mir maachen heiansdo net alles domadder, well op eng noutwendeg Traitésännerung hinzewiesen ganz oft eng Excuse ass, fir näischt ze maachen, well een et net wëllt maachen a well een dann dat Argument do virschiebt.

D'Realitéit ass awer, datt ee mat deenen Traitéen, déi mer haut hunn, ganz villes ka maachen. Dofir soen ech kloer: Eise grouse Wonsch ass emol an där éischter Etapp, deenen Traité voll auszenotzen fir weiterzekommen. Duerno, wann een eng Traitésännerung mécht, da muss ee jo wëssen ... Meng grouss Apprehensioun, eis grouss Apprehensioun ass, datt mer da fénnef bis zéng Joer mindestens amgaang sinn ze diskutéieren an datt da villes blockéiert gëtt, well villes erëm no hanne geschobe gëtt, an enger Welt, wou awer d'Weichen haut gestallt ginn an net muer an net iwwermuer gestallt ginn, wou mer haut müssen Decisiounen huelen, well mir kucken, wéi schnell et amgaang ass ze lafen, mir kucken, wéi schnell op anere Kontinenter Decisiounen falen. Kënne mir eis elo esou e Prozess erlaben, wou mer fénnef, zéng Joer emol erëm diskutéieren, wéi mer par rapport där enger, par rapport zu där anerer Institution eis sollen opstellen a wien een hei muss wien an do muss gewielt ginn? Kënne mer eis et erlaben?

Dat heescht, ech hunn do ... Ech erënnere mech ze vill un déi Diskussioun, déi mer zwëschen 2000 an 2005 iwwert déi lescht Konventioun do haten.

Här Asselborn, mir ware jo deelweis do zesummen an der Regierung a mir wëssen, wéi schwierig déi Diskussioun war. Mir kënne eis och un déi Owender erënnere, déi mer mat de Leit do an Diskussiounen verbruecht hunn, déi net ëmmer eppes mat Europa, mee vill mat anere Problemer ze dinn haten. An dee Prozess war bal derniewentgaangen. An dee Lëtzebuerger Referendum, dee jo schwierig och fir eis

war, mee deen huet de Prozess en fin de compte gerett, datt e konnt weidergoen, soss hätt dat liicht, liicht kënne derniewentgoen. Dat heescht, et ass eng grouss Gefor, esou e Prozess erëm unzefänken.

A wann een en dann erëm muss ufänken, well et net anescht geet a well den Drock ze grouss ass, dann ass eis kloer Recommandatioun: Dann huet just déi dräi oder véier Punkten, déi musse gemaach ginn, ...

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | ... mee maacht net erëm e Risenexercice, wou esou vill Energie verluer geet a wou mer op den zentralen Erausforderungen, déi d'Welt eis stellt an déi net ëmmer frou mat eis sinn - déi net ëmmer frou mat eis sinn! -, wou mer do déi Energie verléieren, anstatt déi aner Problemer unzuegoen ... Wann et muss gemaach ginn, da konzentréiere mer eis op déi Saachen, déi musse gemaach ginn, a mir kucken, datt mer dat hannert eis kréien.

Vill Leit, muss ech soen, sinn haut géint Europa a schaffe géint déi europäesch Iddi. An den Här Putin ass ee vun hinnen an et ginn awer ganz vill anerer. Et gi ganz vill anerer, deenen d'Fräiheet an d'Demokratie kënne geféierlech ginn an déi dofir net frou mat eis sinn. An där ginn et der dobaussen, mee et ginn der awer och dobannen an Europa.

An ech soen zum Schluss, datt Europa muss de Courage opbréngen, sech géint déi Géigner, géint seng Géigner ze wieren, sech ze behaapten, sech duerchzusetzen. Am Fong ass et dat, wat mer mat dëser Konferenz schnellstens musse fäerdegbréngen, an zwar Europa erëm Vertrauen a sech selwer ze ginn.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Marc Spautz, Président de séance | Merci dem honorablen Här Wiseler. Déi nächst ageschriwwen Riednerin ass déi honorabel Madamm Simone Beissel. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Mme Simone Beissel (DP) | Här President, Kolleginnen a Kollegen, Här Minister, virop och mäin häerzleche Merci un eise President a Rapporteur Yves Cruchten fir säin exzellenten a breet gefächerte mëndleche Rapport. An ech wëll him och Merci soen, mäi Virriedner huet dat och scho gesot, fir déi ganz flott Manéier, wéi en eis Grupp all déi lescht Méint geféiert huet.

Ech hänke mech awer hannendrun, well si hunn esou eng wichteg Roll gespillt, fir och meng Mercien un den Yves Carl, de Cédric Scarpellini, d'Ines Luna an natierlech och d'Madamm Calteux ze riichten, well si hunn eis déi lescht Méint iwwerall begleet an informéiert an natierlech si se maassgeblech hei zoustänneg fir dee risegende exzellente Rapport, dee mer elo haut kënne kommentéieren.

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | Här President, d'Présidence vun der COFE huet eis u sech ënner Zäitdrock gesat, well am Prinzip sollte mer jo den 9. Mee 2020 ufänken, mir hunn awer eréischt den 9. Mee 2021 ugefaang an do hu mer eis natierlech direkt zesummegeërpt an hunn direkt intensiv ugefaang ze schaffen, well mir wollten awer eiser Missioun jo gerecht ginn.

D'Prise de conscience vun den europäeschen Decideuren, vun den Institutionen, dass leider entretemps an Europa d'Vertrauen an Europa op ganz ville Plazen emol net méi wotlech war an derniewent e richtegen Euroskeptizismus sech breetgemaach huet, war ee vun de groussen Incentivë fir dës COFE.

Derniewent koum natierlech d'Pandemie Covid-19. An dann nach eppes, wat all Mënsch immens

gestéiert huet, dat waren déi egoistesche unilateral Schléissunge vun de Grenze vu verschiddene Länner, déi eis alleguerte ganz sauer eropgestouss hunn.

Dofir ass gesot ginn: „Elo kënnt e radikale Paradigmewissel, elo kritt de Bierger d'Wuert!“ De Bierger soll - an et ass scho gesot ginn - an enger Bottom-up-Strategie matrieden, e soll seng Wënsch, seng Ängscht, seng Perspektive bréngen, an et gëtt keen Diktat méi vu Bréissel. Well dat ass jo virdrun hei erausgeklongen, dass ganz oft Leit soen: „Bréissel ass wäit a mir kréie vun uewe gesot, wat mir solle maachen, a mir kënne net selwer decidéieren.“

Dunn ass also direkt Kontakt opgehollet ginn. Mir hunn eis organiséiert. Et ass schonn ugeschwat ginn, wat mer alles gemaach hunn zwëschen Panellen, Hearings, Hearing mam Jugendparlament, ganz agreabel Stammineen oder Kaffisdëschgesprécher an natierlech déi ganz wichteg digital Plattform, wou d'Bierger konnten alleguerte matmaachen.

Als Haaptzil Dialog a geliefte Demokratie. De Bierger soll aktiv mat iwwert déi zukünfteg Konstruktioun vun Europa kënne schwätzen, dës am Respekt vun de Prinzipien vu Proportionalitéit a Subsidiaritéit.

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | Vu dass eis Chamber frou ass a gär bereet war, sech all dës Froen ze stellen, hu mer dat natierlech och intensiv an direkt mat grousser Freed gemaach.

D'grouss Erausforderung war natierlech, wéi oft an deene Geschichten - a mir hunn natierlech mat ..., Dir hutt matgeheiert, dass mat Momenter owes an de Cafésgesprécher net d'grouss Foule war -, d'Erausforderung vun der Kommunikatioun: Wat maachen, wéi kréie mer eis Bierger sensibiliséiert, motivéiert, fir an dësem Exercice vu participativer Demokratie matzemaachen?

Trotz Zäitdrock léisst d'Resultat sech weisen. Et ass hei scho beschriwwen ginn. Mir hate véier Prioritéiten, national, déi sech erausgeschiet hunn an den arbeitsgruppen. An dann déi zéng grouss Themen, déi generell belicht gi sinn, wou Iddie gesammelt gi sinn a wierklech Propositionen gemaach gi sinn.

Mäi Kolleg Gusty Graas wäert verschidde wichteg Theeme belichten. Ech wollt elo véier Punkten hei mat Iech duerschuelen.

Dat Éischt ass Energie a Klima, oder Klima an Energie éischter, Wirtschaft a Soziales, dann de Rechtsstaat a véiertens d'Coopération territoriale transfrontalière, wat jo fir Lëtzebuerg extreem wichteg ass.

De Klimawissel, Här President, Dir Damm an Dir Hären, ass e konstant Suergemand vun eise Bierger. Dat hu mer duerch déi ganz lescht Méint dauernd gehéiert. Déi meescht vun de Bierger, dat ass och schonn hei ugeklongen, si radikal géint Greenwashing oder Ecoblanchiment, wéi dat elo am Kader vun der grénger Taxonomie vun der EU-Kommissioun beschloss ginn ass.

Dass Gas an haaptsächlech Atomenergie elo op eemol erëm sollen e grénge Mäntelchen ukréien a Fërdergelder kréien, dat ass sougutt fir eis Bierger, mee jo, och fir eis Regierung, en No-Go. An et soll jo zesumme mat der éisträichescher Regierung elo eng Klo an där do Hisiicht um europäesche Gerichtshaff eragereecht ginn.

An ech erënnere drun, dass mer hei an dësem Haus am Dezember, den 8. Dezember 2021, à l'unanimité eng Motioun an där do Richtung ugehollet hunn.

E kloert Leitmotiv war awer och bei de Bierger, dass d'Klima an Inegalitéiten, Nohaltegkeet, Klimaschutz

net dierfen um Bockel vun de mannerbemëttelte Matbierger ausgedroe ginn, well dat géif an déi falsch Richtung goen.

Här President, a Saache Klimaschutz soll d'EU incitéieren, motivéieren, encouragéieren a wierklech positiv Alternative setzen a wa méiglech net bestrofen. Et solle Primmen a Subside gi fir déi Bierger, déi Entrepreneuren, fir all Mënsch, deen et richtig mécht. Et soll eng Politik sinn, fir d'Leit mat op de Wee ze huelen, fir ekologesch an naturgerecht ze liewen no dem Prinzip „do not harm“. Et soll och onbedéngt versicht ginn, d'Industrië mat op dee Wee ze huelen, hinnen Ureizer ze ginn, fir eebe just, dass se d'Limite vun den Emissiounswärter respektéieren an déi ekologesch Transitivoun mathëllefen esou schnell wéi méiglech ze errechen.

Anerersäits ass awer och streng gekuckt gi vun eise Bierger. De Principe vum Pollueur-payeur soll agesat gi fir déi Leit, déi d'Emissiounen net respektéieren. Dir wësst, mir hunn als Lëtzebuurger Land eng Decisioun geholl, fir dem CO₂ e Präis ze ginn: Wie verknascht, soll bezuelen!

Well d'CO₂-Bepräisung awer och erëm eng Kéier déi mannerbemëttelt Leit voll kann treffen, ass jo ugeduecht ginn, dass et selektiv Hëllef gëtt, an notament d'Allocation de vie chère an och de Crédit d'impôt, dat ass jo schonn ugeduecht, dass dat leeft, fir do anzegräifen. An ech begreissen awer och d'Madamm Familljeminister, well de Moien hu mer ganz positiv Nouvellé kritt, dass elo nach verbessert gëtt, fir eebe just deene Leit, déi Risiken hunn, duerch déi ganz Energiepräisser an de Besoin ze kommen, ënnert d'Äerm ze gräifen.

E weidere Punkt: D'administrativ Chargé sollen onbedéngt reduzéiert ginn an d'Prioritéit soll op den Invest gesat ginn, fir dass déi Transitions écologiques fir d'Entrepreneuren ëmmer méi no kënnen réckelen.

E groussen Interventionssecteur, deen eis Matbierger natierlech ganz vill interesséiert huet, ass den Transport. All Mënsch ass dofir, fir déi nohaltig Mobilitéit ze fërderen. Do sti mir jo als Lëtzebuerg gutt do mat eise Primmen a Subside fir Vëloen, Pedelecken, E-Autoen, Elektroborne fir Privatleit an Entrepreneuren. Da soll den Ausbau vun dem Vëlospistnetz net nëmmen um Lëtzebuurger Territoire virugefouert ginn, mee och souguer an der Groussregioun, wou ganz schéi Vëlospiste sinn, wou een dat gutt kéint verbannen. Dir wësst jo och, dass bis 2030 ugeduecht gëtt, dass just nach emissiounsneutral RGTR-Busse sollen dorëmmer fueren.

Als DP ënnerstëtze mir all Zort vu Fërderung vu Fotovoltaik an natierlech och Wandenergie, sief dat am Land oder och elo an deem neie Projet vun den Energieinsele virun der Küst vun Dänemark, wou Lëtzebuerg jo soll Partner a Beneficiaire ginn.

Mir begreissen och de Biergerklimarot, wou soll diskutéiert ginn a wou zesummen nei Iddien entwéckelt solle ginn. Eng Iddi vun eise Bierger war och, fir en Transeuropa-Expresszuch op de groussen internationalen Achse fueren ze loosse mat nëmmen e puer Halten, déi wierklech attraktiv wäeren, wou d'Leit sech da ganz schnell kéinte beweegen.

An dann den Transport public transfrontalier: Mir hunn effektiv e Problem, well mir hu 204.000 Frontalieren - leschte Stand elo virun e puer Deeg - an et erweist sech, dass se ëmmer méi Tendenz hunn, fir mam Auto op Lëtzebuerg schaffen ze kommen, well de Bussystem iergendwéi schlecht fonctionéiert. Dofir si jo elo grouss Efforte gemaach ginn an där Hisiicht, fir déi Kommunikatioun do ze verbessern. Dat heescht, et solle groussflächeg Park & Ride-Anlagen ugeluecht ginn, an der Groussregioun wéi och

am Land. A mir hunn och héieren, dass elo e Pilotprojet soll starte fir e gratis Transport „beyond border“ op Roussy-le-Village. Et ass awer nëmme „petit beyond border“, well et läit just déi aner Säit op der franséischer Grenz, mee et ass awer a Frankräich. An Dir wësst, wa Paräis decidéiert, dann ass et ëmmer schwierig, an dat ass elo schonn e gudden Incentive.

Eng weider Hëllef, fir d'CO₂-Emissiounen ze reduzéieren - an dat krute mer och vun eise Matbierger gesot -, dat ass, dass mer eis emol alleguerten erëm besënnen op eis gutt lokal Produkter, dass mer wierklech vill hei vu Lëtzebuerg, wann et nëmme méiglech ass, an och aus der Groussregioun kafen an esou eise Baueren an all de Maartleit och kënnen ënnert d'Äerm gräifen.

Da si Leit, déi soen, et missten onbedéngt verstärkten Taxen op den Net-EU-Produite kommen, déi hei an Europa erakommen, eebe just fir d'europäesch Wirtschaft ze schützen. Dat ass natierlech eng delikat Geschicht. Mee et ass jo elo e Mechanismus amgaangen ausgeschafft ze ginn op den EU-Bausse-Grenzen, fir de sougenannte Carbon Leakage ze verhënneren, wou net wirtschaftlech Aktivitéiten heemlech a Länner solle verluecht ginn, wou net esou streng Oplage sinn, fir dann eebe d'Ustrengung vun der EU-Kommissioun ze ënnergruuen.

Här President, wann een e kuerze State-of-Play mécht, wéi mer hei zu Lëtzebuerg stinn, da sti mer gutt do. Mir gesinn, wa mer zrëckkucken, dass mer eis Klimaziler 2020 erreecht hunn. Mir hunn 20 % manner CO₂-Emissiounen par rapport zu 2005. D'Produktioun vun erneierbaren Energien ass säit 2013 verdreifacht ginn. Mee mir wëssen alleguerten: Et geet net duer, fir eist Land energieeteschn genuch ofzesécheren.

Am Iwwerbléck: Mir hunn e Klimagesetz vum 15. Dezember 2020. Mir hunn eng Klimaplattform mat der Zivilgesellschaft. Mir hunn e Klimaobservatoire fir d'Wëssenschaft. Mir hu fënnf Plans sectoriels an, wéi gesot, déi interessant Kooperatioun mat Dänemark fir de groussen neie Wandpark.

Mee leider mécht de Klimawandel net virun de geopolitische Grenzen halt. Dofir muss onbedéngt op EU-Niveau massiv zesummege schafft ginn, fir dat ze verbessern. Mee Dir wësst, et ass net esou einfach: Do ginn et schonn Oneenegkeeten. Jiddefalls ass de Fazit, dass all Land soll matmaachen, seng Mesuren huelen, kucke wat machbar ass, kucken, wat et senge Bierger kann zomudden, och puncto Präisser, fir d'Iwwerbelaschtung eebe just ze evitéieren.

Eise grouse Problem ass natierlech: Wat maache mer dann elo notament aktuell an där Kris, fir dass mer genuch Energie kréien? Mir sinn nämlech relativ schnell gefuer, wann Der mer e bësselche pickeg Iwwerleeungen awer elo erlaabt. Mir wëllen d'Araber lassgi mat hirem Pëtrol, mir wëllen och de Putin lassgi mat sengem Pëtrol, wou mer awer kee kafen, wou d'Amerikaner awer bis dato massiv akaf hunn. Mee mir hanken total um Putin sengem Gas, well mir iwwer Europa verstreet - an och indirekt, well mer an engem belsch-hollännesche System dra sinn - awer nach 10 % vu russeschem Gas kréien. An déi Däitsch hänke mat 50 % an enger immenser Ofhängegkeet vum russesche Gas.

Dann duerf ee sech u sech net wonneren, wann d'Presidentin Ursula von der Leyen richtig rosen ass, dass de Putin elo scho säit Summer net nëmme seng Gasliwwerungen op den absolutte Minimum beschränkt huet, mee et och nach färdigbruecht huet, fir d'Gasreserve just iwwer dem konventionelle Minimum ze halen. An dofir huet et esou ausgesinn, wéi wann e schonn alles geplangt hätt. An et gëtt

natierlech gefaart, vu dass en eebe nëmmen de Minimum geliwwert huet, dass en dann awer staark driwwer nodenkt, jee nodeem, wat elo kënnt, fir de Krunn zouzedreien. An da riskéiere mer, vu dass et jo awer nach kal dobaussen ass, awer och hei an d'Laberanten ze kommen.

Dofir d'Ustrengung säit enger Zäit vun der EU-Kommissioun. An et gëtt héich Zäit - d'Presidentin von der Leyen huet et elo e puer Mol gesot -, dass mer massiv ufänken, Flësseggas LNG erbaizekréie vun anere Produzenten, wou mer déi Dependenz vu Russland erofkréien. Mir hunn elo schonn den Hafe vu Zeebrugge: Do si schonn déi néideg Installatiounen. De groussen Hafe vu Rotterdam ass och elo säit leschter Woch am Eiltempo amgaangen ze kucken, fir och do Flësseggasinstallatiounen hinzekréien. Da wär et an där Hisiicht och eng Iddi, well mir hunn extreem vill Gasleitungen, déi dorëmmer lafen, wéi gesot, vu Russland eriwuer, an d'Iddi ass och méiglech - well dat ass jo just eng aner Dimensioun an da muss ee kucken, fir och eng aner Dimensioun vun de Leitungen ze kréien -, dass mer en Deel vun eise besteeënde Gasnetz direkt ëmfungéieren, fir de grénge Waasserstoff do doduerchzekréien, well dat nämlech eis Zukunft ass. Waasserstoff ass wierklech dat, wat en Theema ass, fir dass mer eis an der Zukunft ofsécheren an dass mer net méi esou d'Dependenz hu vu Leit, déi eis à tout moment mat verréckten Decisiounen kënnen an den Eck drécken!

Här President, d'Energiepräisser klamme jo konstant. Mir wëssen dat. Momentan, wann ech mech erënnere, hänke mir zwar mam Bensinnspräis nach wäit vun deem vun 2014 ewech, mir sinn och nach wäit ewech vun den Engpäss an der Liwwerung vun der grousser Kris vun 1976, wou sech Verschiddener vun Iech drun erënnere, an dach ass et esou, dass eis d'Bierger alleguerten soen, an zu Recht: „Eis Portmonie ginn awer momentan immens strapazéiert.“

Dofir ass et extreem wichteg, dass mer eng sozial, selektiv Hëllef applizéieren, an déi ass jo ugeduecht, dass déi richtig Hëllef bei déi richtig Leit kommen. A wéi de Claude Wiseler et virdru scho gesot huet, a mir ënnerstëtzen dat voll, ass et akut, wa mer elo an e bësse méi roueg Gewässer kommen, dass mer hei och an deem Haus eng grouss Energiedebatt féieren, fir dass mer déi richtig Jalonen a Prioritéite kënnen setze fir eist Land.

D'Bierger hunn den Imperativ vun der Kompetitivitéit an der Produktivitéit vun eise System verstanen. Si hätte gär eng staark Economie, mee si hätten och gär eng gerecht Gesellschaft an e gerechten Accès zu der Aarbecht.

Also de Modell ass an der Rei. Nach ass d'Suerg vun eise Bierger, dass de Mënsch weiderhin am Mëttelpunkt steet, well mir erausfonnt hu mat all deem, wat mer héieren, dass d'Inegalitéite leider ëmmer méi klammen. Dir hutt de berühmten Indice vun Gini vu Privation matérielle oder pauvreté. Dee fänkt un, a wierklech besuergniserreend Paragen ze kommen. Dofir muss géigereagéiert ginn. An déi Inegalitéiten sinn amgaangen, ëmmer méi grouss ze ginn, net nëmmen intern an eise Staaten, mee och tëschent de Memberstaaten an haaptsächlech am Nordsüdgefälle an am Nordsüdöstgefälle.

Dofir muss gehandelt ginn, well eng Suerg ass, dass d'Cohésion sociale erofgeet a souguer verluer geet, a mir wëssen alleguerten, wat da kënnt. Da komme Streiken, da komme Manifestatiounen mat ëmmer méi grousser Gewaltbereitschaft. Dir gesitt e bësselchen, wéi et war a Frankräich mat de Gilets jaunes. A Covid-19 huet dat jo och iwwerall verstärkt.

Et missten also - et gëtt vun eise Bierger gefrot, mee dat ass leider net esou einfach - op EU-Niveau d'Inegalitéiten an de Chômage bekämpft ginn. Mir wëssen awer, wéi d'Kompetenzen opgedeelt sinn. Da misst een e Kompetenz- a Moyaentransfer operéieren, an Dir wësst jo, mat der Oneenegkeet vun eise Memberen - quitte dass se de Moment besteet - ass dat net esou einfach.

Här President, wat awer den Accès op den Aarbechtsrechtsmarché ugeet, sti mir hei zu Lëtzebuerg gutt do mat eise Seculaire Conventions collectives, déi an eise performanten Aarbechtsrecht säit ganz laange Joren hei fir soziale Fridde suergen. Nach muss mer ëmmer oppassen, dass mer de sozialen Dialog suivéieren.

D'Bierger hätten och gär op EU-Niveau Krittären - an dofir sinn ech immens frou, dass eise Lëtzeburger Kommissär Nicolas Schmit do amgaangen ass drun ze schaffen -, fir dass an all EU-Memberstaat mol e soziale Mindestloun kann op d'Bee gesat ginn.

Dann ass eng generell Ufro do, dass d'Sécurité sociale soll verbessert ginn. Et gi jo verschidde Leit, déi soen, hei zu Lëtzebuerg hätt mer eng vun deene beschten op der ganzer Welt. Si ass jo och schonn al. Erënnert Iech, den däitsche Reichskanzler Otto von Bismarck huet se 1883 gegrennt a mir krute se 1901 an 1911 als Member vum däitschen Zollveräin a mir hu se esou verbessert, dass mir eng vun deene beschte Sécurité-socialen hunn. Nach kämpft de Comité des régions vu Bréissel scho säit Joren dofir, dass déi Sécurité sociale am Interêt vun de Frontaliere soll verbessert ginn, dat heescht, méi gerecht ginn.

Ech hunn Iech elo grad gesot: Mir hunn 204.000 Frontalieren hei zu Lëtzebuerg, déi op d'mannst aus dräi verschiddene Länner kommen. Wann een da Lëtzebuerg derbäihëlt, ass dat eng Risenaufgab, well da muss vërl Systemer mateneen harmoniséiert ginn.

Fairtrade ass och e grousst Thema bei eise Bierger. Mee wa mer elo wëssen, dass mer Problemer hu mat deenen ënnerbrachene Liwwerketten, fir eis Matière-premiären an och eis Semi-conducteurs erbaiekréien, dann ass dat en Thema, mee et ass de Moment e bësselche schwiereg.

Et wëllt kee Mënsch en anere Wirtschaftsmodell, mee et wëllt awer all Mënsch oppe Grenzen. Ech hunn et scho gesot: D'Libre circulation ass ee vun den Haaptwënsch vun eise Bierger. Si wëllen näischt méi esou, wéi mer et elo haten an der Covidzäit, mee si wëllen awer och keen europäesche Protektionismus. Dat geet hinnen u sech ze wäit.

D'EU bräicht erëm eng Kéier Championsprojeten. Erënnert Iech: den Airbus, Galileo ... Mir bräichten erëm eppes, wou mer immens kéinte punkten. Fir dat hinzekréien, misste mer dann awer vläicht massiv vun der Bréisseler Säit an d'Recherche, an den Developpement investéieren, wat leider net genuch de Fall ass. An dat iergert mech ëmmer esou, well wa mer esou virufuere wéi bis elo, da fuert mer och virun, dass mer andauernd 20 Joer hannert den Amerikaner hinken, vun de Chinesen iwwerhaapt net ze schwätzen. Iwwerleet Iech just, dass si schonn um 7G sinn, wou mir emol de 5G nach net richtig op d'Bee kréien!

Dann - an de Claude Wiseler hat dat schonn ugeschwat - ass et d'Ufro vun eise Bierger, fir eis Entrepreneuren an eis Banken ze schützen, dass d'EU-Kommissioun esou schnell wéi méiglech soll hir Reglementatioun op de Metier huelen, wat d'Fusioun vun den Entrepreneuren ugeet. Et gëtt gesot: „Firwat kënnen mir net eng riseg europäesch Bank kréie wéi déi grouss amerikanesch?“, an esou weider an esou virun. An dat ass, wéi gesot, en Thema, wou ee muss kucken.

Dann ass och gesot ginn - wat och hei schonn en Thema war -, dass eis Core-Businessen, déi mer am Kader vun der Globalisatioun ausgelagert hunn, erëm eng Kéier missten zrëckkommen op den europäesche Kontinent, denke mer nëmmen un d'Pharmazeutik, denke mer un d'medezinnescht a paramedezinnescht Material, fir dass net erëm eng Kéier e Kniefall muss kommen am Kader vun esou enger Kris, wéi mer se haten, e Kniefall viru China oder virun Indien. Mir brauchen déi wichteg Saachen zrëck!

Dann eppes, wat mech geiergert huet, wat ech regrettéiert hunn, an do hate mer och mat de Bierger eng Diskussioun driwwer: Dir wësst, dass jo dee riseg Plang vun NextGenerationEU, e Maxi-Opbau vun iwwer 750 Milliarden, proposéiert ginn ass, fir eeben eise Memberstaate virunzehëllefen. An da kënn direkt d'Resistenz vu véier Länner: Holland, Éisträich, Dänemark a Schweden. Déi hunn direkt gesot, si géifen ze vill abezuelen. Dat erënnert mech - déi e bësse méi Eeler vun Iech kënnen sech vläicht nach drun erënnere - un d'Margareth Thatcher, wat ëmmer gesot huet: „I want my money back!“

Eise Premier Xavier Bettel huet awer am Kader vun den Debatten iwwert de Budget 2021-2027 ganz kloer gesot, ech zitieren, awer op Lëtzeburgeresch iwwersat: „Mir si bereet, als Nettozueler méi ze bezuelen, fir eebe just den europäesche Projet virunzekeréien.“ Fin de citation.

A wéi ech dann och nach de 16. Februar Follgendes héieren hunn, sinn ech awer bal vum Stull gefall, en hollännesche Ex-Finanzminister huet du vu sech ginn: „Wir müssen darüber nachdenken, den Euro zu verlassen.“ Fin de citation. Also, Dir Hären allegueren, Dir Dammen, wannechgelift, erëm eng Kéier zrëck zu der europäescher Solidaritéit!

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | Elo zum Rechtsstaat. Dir wësst, dass de Rechtsstaat ee vun de Grondpfeiler vun dem europäesche System ass. Et ass d'Akzeptanz, de Respekt an d'Soumissioun vun all den Autoritéiten, all de Pouvoiren zu der Rechtsnorm, dem Droit, den Traitéeen, Direktiven, Reglementen an natierlech der europäescher Mënscherechtskonventioun. Eng fräi Press, en total independente Justizsystem sinn d'Basiskonditiounen vun engem Rechtsstaat.

Mir hunn awer elo matkritt, dass et entre-temps e puer États dits „illibéraux“ gëtt an dass leider och de Rechtsextremismus an de Populismus amgaange sinn, massiv ze klammen. Dofir ass et ganz gutt fir de Rechtsstaat, dass d'Klo vun Ungarn a vu Polen - si hu jo gesot, d'EU-Kommissioun, déi jo haaptsächlech hir intern Machtpolitik kritiséiert huet, géif hir Kompetenzen iwwerschneiden an dat géif se näischt ugoen - vum Europäesche Gerichtshaff um Kierchbiereg zrëckgewise ginn ass.

Si hätt gär alles: Si hätt gär d'EU-Gelder a si hätt gär intern total Fräiheet, fir voll momentan an d'20. Joerhonnert zrëckzefalen: limogéiert Press, politiséiert Justizapparat, d'Erniddregunge vu Minderheeten, vu Mënsche aus der LGBTQ+-Communautéit. Dat ass jo entre-temps esou schlëmm ginn, dass déi Thematik an de Schoulen iwwerhaapt emol net méi dierf behandelt ginn an am léifsten emol net méi erwänt ginn. Wou si mer?

An doniewent ass och e verschäerft Avortementsgesetz géint d'Roserei vu ganz ville polnesche Fraen erëm eng Kéier a Kraaft gesat ginn. Dat huet d'Fräiheeten immens beschnidden an et ass schonn op d'mannst eng Damm gestuerwen opgrond vun deem Gesetz.

Glécklecherweis huet elo de Gerichtshaff um Kierchbiereg do en Halt gemaach. Et ass och fäerdeg mam Cherry Picking. Si hätten nämlech gär alles. Dat ass déi berühmten englesch Maxime, déi Der bestëmmt kennt: „You can't have your cake and eat it, too.“

Une voix | Très bien!

Mme Simone Beissel (DP) | Hoffentlech verstet se et, well d'Presidentin von der Leyen huet an deem ganze Kontext gesot, och fir sech ze wieren: „Auch der europäischen Haushalt muss geschützt werden“, an da geet et virun, an dann Enn vum Satz: „gegen das Aushebeln der Demokratie.“ Ech mengen, dat war e ganz kloer Message a Richtung vun deenen zwee Länner. Et kann een an der haiteger Stëmmung just hoffen, dass se sech elo hoffentlech wäerte packen.

Elo nach just e puer Wieder zu der Coopération territoriale transfrontalière. Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, mir sinn zu bal 450 Milliounen hei an Europa an dodran hu mer 18 grenziwwerschreidend Groupements européens de coopération territoriale ënner Form vun Euregioen oder Interreg-Systemer, déi zesumme wëllen déi grenziwwerschreidend Problemer ugoen, eebe well se gespiert hunn, dass dat méi effikass ass.

Bon, ech hu jo jore matgehollef, drun ze schaffen: Et ass schwiereg. Wéi virdu gesot ginn ass hei vum Claude Wiseler a vum Mars Di Bartolomeo: Paräis ass mat Momenter zéngmol méi wäit wéi Bréissel, wa mussen Decisiounen geholl ginn. Mir hunn awer op Lëtzeburger Säit mat grousssem Ach a Krach de GECT, de Groupement économique de coopération territoriale Uelzecht, also Alzette-Belval, op d'Bee kritt, wou véier Lëtzeburger Lokalitéiten an aacht franséischer dra sinn. Et ass op d'mannst emol en Ufank, well effektiv, déi Saach vun der Santé publique an engem transfrontaliere Spidol géif absolutt Sënn maachen.

D'Verfechter vun deene GECTen, vun deene Gruppementen hätt gär fir virunzekeréien, dass endlech - an dat gëtt scho jorelaang gefrot - déi ganz Gruppéierungen do e reelle rechtlichen europäesche Statut géife kréien. An notament hätt se gär Plans d'urgence et de crise, notament a Saachen Iwwerschweemmungen, Rettungsdéngschter, Santé publique, bon, och am Sport an am Transport, an dat géif alles Sënn maachen, awer ënnert där grousser Konditioun, Här Ausseminister, dat mécht Iech bestëmmt Freed, allegueren déi Gruppementen soen dat, Conditio sine qua non, datt d'Grenzen op bleiwen zwëschent eis, egal, wat geschitt. Also, affaire à suivre!

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech hu Fiduz an d'EU, elo an och an Zukunft. D'Zäit sinn zwar schwierig, an ech mengen, mir héieren et hei vun alle Bänken haut de Mëtten, dass mer müssen zesummenhalen an zesummeschaffen. Dofir war et fir mech eng Eier an e grouse Pleséier, fir an dëser Grupp matzehëllefen, onse Matbiereger dee grouse Friddens-, Fräiheets- a Liewensqualitätsprojet méi no ze bréngen. Dofir soen ech Iech Merci fir Äert Nolauschteren.

Une voix | Très bien!

M. Marc Spautz, Président de séance | Merci der honorabelen Madamm Beissel. Den nächsten geschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo. Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Merci, Här President. Fräi nom Claude Wiseler wëilt ech als iwwerzeegten Diddelenger, Lëtzeburger an Europäer dem Yves Cruchten en häreleche Merci soen an der ganzer Ekip, ob Deputéierten oder Mataarbechter vun der Chamber, an de Bierger, déi mat un deem

heiten Dialog deelgeholl hunn, fir hir exzellent, weeweisend Aarbecht op engem Wee, dee mer weider musse goen, well et e vertrauensbildende Wee ass. An dat brauche mer! Dat brauche mer am Moment, well dësen Debat, dee fënnst zu engem Zäitpunkt statt, wou d'EU weinst deene Krisen, déi mer de Moment erliewen, méi wéi jee erwaart gëtt.

Dat gëllt fir d'Klimakris, dat gëllt fir d'Gesondheetskrisen, fir déi jëtzege an déi, déi sécher nach komme wäerten. Dat gëllt och fir déi Katastroph, déi mer am Moment an der Ukrain erliewen, eng Katastroph, wéi mer se zënter 80 Joer net méi erlieft hunn an déi derzou féiert, dass mer déi geféierlechste Situatioun zënter dem Zweete Weltkrich hei an Europa erliewen. An et erënnert munches, wat d'Haaptrollen ugeet, un dat, wat mer virun 80 Joer erlieft hunn, fir net méi doriwwer ze soen, a fir kënne Parallele festzehalen, wat ee Mënsch mat senger Getreie ka fir onsäglech Onheil bewierken.

Grad an där Situatioun ass et wichteg, dass mer zesummezéckelen. An ech muss soen, dass déi Diskussioun vum de Mëtten en Exempel dofir sinn, wéi mer a schwéieren Zäite kënne zesummestoen, iwwer parteipolitesch Grenzen eraus. Dat deet gutt, an et ass och gutt, dass deen éischte grad ewéi deen zweeten Debat dat ënnermaueren.

Nun ass et schwéier, fir vun där schwiereger Situatioun, déi mer am Moment erliewen, eriwuerze switchen op méi eng mëttel- a laangfristeg Vue, wéi eist Europa sech soll entwéckelen. Nach ass et wichteg, dass mer dat maachen, well d'Problemer, déi mer kennen, ginn och weider während Gesondheetskrisen an anere Krisen.

Mir mussen eis also zesumme mat eise Bierger Gedanke maachen, wéi mer dee formidabele Projet Europa kënne weiterentwéckelen, wéi mer kënne derzou bäidroen, et e weider ze verbesseren, well do gëtt et sécherlech nach Loft no uewen.

D'Europäesch Gemeinschaft, dat wësse mer, dat héiere mer ganz oft, steet oft an der Kritik fir Saachen, déi se net bréngt oder déi eis net gefalen, well se net eng, mee widdersprécklech Meinungen huet oder net do handelt, wou mer et erwaarden. Bei all deem dierfe mer awer net vergiessen, dass d'EU eis jo bis elo Fridde bruecht huet, Fridden, dee gehalten huet, mat Krisen, déi mer och scho virun am Balkan kennt hunn, mee déi awer net déi Explosivitéit haten, déi mer elo gesinn.

D'EU huet eis méi oder manner grouse Wuelstand, Stabilitéit a Prosperitéit bruecht. D'Accorde vu Schengen erlaben eis et, fräi ze reesen. Mir hunn d'Fräiheet ze decidéieren, wou mer liewen, schaffen oder studéiere wëllen. Mir hunn eng sozial Maartwirtschaft mat vill Loft no uewe fir dat Soziaalt. An d'Errungenschaften vum der EU sinn der sëlleg, mee et bleift e „work in progress“. An dee „work in progress“, dee wënnst dodrun, wa mer déi Erausforderungen zesummen uginn.

Wa mer also wëlle virukommen, brauche mer d'Bierger an deem europäesche Boot. Mir musse se mat abannen a mir dierfen hinnen net den Androck hannerloossen, dass uewe schon alles decidéiert ass, wann et bis ënnen ukënnst. Dat ass net gutt fir dee Projet, deen e gemeinschaftlechen, e gemeinsame Projet muss sinn!

D'Institutionen brauchen d'Vertraue vun de Leit an dofir dierfe mer och der Desinformatioun keng Chance loossen. Mir hu gesinn, wéi eng Konsequenze falsch Informatiounen kënne hunn. Et féiert zu engem Opschwung vum Populismus, Euroskeptizismus, Eurogëignertum, Brexit a ganz geféierlechen Evolutiounen an der Coronakris. An deem stellt ee sech am beschten

entgéint am Dialog, am direkten Dialog, net duerch déi véiereckeg Këschen, mee am direkten Dialog mat de Bierger. An ech muss soen, dass dat, wat an deene leschte Méint ënnert der Regie vun der Chamber geschitt ass, absolut dee richtige Wee ass.

Deen een oder anere Mondwénkel huet sech verzunn, wéi vu Bistrosgesprécher geschwat ginn ass. Mee jo, mir sollen d'Leit do ofhuelen, wou se sinn! An et ass wichteg, dass mer bei d'Leit ginn an net duerch d'véiereckeg Këscht, interposé, mat hinnen dialogéieren. Ech géif mer wënschen, dass mer insgesamt mat de Bierger iwwert déi national Problemer, mee awer och iwwert déi europäesch Problemer nëmmen hallef esou laang géife kommuniquéieren, wéi mer all Dag mat de soziale Medie kommuniquéieren. Da wäere mer vill besser gestallt, wéi wa mer just op Knäppercher, op „liken“ an op „disliken“ drécken.

Et ass also vun essenzieller Bedeitung, dass mer d'Bierger mat an d'Entscheidungsprozesser kënne abannen, dass se novollzéie kënne, wat hir Vertrieeder hei am Land an och an Europa preparéieren an decidéieren. Et geet net duer, dass d'Leit all fënnf Joer hir Nationalvertrieeder an hir Europavertrieeder wielen. Et ass wichteg, dass dat e permanente Prozess ass, e permanenten Dialog, fir dass mer gewuer ginn, wat d'Leit sech wënsche vun deem europäesche Projet, dass mer de Bols kënne fillen an dass mer net nëmmen nolauscheren, mee och héieren - ganz wichteg! -, fir de Leit och ze weisen, dass mer se net nëmme gesinn hunn, dass mer net soen, dass et gutt ass, dass mer driwwer geschwat hunn, mee dass mer soen, dass et wichteg ass, dass mer och d'Konklusiounen doraus zéien an dat maachen, wat sech opdrängt.

Ouni Iwwerraschung ass aus där Biergerbefroung erauskomm, wéi wichteg de Leit am Alldag déi oppe Grenze sinn, eng vun deenen Haaptarrungenschaften vum eise gemeinsamen Europa. An déi Wichtigkeet vun deenen oppene Grenzen, déi mer vläicht net méi esou gesinn hunn, well et eng Selbstverständlechkeet war, ass erëm voll zum Virschäi komm doduerch, dass d'Covidkris, d'Viruskris, d'Gesondheetskris eist eeglecht Liewen op d'Kopp geheet hunn, ënnert dem Virwand vun där sanitärer Kris. D'Kris war kee Virwand, mee huet awer als Argumentatioun gedéngt, fir streckeweis an Europa eng Rei vu Grenzen während enger gewëssener Zäit zouszemaachen. Déi fräi Zirkulatioun war op eemol net méi garantéiert.

D'Zoumaache vun de Grenzen huet de Bierger an der Groussregioun signaliséiert, datt op europäeschem Niveau en Dysfonctionnement besteet. Wéi kann et sinn, dass esou eng wichteg Errungenschaft vum der EU esou séier kann eesäiteg vu Memberstaate gekippt ginn? Wat ass d'EU nach, wa grondleeënd Acquisen net méi gëllen? Et goufen also zäitweileg Grenzen zougemaach, mee, mee, an dat muss een awer och soen, et si während der Viruskris an elo während der Ukrain-Kris aner Grenzen ofgebaut ginn oder si wäerten ofgebaut ginn. Op eemol gouf et erëm dat Mateneen, dat mer eis esou oft gewënscht hunn, an op eemol sinn d'Membere vun der EU - vläicht nach net genuch - méi no zesummegezéckelt.

D'Gesondheetskris liwwert eng ganz Rei vu Beispiller fir dat Zesummezéckelen, d'Simone Beissel duet drop higewisen, ech brauch net am Detail dorop zréckzegoen: Echangen tëschent Kliniken, Hëllef beim Material. An deem Kontext wëll ech och ausdrécklech begrëssen, dass eisen Ausseminister sech weider fir dee sougenannte „Crossboarder-Mechanismus“ setzt. D'Iddi vun deem Mechanismus ass et, Gesetzer vun engem anere Memberstaat punktuell kënne unzewenden, fir grenzüwwerschreidend Operatiounen administrativ a juristeschech ze erméiglechen oder ze

vereinfachen. De Jean Asselborn hat déi doten Iddi schonn 2015 während der Lëtzeburgerger Presidence lancéiert an déi gouf elo erëm opgegraff.

Et ass wënschenswäert, dass de Schock vun deenen zouene Grenzen zu enger Verstärkung vun der europäescher Integratioun an zu bessere Reegelen an deem Beräich féiert. Aus dem Eurobarometer, deen am Mee zejoert verëffentlecht ginn ass, deen also d'Meenungsbild vum der EU gezeecht huet, just ier d'Konferenz lassgaangen ass, geet ervir, datt aacht vun zéng Europäer - 81 % - fannen, dass d'Konferenz sech misst dermat beschäftegen, wéi d'EU Krise geréiert.

An da sinn ech schonn direkt bei deem zweete Punkt, der Santé, déi bis elo net zu de Prioritéite gehéiert huet a bis elo an der exklusiver, quasi exklusiver, Verantwortung vun deenen eenzelne Länner läit.

Besonnenesch am Kontext vun der Pandemie, enger internationaler Gesondheetskris, ass et immens problematesch fir d'Bierger, datt all Land seng eege Reegelen aféiert, ouni dass se op europäeschem Niveau anstänneg koordinéiert ginn. Dëst suergt dacks fir Onkloerheeten. Fir op zukünfteg Krise besser virbereet ze sinn, fir méi effikass ze sinn a méi séier kënne ze reagéieren, mussen elo déi néideg Dispositiounen en place gesat ginn.

Erlaabt mer, just e puer Iwwerleeungen zu deem ze maachen, wat ech zudéifst bedauern, wat d'Gestioun vu Gesondheetskrisen ugeet.

D'Decisioun ass gefall, fir d'Chafea, déi fréier europäesch Gesondheetsagence, hei zu Lëtzebuerg ofzezéien. An där Chafea sëtzen a souze Pionéier vun der éischter Zäit an der Gestioun vu Gesondheetskrisen. Déi Leit hunn eng formidabel Aarbecht geleescht. Elo, wou d'EU massiv Mëttele gëtt, wirklech massiv Mëttele, fir d'Gesondheetskrisen ze geréieren an d'Gesondheet an der Europäescher Unioun weider ze verbesseren, gëtt eng nei Agence geschaaft, d'HERA, déi hire Siège zu Bréissel huet. Dat ass e Schlag an d'Gesicht vun deene Leit, souwuel an der Chafea wéi och an deem Gremium, deem mer Senneng zur Verfügung gestallt hunn, fir d'Krisgestioun ze maachen. Et ass e Schlag an d'Gesicht vun deene Leit! Et ass och e Schlag an d'Gesicht vun deene Leit, déi sech un alles gehalten hunn, fir Lëtzebuerg als staarke Siège vun der Europäescher Unioun ze festegen.

Mir sollen also vun där Gesondheetsdiskussioun, déi mer elo an Europa hunn, profitéieren, fir och do „enfoncer le clou“ an ze soen, dass et net esou ass, dass „der Mohr seine Schuldigkeit getan hat“ - entschëllegt mer de „Mohr“, ech kann och soen, d'Chafea an hir Leit hir Schëllegkeet gemaach hunn. Mee elo, wou et gutt geet, kënne se goen, an déi, déi kommen, kréie ganz aner Mëttele wéi déi, déi sech hei wirklech extreem Méi ginn hunn, fir a schwéieren Zäiten dat Boot an der Riicht ze halen!

Ech sinn extreem enttäuscht doriwwer, well ech déi Leit do och alleguer kennen, well ech stellverriedend den John Ryan wëll nennen, deen Direkter ass vun der DG Santé hei zu Lëtzebuerg, deen eng formidabel Aarbecht gemaach huet hei zu Lëtzebuerg fir Europa. Et ass ee vun de Pionéier an en huet dat dote mat senger Leit absolut net verdéngt! A wann et sollt Ursache ginn, firwat dass eenzel Agencen net méi wëllen oder sollen zu Lëtzebuerg fonctionéieren, da mussen mer op déi doten Ursache reagéieren!

Eng vun deenen Ursachen ass, dass an de Käpp vu munche Leit nach d'Meenung ass, dass déi Leit vun den europäeschen Institutionen, déi hei schaffen, onméissig Privileegien hunn an déck bezuelt ginn.

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Dat ass net wouer!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Dat ass net wouer! Et gëtt eng ganz Rei vun europäesche Mataarbechter, déi hei zu Lëtzebuerg schaffen, déi ënner méi schlechte Konditiounen hei schaffen wéi eis eege Leit. An do musse mer zesummen dru schaffen.

Am Ufank vun där Gesondheetskris huet sech gewisen, dass d'EU net gerüst war, fir déi noutwendeg Versuergung, ënner anerem mat esou banale Saachen - virun zwee Joer huet een dat nach gemengt! - wéi Masken oder, och do hu mer iwwerhaupt net dru geduecht, Tester, ze garantéieren.

Fir ze verhënneren, dass d'EU an Zukunft am medezinnesche Beräich vun aneren ze staark ofhängeg ass - an do sinn ech där selwechter Meinung wéi d'Simone Beissel -, musse mer en Deel vun de Liwwerkette vu medezinneschem Material an d'EU, an Europa zrëckféieren.

D'Autonomie vun der EU am Allgemenge muss thematiséiert ginn, well d'EU muss aussepolitesch an energieesch op eegene Féiss kënnen stoen, fir hire Bierger Stabilitéit bidden ze kënnen.

Duerch d'Pandemie ass och den Zoustand vum Gesondheetssektor europawäit belicht ginn an eng Partie Defiziter, ënner anerem opgrond vu Budgetkierzungen, déi a verschidde Länner an deene leschte Jore gemaach gi sinn, Privatiséierungen, déi gemaach gi sinn, d'Ofwendung vum Solidaritéitsprinzip, déi gemaach ginn ass - glécklecherweis net hei zu Lëtzebuerg, hei ass de Solidaritéitsprinzip intakt -, ganz grouss Lacunnen, sinn do opgedeckt ginn.

D'Wichtigkeet vun der Aarbecht, déi d'Gesondheetsan d'Fleegepersonal leescht, ass eis verdäitlecht ginn an et ass kloer ginn, dass dës Aarbecht muss méi valoriséiert ginn, hei zu Lëtzebuerg, mee awer och an deenen aneren europäesche Länner, wou d'Leit aus deene Secteuren heiansdo en masse fortlafen, well hir Aarbechtskonditiounen net zoumutbar sinn an hir Bezuelung net ugepasst ass zu deem, wat se leeschten.

Wa mir haut vun engem Europa vun der Gesondheet schwätzen - an do musse mer Kloertext schwätzen -, da kann dat net méi Merkantilismus am Beräich vun der Santé heeschen, méi, jo, Gewënnendenke vun eenzelnen Acteuren an der Santé, mee méi Solidaritéit, méi universellen Zougang. Wéi gesot, mir hunn deen, mee dat ass nach laang net an alle Länner garantéiert.

Aus de Gespréicher mat de Bierger am Kader vun der Konferenz huet sech erausgeschield, dass de Kaf vu Vaccinen duerch d'Kommissioun als europäesch Reussite wouergeholl ginn ass. Am Zesummenhang mat de Vaccine kann een och soen, dass de COVAX-Mechanismus eng bedeitend Solidaritéit mat anere Regiounen vun der Welt, déi méi schlecht dru si wéi mir, gewisen huet. Dëst ass dee richtege Wee, well nëmme mat enger ganzheetlecher Approche kënnen mir géint Gesondheetskris kämpfen, déi definitiv keng Grenze kennen. Souguer wann d'Balken erfoginn, d'Gesondheetskris kennen déi Balken net. An dofir musse mer zesummen dogéint virgoen.

Leider huet d'Pandemie déi bestoend sozial Inegalitéiten an alarmant Entwécklungen, wat d'Schéier tëschent Aarm a Räich ugeet, nëmmen nach weider verstärkt. Dat gëllt weltwäit, europawäit an och op nationalem Niveau. Aarm Leit, Leit, déi a sozial benodelegte Regiounen liewen, an ethnesch Minoritéiten waren iwwerproportionell vu Covid-19 betraff.

An hei, wéi an anere Beräicher, muss Europa säi soziaalt Gesiicht erëm weisen. Dat soziaalt Gesiicht

war vill ze laang vun engem Austeritéitsgesiicht verdeckt, verstoppt. Glécklecherweis sinn an deene leschten, géif ech soen, bal zéng Joer - och ënnert dem Impuls vum Kommissiounspräsident Jean-Claude Juncker, an elo fortgesat ënnert dem Lëtzeburger Kommissär fir Soziales, dem Nicolas Schmit - wichteg Akzenter a Saache méi e soziaalt Europa gesat ginn.

D'Bierger an d'Zivilgesellschaft, déi un de Panele vun der Chamber deelgeholl hunn, hu gesot, dass et hinne Suerge mécht, dass déi sozial Ongläichheeten tëschent Aarm a Räich, tëschent de Memberstaaten an innerhalb deenen eenzelne Länner ëmmer méi grouss ginn. D'Inegalitéit mussen op allen Niveaue reduzéiert ginn. Och aus dem rezenten Eurobarometer vun der Kommissioun a vum Europaparlament vum Januar 2022 geet ervir, dass 36 % vun den EU-Bierger an 38 % vun de Lëtzeburger Residenten d'Inegalitéiten als déi gréisst Erausforderung fir d'EU wouerhuelen, selbsterständlech niewent deem aneren enorm groussen Defi, deen de Klimawandel duerstellt. Den Yves Cruchten ass méi laang dorop agaang, dofir wëll ech mech express op dee méi soziale Volet beschränken.

An dësem Zesummenhang hunn och 40 % vun de befroete Persounen EU-wäit ugin, dass d'Konferenz fir d'Zukunft vun Europa sech prioritär misst mat de Sujete méi staark Ekonomie, sozial Gerechtegkeet an Aarbecht ausernanersetzen, wat mir hei zu Lëtzebuerg och gemaach hunn. De Message ass fir mech ganz kloer: D'Bierger wënsche sech méi e soziaalt Europa, dat se schützt, dat se net nëmme virun Aggressiounen vu baussen, mee och an hirer Existenzsicherheit schützt a se och schützt viru Klimakatastrophen, well dat Ganzt hänkt alles zesummen. Solidaritéit beschränkt sech net nëmmen op dat Soziaalt, Solidaritéit huet och Verästelungen an d'Klima eran an an d'Sicherheitspolitik am groussen Ganzen eran.

Konkreet fuerderen d'Bierger hei zu Lëtzebuerg, mee och an der EU méi sozialen Zesummenhalt, adequat Salairen, besser Aarbechtskonditiounen, besser Kollektivverträge, manner Ongläichheeten tëscht Männer a Fraen souwéi den allgemenge Kampf géint d'Aarmut, awer insbesondere och de Kampf géint d'Working Poor an de Kampf géint d'Aarmut bei de Kanner.

D'Kommissioun, muss ee soen, ënnerehlt jo och eng Partie Mesuren, déi an d'Richtung vun de Fuerderungen vun de Bierger ginn.

Als Éischt géif ech gär op de Plan d'action du socle des droits sociaux hiweisen. Ech hu virdru schonn op d'Originen higewisen, wou d'Kommissioun ënner portugiescher Presidence 2021 dräi Hauptziler fir 2030 presentéiert huet.

Dat éischt Zil betrëfft d'Beschäftegung. Bis 2030 sollen 78 % vun der Populatioun tëschent 20 a 64 Joer eng Aarbecht hunn. Am drëtten Trimester 2020 louch d'Beschäftigungsquot bei 72,4 %. No enger konstanter Entwécklung an deene leschte Joren huet d'Pandemie eis hei zrëckgeworf, net iwwerall, mee awer an enger Rei vu Länner.

Dat zweet Zil gesäit vir, dass wéinstens 60 % vun den Erwuessenen all Joer un enger Formatioun deelhuele kënnen. 2016 waren et just 37 %. Lifelong Learning ass net nëmme virdeelhaft fir den Eenzelnen, mee bekämpft och d'Ongläichheeten tëscht Männer a Fraen um Aarbechtsmaart a féiert ze enger besserer Inklusioun duerch d'Aarbecht.

Dat drëtt Zil wëllt d'Zuel vu Mënschen, déi an Europa dem Aarmutsrisiko ausgesat sinn oder riskéieren, sozial ausgeschloss ze ginn, ëm 15 Milliounen reduzéieren - ëm 15 Milliounen reduzéieren! Da gesitt

Der, wéi vill der dorënner leiden, well déi 15 Milliounen, dat ass nëmmen en Deel do dervun. Dat ass eng Zilsetzung, eng Zilsetzung mëttelfristeg. Duerno bleift nach enorm vill ze maachen. 2019 waren 91 Milliounen an der EU engem héije Risiko fir Aarmut oder sozial Exklusivitéit ausgesat, dovu knapp 18 Milliounen Mannerjäreger. Et ass dat, wat ee kéint e Skandal nennen, en europawäite Skandal!

De Lëtzeburger Kommissär fir Aarbecht a sozial Rechter, den Nicolas Schmit, leescht hei eng beispillhaft Aarbecht. Am Vierdergrond steet fir hien d'Aféierung vun engem adequate Mindestloun an der EU, selbsterständlech ofgestëmmt mat de Moyenen, déi déi eenzel Länner hunn. „One size fits all“ geet net, well d'ekonomesch Situatiounen verschidde sinn.

Am November 2021 ass eng éischt Propos fir eng entsprecheend Direktiv deponéiert ginn. D'Direktiv verfolge vëier konkreet Ziler: d'Förderung vun den Tarifverhandlungen, d'Verpflichtung vun de Membere, fir eng Partie vu Prozeduren ze respektéieren, déi bestëmmen, wéini a wéi d'Memberstaaten de Mindestloun festleeën. Dat drëtt Zil ass, dass d'Memberstaate sech verpflichten, Mesuren ze ergreifen, fir den effektiven Accès zum Mindestloun fir d'Salariéen ze verbesseren. An dat lescht Zil ass ze assuréieren, dass der Kommissioun déi noutwendeg Donnéeën iwwermëttelt ginn, fir datt se kann iwwerwaachen, ob de Schutz, deen duerch de Mindestloun gewäert gëtt, och gewäert ass.

Wichtig bleift an deem Zesummenhang och d'Weiderféierung vun der Garantie jeunesse, well déi Jonk ganz oft déi éischt sinn, déi vun der Aarbechtslosigkeit bedroht sinn, well se keng Erfahrung hunn. Mee wéi solle se Erfahrung kréien, wa se keng Aarbechtsplaz kréien?

Am Kader vum Socle européen vun de soziale Rechter huet d'EU 20 Grondsätz ausgeschafft, déi de Wee fir e staarkt soziaalt Europa guidéieren. Op dëser Basis schafft d'Kommissioun un e sëllege Mesuren, dorënner zum Beispill d'Direktiv zu den digitale Plattformen, déi envisagéiert, d'Aarbechtskonditiounen fir déi Leit, déi iwwer digital Plattformen schaffen, ze verbesseren. Do stellt sech selbsterständlech och d'Fro vun der Teleaarbecht, vum Recht op Deconnexion. Well, jo, Dir wësst, et gëtt Leit, déi mengen, dass ee vill besser drun ass, wann een doheem schafft, wéi wann een op der Aarbecht, op der Aarbechtsplaz ass. Dat ass awer net ëmmer de Fall, well do geduecht gëtt ... Déi Leit sinn net nëmmen acht Stonnen, mee déi si siwen Deeg op siwen an ëmmer dann, wann et engem afällt, disponibel. Dofir, d'Recht op Deconnexion ass och extreem, extreem wichtig!

Här President, Kolleginnen a Kollegeen, vun dem Dialog mat de Bierger geet och eng kloer Fuerderung no méi Demokratie an der EU aus. Och wann d'Efforte vun der EU an d'Richtung vun deem ginn, wat d'Bierger sech erwaarden, ass dat net ëmmer de Fall an handelt d'EU - jiddefalls d'Institutiounen oder eng vun den Institutiounen, ma „Institutioun“ ass dat falscht Wuert, d'Kommissioun - net ëmmer deement-sprechend.

Eent vun deene flagrantste Beispiller vun enger Decisioun vun uewen no ënnen, wou ënnen net gefrot ginn ass, dat ass de Greenwashing vun der Atomenergie, vu Gas, déi sougenannten Taxonomie. Ech fannen, dass een déi Diskussioun hätt kënnen féieren, awer mat de Leit, an net schonn eng Decisioun preparéieren an da soen: „Jo, elo schwätze mer mol vläicht doriwwer.“ An ech mengen, et kann een iwwer alles diskutéieren, mee awer net d'Diere schonn zouklappen, ier ee se iwwerhaupt opgemaach huet.

Zur Konklusioun, déi mer aus deem Dialog mat de Bierger zéien: Dat Soziaalt, dat Ökologescht soll op dee selwechten Niveau gesat gi wéi d'Kompetitivitéit an dem Marché unique. D'Bierger verlaangen en Europa, dat se schützt. Wann dat Europa se schützen soll, da brauche mer keen Europa vun der Kakofonie. Mee mir brauchen en Europa, dat zesumme streit, am nobelen Term, am nobele Sënn vum Wuert, mee dann awer zu gemeinsamen Decisioune fäeg ass. Si erwaarden, dass dat Soziaalt op dee selwechten Niveau gesat gëtt wéi d'Kompetitivitéit an de Marché unique. Déi 20 Grondsätz vun de soziale Rechter müssen d'selwecht am EU-Recht verankert ginn ewéi déi véier Grundfräiheete vun der EU.

Am grouse Ganze begrëssen ech, zesumme mat menger Fraktioun, datt d'Konferenz fir d'Zukunft vun Europa organiséiert ginn ass. An ech begrësse virun allem dee groussen Effort, dee gemaach ginn ass. An och wann et eenzel Reunione gouf, wou elo net e Massenoplaf war: Et ass derwäert, dass mer op deem dote Wee weiderfueren an dass et net bei enger One-Shot-Aktioun dierf bleiwen. Et ass wichteg, datt d'Contributiounen vun de Bierger eescht geholl ginn an datt hinne gewise gëtt, datt hiren Effort zesumme mat hiren Interlocuteurs keng verlueren Zäit war.

Et soll net déi leschte Kéier sinn, wou de Bierger zu EU-Sujete consultéiert gëtt. Et kéint ee sech zum Beispill virstellen, dass een an enger allegéierter Form bei punktuell grouse Chantieren och d'Leit gezilt consultéiert. Dat ass vertrauensbildend. An dat Vertraue brauch d'EU an deenen haitege Krisenzäite méi wéi jee!

Dat gesot, soen ech Iech, virun allem deenen, déi un deem Dialog hei matgeschafft hunn, e ganz härezele Merci.

Une voix | Très bien!

M. Marc Spautz, Président de séance | Merci, dem honorabelen Här Mars Di Bartolomeo. Déi nächst ageschriwwen Riednerin ass déi honorabel Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Europa an d'Welt befanne sech aktuell an enger Situatioun, déi keen esou virausgesot hätt. A mat all de berechtigten Suergen, déi mer eis maachen a mam Fait, dass aktuell all Aemierk an all d'Efforte Richtung Ukrain ginn, fällt et engem effektiv schwéier, sech elo aneren Dossieren ze widmen. Villes kënn engem och e bësse vir, wéi wann et net dee richtege Moment derfir wier, mee d'Aarbechte ginn iwwerall weider. An ech mengen, mir müssen och elo fir eis festhalen, dass et elo grad inevitabel ass, mat enger Multitude vu Gefiller konfrontéiert ze sinn: Angscht, Hoffnung, Trauer fir deen Zoustand, an deem mer eis grad befannen, deels och e schlecht Gewëssen, dass een hei Business as usual ka maachen, an Dankbarkeet fir dat, wat mer hei hunn. Dankbarkeet och, dass mir heibannen esou privilegiéiert sinn, eis haut an hei kënnen zu wichtige Theemen ausgedrücken, a quasi vläicht och e Gefill vu Schëllegkeet, wann ee sech dann elo deenen aneren Theeme widmet.

Op d'mannst kann een awer hei bei deem Sujet heiansdo de Lien maachen tëscht där Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa an der Situatioun an der Ukrain, wéi mer se elo erliewen, well mat Sécherheet huet dat do alles e risegen Impakt op d'Zukunft vun der Unioun.

Mir schwätzen also haut iwwer d'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa a wéi gesot si mer eis bewusst, wéi schwéier et ass, deen Exercice hei ze maachen, ouni permanent Verweiser op déi aktuell Situatioun

an der Ukrain matafléissen ze loosse. Ech wäert awer versichen, mech gréisstendeels op dee ganze Prozess vun der Konferenz ze fokusséieren, well déi ganz Aarbechten, déi hei gemaach gi sinn, hunn et verdéngt, gewürdigt ze ginn an an hirem eegenen Numm ervirgehewen ze ginn.

Allerdéngs komme mer net derlaanscht festzehalen, dass et eeben där ganz aschneidender Evenementer gëtt, déi ganz viles op d'Kopp geheien, déi viles a Fro stellen oder déi, wéi haut, maachen, dass Mënschen oder Strukturen iwwer sech erauswuessen.

A wa mir haut iwwert d'Zukunft vun Europa schwätzen, da maache mer dat ënner Ramebedéngungen, wéi dat virun enger kuerzer Zäit net de Fall war. Mir maachen dat virun allem virun engem Hannergrond, wou d'EU selwer en Optrieden un den Dag leet, dat kaum ee fir méiglech gehalen hätt. Géif déi Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa elo eréischt ulafen a géife mir d'Leit haut eréischt ufänken ze froen, wéi si dës Zukunft gesinn, da sinn ech mer ganz sécher, dass dat Resultat haut e bëssen anescht erséif ausgesinn. Den Accent wier warscheinlech zum Deel méi staark op aner Elementer gefall, ma virun allem hätt wuel déi eng oder déi aner Perception vum der EU anescht duerchgeschimmert.

Loosst mech also ufänken, andeems ech explizitt dem Här Yves Cruchten Merci soe fir säi Rapport vun haut. Ma och allgemeng e Merci fir seng Aart a Weis, wéi en d'Aarbechten an dëser Souskommissioun geleet huet, a fir säi Wëllen, alles drunzesetzen, dass d'Chamber sech aktiv matabréngt an dass mir ganz aktiv den Echange mat der Bevëlkerung siche gaange sinn. Merci och fir seng Flexibilitéit, well ech muss scho soen, dass d'Aart a Weis, wéi dat alles op EU-Niveau gehandhaabt ginn ass, mat Momenter schwierig war - an och hei drécken ech mech relativ diplomatesch aus -, mat groussen Onkloerheeten, déi am Ufank bestanen hunn an déi zum Deel och elo nach bestinn, an Echeancen, déi ëmmer erëm verréckelt gi sinn.

Ech wëilt awer och e Merci soen dem Chambers-personal, wat dësen Dossier ganz no suivéiert huet an all eis Iddie versicht huet, a Musek ëmzesetzen. A merci schlussendlech och virun allem all deene Leit, déi matgemaach hunn, sech fir Europa interesséieren an derbäi ware bei deene verschiddenen Atelierien, de Panelen oder bei allen aneren Aktivitéiten, déi mer organiséiert hunn.

Wat ass elo d'Zil vun där Konferenz? Europa huet sech e Rendez-vous gi mat de Bierger, fir iwwert d'Zukunft vun Europa ze schwätzen. D'EU muss elo kuerz innehalen an zrëckkucken op déi lescht Joerzénge, déi lescht Méint an op all seng sëllege Krisen, déi mer duerchlaf hunn. Mir Lektouren doraus zéien, grad wa mer och erëm d'Vertraue vun de Bierger an eis Institutionen an an d'EU-Politik zrëckgewanne wëllen. A mir begrëssen et ausdrécklech, dass bei deem Exercice och d'EU-Bierger en Deel vun deem Prozess konnte sinn.

Andeems mir de Bierger d'Méiglechkeet ginn hunn, iwwert d'Erausforderungen ze schwätzen an zukünfteg Prioritéite mat ze definéieren, hu mir versicht, eisem Zil gerecht ze ginn, d'Biergerbedeelegung héichzehalen an dem Demokratiedefizit, dee vu villen an der EU verspuert gëtt, entgéintzewierken. Domadder ass déi representativ a participativ Demokratie an der EU gestärkt ginn.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

D'Zil war et dann och, dass et eng Bottom-up-Approach sollt sinn, wou d'Prioritéiten net scho vun der Politik gestach gi sinn a virun allem, wou d'Konklusiounen net schonn am Virus gezu gi sinn. Dëst sollt wierklech keen Exercice fir d'Galerie sinn.

D'Bierger hunn aktiv matgeschafft an déi Aarbecht soll gewürdigt ginn, andeems se mat an d'Konklusiounen afléisst.

Ech sinn och besonnesch frou, dass eis Chamber deen Exercice ganz seriö geholl huet a sech selwer ganz staark an dese Prozess matagebonnen huet a verschidden Iddie konnt ëmsetzen, fir den Echange mat der Bevëlkerung ze sichen.

Wat ass elo bei deene Consultatiounen erauskomm? Bon, mir hunn et scho gesinn: Mir hunn dat ongefiltert mat opgehall. Dat war relativ ..., do waren divers Aussoen derbäi, déi och net ëmmer mateneen ze vereinbare sinn. Et gouf awer op verschiddenen Theeme Punkten, wou och Konsens war.

Also als Alleréisch wëilt ech emol festhalen, dass ech deen Exercice an déi reegelméisseg Echange mat de Leit wierklech och immens positiv fonnt hunn, quitte dass mer awer vill hu missen - an och hei drécken ech mech ganz virsiichteg aus - vill hu misse struewelen oder rudder, fir d'Leit ze mobiliséieren, fir bei eis ze kommen. An trotzdeem hate mir eng ganz Partie vu ganz interessante Renconten.

Natierlech sinn do d'Meenungen, wéi gesot, vu bis gaangen. An erferecherweis, muss ech soen, huet sech bestätegt, dass op d'mannst bei de Leit, déi bei eis komm sinn, europapolitisch e relative Konsens war a Richtung vun enger progressiver EU, déi wäertegerecht muss ginn an déi de Courage muss hunn, déi grouss Erausforderungen vun eiser Zäit gemeinsam unzegen. An och wa Kritik un der EU, un hire Strukturen an den Entscheidungsprozesser geäussert ginn ass, sou war et awer och meeschtens eng Demande no méi EU an net no manner EU. Un d'EU ginn immens vill Hoffnungen geriicht, à tel point, an do deelen ech och dem Här Wiseler säi Constat, dass net onbedéngt ënnerscheet ginn ass, wat national Kompetenzen sinn a wat europäesch Kompetenzen. Vill Leit schénge ganz bereet ze sinn, méi Kompetenzen un d'EU ze ginn, fir national Problemer ze léisen.

Encourageant fir eis Gréng ass op alle Fall och, dass engersäits d'Leit vu sech aus de Fokus op Theeme geluecht hunn, déi och eis ganz uewe leien. A mir kënnen just hoffen, dass déi Prioriséierung och an anere Länner vun Europa änlech ausgefall ass, well et eis natierlech en Uleies wier, dass e staarke Message aus der europäescher Zivilbevölkerung kënnt fir méi Ëmwelt- a Klimaschutz, fir méi sozial Gerechtegkeet oder och, fir d'Rechtsstaatlechkeet an der Unioun ze schützen.

Ech wëilt dann och op e puer vun de Punkten agoen, déi an eisem Consultatiounsprozess erauskomm sinn an déi mech besonnesch interpelléiert hunn.

Als Alleréisch kumt ëmmer erëm de Sujet vun den zouene Grenze während der Pandemie op. Dat war effektiv ee Punkt, deen, mengen ech, bei all Aktivitéit beschwat ginn ass. An dat kënnt och net vun nääst. Oppe Grenze sinn de groussen Acquis vun der Europäescher Unioun - eppes, wat een am Alldag lieft a selbstverständlech fënnt. An op eemol stellt ee fest, dass et awer net esou selbstverständlech ass. An da gesäit ee schonn eleng op deem konkrete Punkt, wat d'EU eis alles u Positivem bréngt.

E weidere Punkt, deen och opkomm ass, ass dee vun der EU op der Weltbün. De Wunsch no enger EU, déi gemeinsam mat enger staarker Stëmm no baussen optrëtt, deen ass ganz kloer artikuléiert ginn. D'Konklusioun ass deemno, dass d'Unanimitéit an aussepolitische Froen d'EU blockéiert.

Dat selwecht gëllt fir d'Verdeedegungspolitik. Och hei waren d'Bierger sech méiheetlech eens, dass de

Conseil eng Brems duerstellt, an de Gros vun de Leit huet fir eng méi staark EU-Defense bis hin zu enger europäescher Arméi plädéiert.

Dat trifft natierlech vum Standpunkt vun haut komplett den Zäitgeescht an natierlech renne se do och bei eis oppen Dieren an. Grad de Beräich vun der Defense, do schwätze mer vu gemeinsame Capacitéiten, gemeinsamer Research and Development an esou weider. Hei géif ech awer och derfir plädéieren, elo net onbedéngt alles aus der Urgence eraus ze gesinn a fir eng europäesch Arméi just fir sech ze plädéieren. Well wichteg ass et, dass mer dat alles awer och am Kader vun der NATO gesinn. Mir brauche keng zweet NATO, mee mir brauchen eng EU, déi hir Engagementer an der NATO iwwerhaupt emol erfëlle kann. Do si mer haut nach net, an do musse mer hikommen.

Hei war et also ganz kloer de Wonsch säitens de Bierger no méi EU, no méi Poids fir den High Representative an no méi Poids fir d'Presidence vun der Kommission. An de Frust doriwwer, dass d'Memberstaaten sech domadder ganz schwéierdinn, en Deel vun hirer Souveränitéit opzeginn, dee war och gréisstendeels net ze iwwerhéieren. Et ass wéi wann d'Bierger schonn eng Etapp méi wäit gewiescht wieren, wou d'Entscheidungsträger et nach net fäerdegbruecht hunn, iwwer hiren eegene Schiet ze sprangen.

An ech mengen, hei ass et dann awer och de Moment, wou mir op déi aktuell Situatioun an der Ukrain musse kucken, well mer jo elo musse festhalen, wat d'EU a kierzter Zäit awer fir e Wandel duerchgemaach huet. Mir hunn et virdu schonn ugeschwat an der Heur d'actualité zur Ukrain: Wann et ëmmer dem Putin säin Zil war, d'EU ze splécken a Mësstrauen ze streeën, dann huet en elo effektiv de Géigendeel domadder fäerdegbruecht. D'EU steet géient do wéi ni virdu an ass kapabel, a kuerzer Zäit ze weisen, wat méiglech ass, wann eng Urgence besteet a wa Solidaritéit spillt.

Kee weess elo, wat d'Zukunft genee bréngt, mee fir mech ass et evident, dass d'EU an Zukunft en anere Stand wäert hunn. Si huet bewisen, dass se mobiliséiere kann, dass se muss op der Weltbün eescht geholl ginn an dass se bereet ass, hir Wäerter ze verdeedegen. An elo bleift ze hoffen, dass déi Unitéit an dee Wëllen, zesumme virunzekommen, eis nach laang wäerten erhale bleiwen.

An et dierf een och dervun ausgoen, dass dës Kris bei sou munchen e Sënneswandel ausgeléist huet, well et fir jiddereen evident ass, dass een an esou enger Situatioun ganz eleng gann domm steet. Do weess een op eemol, wat een an enger EU huet. An ass ee vläicht och bereet, e puer eege Grondsätz iwwer Bord ze geheien, fir an esou engem Bündnis kënnen ze fonctionéieren.

Ech wëll och elo net schonn ze vill optimisteschen sinn, mee kloer ass, dass et eng Erwaardungshaltung un d'Politik gëtt, Lektionen aus dëser Kris ze zéien a gemeinsam als staark Unioun virunzekommen. A wie weess, vläicht fällt et deem engen oder deem aneren an Zukunft dann och e bësse méi lücht, fir zum Beispill iwwert d'Majoritéit qualifizéiert an aussepolitische Froen ze schwätzen. Viraussetzung ass natierlech, dass eng Partie Länner hir Egoismen ewechkieren. Mee wann net elo, wéini dann?

D'Fro vun der Erweiterung ass och déi eng oder déi aner Kéier opkomm, an do virun allem mat der Fro, ob d'EU sech net iwwerholl huet, wéi se sech a kuerzer Zäit no Osten erweidert huet. Dorunner uschléissend war et dann och d'Suerg vun enger Partie Participanten, dass d'EU sech weider vergréissere wäert an dass dat eventuell zu weidere Problemer géif féieren.

Ech wëll déi Suergen och op kee Fall klengrieden a mir hunn dofir och laang iwwert de Pro a Kontra vun der Erweiterung mat de Leit geschwat. Vum Gefill hier géif ech soen, dass bei deene meeschten, déi de Sujet opbruecht hunn, d'Skepsis nach iwwerwien huet.

(Brouhaha)

Ech froe mech awer elo, grad an der jëtzege Situatioun, wou d'Solidaritéit mat der Ukrain riseg ass an d'Ukrain selwer d'Demande gemaach huet, fir der EU bäizetrieden, ob dëst déi Aschätzung net eventuell relativéiert.

Ech plädéiere jiddefalls derfir, elo net iwwerstierzt ze handeln an eis Prozeduren net aus der jëtzege Situatioun eraus einfach iwwer Bord ze geheien.

(Brouhaha)

Virun allem musse mer eis bewusst sinn, dass mer nach aner Länner hunn, déi an der Pipeline sinn, déi waarden, deene mir als EU Hoffnung gemaach hunn a wou mir als EU absolutt keen zouverlässege Partner waren, well mir si, obwuel si grouss Efforte gemaach hunn, nach net opgeholl hunn.

(Interruption)

An deem Sënn ginn ech staark dervun aus, dass dat nach interessant Debatte wäerte ginn, grad am Conseil vun der Unioun, wou sech elo schonn ubaant, dass déi eng, wuel gedriwwen vun der jëtzege Situatioun, drécken an déi aner sech dann awer nach e puer méi grondsätzlech Froe stellen.

Wat awer kloer ass: D'EU huet eng enorm Unzéiungskraaft, net just fir d'Ukrain, mee och fir d'Leit a Moldawien oder a Belarus. A mir gesi jo haut och kloer - bei allem, wat mir sou un der EU aussetzen hunn -, dass d'Attraktivitéit vum EU-Modell esou grouss ass, dass se anerer genuch stéiert, fir e Krich auszeléisen.

Une voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Wou anerer just mat Waffen argumentéiere kënnen, bitt d'EU de ganze Rescht. An dat ass eng Chance, déi mir unerkenne sollten.

Wa mir vun der EU um internationale Plang schwätzen, da musse mer och de Volet Migratioun uschwätzen. Och dat war e Sujet, dee ganz oft ugeschwat ginn ass an deenen, mengen ech, europawäit d'Leit beweegt, woubäi do d'Meenunge wäit auserneeginn a besonnesch och grouss Ënnerscheeder tëscht de Memberstaaten bestinn.

De Constat war hei virun allem, dass d'EU leider net kapabel ass, mat enger Stëmm ze schwätzen, an dass et um Dossier Migratioun a Flüchtlingen nach keng Solidaritéit gëtt. Mënscherechtsverletzungen un eisen EU-Aussegrenze sinn eppes, wat de Leit am Allgemenge ganz schwéier um Mo läit. An och hei musse mer kuerz op déi aktuell Situatioun verweisen. Mir stinn als EU virun enger massiver Erausforderung, fir déi vill ukrainesch Flüchtlingen opzehuelen. Anescht awer wéi a bisheerige Krisen erkenne mir grad an der ganzer Unioun, a besonnesch an de Grenzländer zu der Ukrain, eng Solidaritéit, déi hiresgläiche sicht, an dat ass gutt!

Ech wëll do och net manner Solidaritéit, mee sou vill ech mech iwwert déi grouss Solidaritéit a Mënschlechkeet hei freeën, esou vill muss ech awer regretéieren, dass dat bis elo net ëmmer de Fall war. Ech hunn iergendwou och e bëssen d'Hoffnung, dass dëst kéint zu engem Paradigmewissel féieren an dass grad a Länner wéi Ungarn a Polen, déi bis elo eng ganz haart Linn géint d'Migrante gefuer sinn, e Sënneswandel stattfonnt huet.

Allerdéngs dierfe mer eis och keng Wonner erwaarden, well et dono ausgesäit, wéi wann deen Niveau u Solidaritéit nëmmen dann erreecht gëtt, wann et net ëm Leit mat anerer Hautfaarf oder engem anere reliéise Background geet. Dat fanne mir enorm bedauerlech an obwuel sech dat och elo haut ze bestätege schéngt - Dir hutt vläicht matkritt, dass un der Grenz zu Pole Leit aus Afrika, Bierger oder Studenten, déi dem Krichsgebit wollten entkommen, Schwierigkeeten haten, iwwert d'Grenz ze kommen -, ginn ech d'Hoffnung awer net op, dass mer hei iergendwéi awer zu engem Sënneswandel an der EU wäerte kommen.

Da komme mer zu engem anere grousser Sujet, nämlech zu deem vum Klima an dem Naturschutz: e kloert Bekenntnis zum Prinzip vum Pollueur-payeur, fir méi Infrastruktur fir déi duuss Mobilitéit an de grenziwwerscheedenden Zuchverkéier, ressourcëschonend Wirtschaften an esou weider. Allgemeng huet sech erausgeschéit, dass de Leit den Niveau d'Ambition, dee mer de Moment um Niveau vun der EU fieren, net héich genuch ass. Dann ass och dës Ëfteren d'Ausso komm, dass d'Leit bereet wieren, hire Mode de vie unzupassen, wann d'Politik déi richteg Jalonnen och géif setzen.

An hei wënsche sech d'Bierger also ganz kloer eng méi grouss a schwéier Roll fir d'EU. An dat och zu Recht, well engersäits ass et natierlech esou, dass d'Naturschutz- a Klimaschutzmesuren nëmmen da richteg gräife kënnen, wa se konsequent länneriwwergräifend ugewannt ginn. Anersäits ass et awer och esou, dass et grad d'EU ass, déi derfir suerge kann, dass mer héich Standarden iwwert d'Grenzen eraus hunn.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Dofir muss awer och d'Volontéit do sinn, engersäits bei der Kommission, déi d'Propositionen op den Dësch leet, an anersäits awer och bei de Memberstaaten, fir ganz ambitiéis ze sinn a virun allem kee Greenwashing ze bedreiwen.

Fakt ass, dass et Erfolgsbeispiller gëtt, déi weisen, dass d'EU kann e Motor sinn: Huele mer d'Beispill vun den Natura-2000-Gebidder. D'Europäesch Ëmweltagence huet nämlech festgestallt, dass d'Natura-2000-Netzwerk positiv Effekter op vill Spezies an Habitater huet. Habitater, déi méi vum Netzwerk couvriert sinn, hunn e besseren Zoustand wéi déi, déi manner couvriert sinn. Studien hunn och gewisen, dass et méi positiv Tendenze gëtt fir Aarte vu Villercher, fir déi d'Direktiv ganz besonnesch Schutzmoossname virgesäit, wéi fir Aarte vu Villercher, déi net deene selwechte strenge Schutzmoossnamen ënnerleien. An den Impakt vun där EU-Legislatioun an deem Beräich gëtt ëmmer méi offensichtlech, wat d'Länner méi laang Deel si vun der EU, also wat se méi laang Zäit haten, fir Direktiven ëmzesetzen.

Dëst weist also, dass eng méi streng EU-Legislatioun oder eng méi staark Legislatioun, déi konsequent och vun de Memberstaaten ëmgasat gëtt, duerchaus Verbesserungen um Terrain bewierke kann. Mee natierlech musse mer dann och staark EU-Legislatiounen hunn, an do sinn dann awer och d'Memberstaaten gefrot, fir net all Propositionen vun der Kommission esou laang ze verbessern, bis dass et manifest gëtt, dass se hir Ziler net méi erreeche kann.

Une voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Dat gëtt zum Beispill kloer bei der GAP, wou d'Memberstaaten sech géint eng méi ambitiéis Politik gestäipt hunn, mam Risk, dass de Konsens zu méi Greenwashing féiert an dass d'Mënschen hire Frust da virun allem op d'EU projezéieren, wou se an éischter Linn awer och hir

eege Regierungen an hir Positioun am Conseil missten hannerfroen.

Une voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Kloer ass op alle Fall, dass d'Bierger an d'Biergerinnen am Allgemengen héich Erwaardungen hunn un d'EU, och am Beräich Klima- an Naturschutz. An déi positiv Beispiller weisen, dass d'EU kann, wa se déi richteg Tools kritt, e groussen Ënnerscheed maachen. Do ass et och wichteg, dass dat méi kommunizéiert gëtt, dass esou Erfolleger och der EU zougerechent ginn.

Da komme mer och bei d'Energiepolitik, wou effektiv eng Partie Froe vun de Participanten opkomm sinn. An de Gespréicher gouf et allgemeng kloer Bekenntnisse fir eng schnell Transitioun hin zu erneierbaren Energien. Wichteg war de Leit awer och, dass d'Energie bezuelbar bleift a keng weider sozial Ongläichheete geschafte ginn.

Kloer ass och de Lëtzeburger Konsens bestätegt ginn, dass Atom a Gas näischt an der Taxonomie verluer hunn. D'Participanten hu sech hei ganz däitlech géint Greenwashing positionéiert, deem doranner besteet, Atom a Gas als nohaltig anzestufen. An do muss ech leider soen, dass et genee déi Approchë sinn, mat deenen d'EU riskéiert, bei de Bierger hir Kreditibilitéit ze verspillen!

Une voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Elo si mer tatsächlech an der Situatioun, wou d'EU-Kommission nach virun e puer Woche Gas an Atom als nohaltig agestuift huet, trotz allen Argumenter, déi dergéint schwätzen: sief dat de Volet Klima, sief et de Volet Sécherheet, sief et de Volet Ofhängegkeet vu Russland. An dee Bumerang do, dee koom elo leider bal méi schnell zrëck, wéi mir konnte géint déi Entscheedung virgoen.

Innerhalb vun e puer Deeg huet déi Aschätzung sech mengen ech, dramatesch geännert: Russland erpresst eis mat Gas. An der Ukrain ginn Endlager vun Atomüll bombardéiert. Zu Tschernobyl si se och an d'Schweesse geroden. An ech weess wierklech net, wéi d'Kommission elo nach wëll argumentéieren, dass Investissementer a Gas oder Atom nohaltig si respektiv dass Atomenergie ongeféierlech wier.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | An do muss ech soen, dass ech hei ganz gespaant sinn, wéi dës Entscheedung an de kommende Wochen a Méint wäert standhalen oder ob et do net awer zu engem Revirement kënnt.

Da wollt ech nach op e leschte Punkt kommen, deem zwar vläicht e bësse manner oft ugeschwat ginn ass, deem awer duerchaus esou munch Leit Suerge bereet, an dat ass dee vum Respekt vun der Rechtsstaatlechkeet an der EU. D'Bierger di sech effektiv schwéier domadder, dass EU-Gelder u Länner ginn, déi sech net u Grondwäerter halen, Minoritéiten ausgrenzen, d'Pressefräiheet net ëmmer respektéieren an och d'Onofhängegkeet vun der Justiz net méi garantéieren.

An deem Kader war de Respekt vun de Mënscherechter uechtert d'Welt och ëmmer erëm en Thema. An de Mënsche läit et um Häerz, dass mer och an eise Liwwerkette keng Mënscherechtsverletzungen méi zouloossen. Dozou ass jo elo ze soen, dass d'Kommission eng Proposition op den Dësch geluecht huet, déi d'Betriber bei enger bestëmmter Gréisst géif forcéieren, d'Mënscherechter an hire Liwwerketten anzehalen. Bon, et ass elo net onbedéngt de Moment, fir op déi ganz Propositionen anzegoen, mee just esou vill à ce stade: Déi Proposition, déi

kéint duerchaus e bësse méi ambitiéis sinn. Do ass nach Sputt no uewen, grad och am Finanzsektor.

An nawell muss mer fäerten, dass, wann elo déi Proposition verhandelt gëtt, et net no uewe geet, mee dass se nach wäert verwässert ginn, wann eeben elo d'Staats- a Regierungsscheffe sech dermat ausenanesetzen. An hei ass et awer wichteg eiser Meenung no, dass d'EU dee Rendez-vous do net verpasst, fir den Erwaardungen vun der Bevëlkerung gerecht ze ginn, well eis Bierger erwaarde sech, dass hir EU hir Wäerter och anhält.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Wat d'Rechtsstaatlechkeet ubelaangt, si mir natierlech och ganz frou iwwert dat rezent Urteel vum Europäesche Gerichtshaff, dat d'Legalitéit vum Rechtsstaatsmechanismus vun der EU och elo confirméiert huet. D'EU kann also an Zukunft vill méi wirkungsvoll géint Verstéiss géint eis gemeinsam Grondwäerter reagéieren.

Dat Urteel war en enorm wichteg Urteel, wat sécherlech a Polen an Ungarn net op Zoustëmmung gestouss ass. Allerdéngs sinn ech och hei gespaant, wéi déi Diskussiounen an Zukunft wäerte verlafen. Ech ka mer nämlech elo - Stand haut - net virstellen, dass polnesch an ungaresch Entscheedungsträger an Zukunft nach därmoossen eng EU-kritesch Haltung wäerten anhuelen, well ech mengen, dass d'Leit elo awer ganz däitlech gesinn, wat se un der EU hunn. An deem Sënn erwaarden och erhoffen ech mer op deem Niveau och eng nei Dynamik, déi hoffentlech dann och am Sënn vun der EU ass an eis all erëm och e bësse méi no beieneebréngt.

Bon, ech muss mech widderhuelen, dee ganze Prozess ronderëm d'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa hunn ech immens begréisst. Dat ware flott Echangingen. Et war och eng flott Erfahrung, mol e bësselchen ausserhalb vum Alldag vun der Chamber. Eleng de Fait, dass d'Biergerbedeelegung och ganz grouss geschriwwen ginn ass, ass ganz positiv ervirzehiewen. Natierlech war et fir eis och net onbedéngt einfach, mat de verkierzte Prozeduren ze schaffen, mee ech mengen, dorunner muss mer eis elo net méi onbedéngt festkrallen, dat ass passé.

Elo muss mer no vir kucken a wa mer dat maachen, do ass et eis dann awer elo par contre ganz wichteg, dass de Suivi vun dëser ganzer Prozedur konsequent gemaach gëtt. Et ass elo u sech de wichtige Moment, well de Board, also den EU-Conseil, d'Kommission an d'EU-Parlament, déi mussen elo lassleeën a weisen, dass se hir Engagementer anhalen. Et kënnt elo drop un, dass dee Suivi och weiderhi bottom-up gemaach gëtt an dass deem Input, deem eis vun ënnen erop geliiwert ginn ass, den respektéiert gëtt.

Leider ass fir mäi Verständnis déi weider Virgeeënweis nach net wierklech ganz kloer an dat fannen ech enorm schued. Dee gréisste Feeler, deem een elo hei kéint maachen, dat wier, elo awer just predefinéiert Konklusiounen do ze zéien an alles, wat vun de Bierger geliiwert ginn ass a wat vläicht och en europäwäite Konsens gemaach huet, net ze respektéieren. Dat ass schued, well nach ëmmer iergendwou déi däischter Wollek iwwer eis schwieft, dass dat Ganzt awer da just en Exercice fir d'Galerie wier. An deem Sënn kënne mer nëmmen hoffen, dass deem Executive Board do och kann iwwer säi Schiet sprange fir ze beweisen, dass déi partizipativ Demokratie an der EU bis zum Schluss gelieft gëtt.

Op alle Fall ass eis wichteg, dass d'Handschrëft vun der Zivilgesellschaft am Endresultat muss kloer erkennbar sinn, an dat och bei méi heikelen Theeme wéi deem vun den transnationale Lëschten, dem

Spëtzekandidatprinzip an, jo, och bei der Fro vun der Ouverture vun den Traitéen, déi, wann dat sollt eng Konklusioun sinn, och keen Tabu soll sinn.

(Brouhaha)

Wa mer der EU méi Kompetenzen am Beräich vun der Santé zum Beispill wëlle ginn oder am Beräich vun der Defense ...

(Coups de cloche de la présidence)

... oder am Beräich vun der Aussepolitik, da komme mer do net derlaanscht. An ech weess och, dass dat immens opwänneg ass, dass dat Zäit hält. A mir sollten dat och net maache mam Zil, fir elo kuerzfristeg Léisungen ze fannen, mee et geet drëm, d'EU fir d'Zukunft strukturell esou opzestellen, dass se d'Problemer och an zéng Joer da léise kann.

An ech géif dann zum Schluss op dat zrëckkommen, wat ech schonn am Februar 2020 am Kader vum Här Wiseler senger Interpellatioun iwwert d'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa gesot hunn: „d'EU mat hiren Institutione muss erëm méi no un d'Zivilbevölkerung réckelen an Äntwerte liwweren, déi de grouse Froe vun eiser Zäit gerecht ginn. D'EU ass net just en technokrateschen Apparat, mee eng Institution, ...

(Brouhaha)

... déi op enger gemeinsamer Visioun, op gemeinsame Wäerter berout, an déi aus der Iwwerzeugung gewuess ass, dass eng aner Welt méiglech ass, eng Welt, an där Konflikter anescht geléist kënne ginn an an där ee méi erreecht, wann een zesummeschafft a Brécke baut.“

(Brouhaha)

A grad haut wéilt ech dee Message ganz gäre widderhuelen, well dat ass déi EU, an där ech weiderhi wëll liewe kënnen.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Très bien!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Loosst mech just zum Schluss nach op déi Resolutioun ze schwätze kommen, déi den Här Cruchten deposéiert huet. Mir begreifen dës Resolutioun natierlech, net just wat de Volet Conférence sur l'avenir de l'Europe ubelaangt a wat déi partizipativ Prozesser ubelaangt, mee virun allem, wat d'Visibilitéit an de Suivi vun den europäeschen Dossieren hei an der Chamber ubelaangt. Dëst wäert derzou bäidroen, dass d'Demokratie an d'Transparenz och an aussepolitischen Dossieren gelieft ginn an och d'EU-Politik eng vill méi grouss Visibilitéit kritt, eng Visibilitéit, déi se menger Meenung no absolutt verdéngt huet. An deem Sënn schwätzen ech elo net méi weider a soen Iech villmools Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Empain. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Härren, ech wéilt och ufänke mat engem ganz häerzleche Merci un den Här Cruchten fir e ganz liewegen an interessante Rapport, deem en eis gemaach huet, an och fir déi Aarbecht vun eise Mataarbechter an der Chamber, déi ganz, ganz intensiv geschafft hu während ville Méint, fir eis dat hei ze erméiglechen. An natierlech muss een an dee Merci och all déi Leit matabezéien, déi mat eis an deene leschte Méint diskutéiert, geschwat hunn an heihinnerkomm sinn, fir hir Vuen iwwer Europa virzedroen.

Déi Europäesch Unioun huet dës Konferenz, wann ee se dann esou kann nennen, iwwert d'Zukunft vun

Europa aberuff, iwwert déi mir haut diskutéieren. De President Macron wëll ganz séier zu Resultater kommen - et si jo a Frankräich Walen - an als gutt Nopere an ein Nopere a francophill Nopere maache mer dat dann och. Et ass awer schued, datt et net méi laang gedauert huet.

Déi Europäesch Unioun huet vill Problemer a si brauch Reformen. Doriwwer besteet Konsensus. Déi Diskussiounen doriwwer gehéieren eiser Meenung no awer an eng formell Regierungskonferenz. Dowéinst kann ee sech froen: Firwat gouf elo grad dës Wee, deen iwwer eng Biergerbedelegung, gewielt? Ass et, well vill Politiker an Europa einfach selwer keng Visiounen méi entwéckelen iwwert d'Zukunft vun dëser Unioun oder kee Courage méi hunn, fir grouss Reformen ze proposéieren, oder awer wëssen, datt eng Regierungskonferenz et am Abléck ganz schwéier hätt, well et déif Grief tëschent den europäesche Memberstaate gouf, vläicht am Abléck manner duerch d'Ukrain-Kris, mee awer op jidde Fall ganz schwéier, fir op en neie Vertragstext ze kommen?

De „Versuch“ - soe mer emol -, fir iwwert d'Resultater vu Consultatiounen vun enger organisierter an dacks och polarisierter Zivilgesellschaft Staaten ënner Drock ze setzen, ass sécher net de Wee vun der ADR. De Fonctionnement vun den Institutionen dierf net a Fro gestallt ginn. Iwwert d'Zukunft vun Europa solle mandatéiert Regierungsvertreter verhandelen, déi jo all duerch demokratesch Wale legitiméiert sinn. Et sinn dann och déi national Parlämenter oder nach besser national Referenda, déi iwwert d'Verhandlungseresultater solle bestëmmen, esou wéi et sech fir demokratesch Staate gehéiert. Mir wëlle keng Schläichweeër fir ze probéieren, esou Verhandlungen an esou demokratesch Prozesser ze ëmgoen an domat politeschen Drock opzebauen.

Am Liewen wéi an der Politik ass et awer natierlech ëmmer richteg, op d'Leit ze lauschten. D'ADR mécht dat leidenschaftlech gär. Déi aner Parteien heibanne jo och, wann een hinnen nolauschert. Firwat refuséiere si dann de Referendum iwwert d'Verfassungsreform, ...

(Brouhaha)

... dee si de Leit versprach haten? E Referendum ass jo bekanntlech déi héchste Form vu Biergerbedelegung.

(Brouhaha)

Awer wann et ëm eist Land geet, wëlle si vun där näischt wëssen oder besser gesot näischt méi wëssen. Europa soll iwwer Biergerbedelegung reforméiert ginn, Lëtzebuerg awer net. Mir nennen dat beschtefalls „Inkonsequenz“, schlëmmstefalls „Hypokrisie“.

Datt iwwert d'Zukunft vun Europa muss diskutéiert ginn, mécht, wéi gesot, absolut Sënn. Mir féieren dës Diskussioun allerdéngs vill ze spéit. Mir hätte se misse virum Brexit féieren. De Brexit wor dee bis elo dramateschste Réckschlag an der Geschicht vun der Europäescher Unioun. D'ADR hat virum Brexit gesot, datt mir musse Konzessiounen maachen, fir d'Britten an der EU ze halen. Leider gouf net op eis gelauschert. Fir d'ADR ass a bleift et e strateegesch Zil, fir staark Brécken tëschent der EU an dem Vereenegte Kinnekräich ze bauen, fir d'Konsequenzen vum Brexit esou wäit wéi nëmme méiglech ze miniméieren. Mir wëlle politesch, ekonomesch a sécherheetspolitesch Instrumenter schafen, déi et eis wéi och eise brittesch Frënn erlaben, nees zesummen u Europa ze bauen. De Brexit huet op en Neits dättelech gewisen, datt de Federalismus Gëft fir Europa ass. Eise Kontinent ass esou divers, datt een

Europa nëmme ka bauen, andeem ee senger Diversitéit gerecht gëtt an net probéiert, e Federalismus oder en Zentralismus no amerikaneschem Virbild heihinner ze importéieren.

Als ADR wëlle mir e méiglechst eeneg a staarkt Europa, an dat geet eiser Iwwerzeegung no nëmme mat engem Europa vun den Nationen. Do, wou et Sënn mécht zesummenzeschaffen, sollen a musse mir dat maachen. Vill Problemer kann een nëmme zesummen ugoen, awer do, wou d'Nationalstaate ganz gutt eleng eens ginn, brauche mir keng Amëschung vun europäeschen Institutionen. D'ADR bekennt sech domat voll zum Subsidiaritätsprinzip.

Här President, wéi eng Reforme brauch Europa wirklech an am allerdréngendsten? Mir wëllen der haut hei sechs proposéieren: éischtens, en Zërëck an déi finanziell Orthodoxie an der Eurozon, zweetens, eng laangfristeg energiepolitesch Ofsécherung, déi eis Economie kompetitiv hält, drëtzens, Toleranz a Respekt fir aner Memberstaaten an aner Gesellschaftsmodeller, véierdens, en Enn vun der aktueller Migratiounspolitik an eng Ofsécherung vum Schenge-Raum. Ech soen derbäi, aus Aktualitéitsgrënn: mat der Ausnam vun der Ukrain. Fënneftens, eng konsequent Reindustrialiséierung, a sechstens, eng Reform vun den Institutionen an eng Réckverlagerung vu Kompetenzen an d'Memberstaaten.

Loosst mech bei der Geldpolitik ufänken. Lëtzebuerg ass op eng Währungsunioun ugewisen an eis Finanzplatz ass op den Euro ugewisen. Mir sollten dowéinst als Land eng staark Stëmm sinn, déi zesumme mat Holland, Däitschland an anere méi stabilitätsorientéierte Staaten derfir suergt, datt den Euro laangfristeg ofgeséichert ass.

D'Europäesch Zentralbank huet mat hire villen Hëllefprogrammer zënter 2007 d'Geldmass esou an d'Lucht gedriwwen, datt si wäit iwwert deenen aktuelle Besoine vun der Economie läit. Dëst ass eng vun den Hauptinflationseffekten an Europa. Mir brauchen dowéinst eng Reduzéierung vun der Geldmass, déi am Émlaf ass. Mir brauchen an Inflationssäiten Zënserhéijungen, fir dee primären Optrag vun der EZB, d'Präisstabilität, ze garantéieren. Mir brauchen eng Reform vum TARGET2-System, fir e järelechen Ausgleich tëschent den Zentralbanken ze kréien, änlech wéi dat an den USA funktionéiert. A mir mussen d'Bonitätskriterien fir Wäertpabeieren an d'Lucht setzen, fir datt mer Schrottpabeiere progressiv aus der Bilanz vun der Banke kënnen eliminéieren.

D'Europäesch Zentralbank muss domat ophalen, Staatspabeieren ze kafen an domat bal onbegrenzt d'Schuldpolitik vu verschiddene Memberstaaten ze finanzéieren. D'EU dierf net zu enger Transfertioun ginn. Et dierfe keng gemeinsam Scholde ginn, bei deenen d'EU-Institutionen oder d'Memberstaate fir d'Scholde vun anere musse riichtstoen, an d'Stabilitätskriterien vu Maastricht musse respektéiert ginn. Temporär Austrëtt aus der Eurozon musse méiglech sinn, woubäi awer dann de Remboursement vun TARGET-Scholde muss garantéiert sinn.

Also: Stabilität, Eegeverantwortung vun de Staaten, keng national Scholdepolitik a keng Haftung fir aner, keng Transferten un aner iwwert d'Geldpolitik, dat ass de Credo vun der ADR fir d'Zukunft vum Euro. Dat ass déi reng klassech ekonomesch Vernunft an et ass och konform zu den Traitéen, notament zu der „no bailout clause“, Artikel 125 TFUE. Schued, datt mir eleng am Abléck, sou schéngt et, nach dat verdeedegen, wat am Maastrichter Vertrag steet.

Sollte mir eis net duerno riichten, maache mir den Euro laangfristeg futti. Elo schonn hu mer e permanenten Offloss vu Räichtum vum Norden an de Süde

vun Europa a grouss Wäertverloschter fir déi Leit, déi spueren, duerch d'Incapacitéit vun der EZB, fir d'Zënse un d'Inflation unzepassen. Scho gëtt gefuerdert, d'EZB institutionell esou ëmzeänneren, datt den Norde soll méi Stëmmgewicht kréien. Mir brauchen onbedéngt eng volontaristesche Stabilitätspolitik an Europa an dës Regierung muss dozou bäidroen.

Mir brauchen zweetens eng Energiepolitik, déi kredibel an zuverlässeg ass an déi fir d'Privatstätt wéi och fir eis Entrepreneuren zu engem méiglechst gënschtege Präis genuch Energie liwwert. Déi Echange, déi mir elo mat der Zivilgesellschaft haten, hu gewisen, datt sech vill vun deene Klimabewegungen ëmmer méi radikaliséieren. Déi ganz staark Angscht, vläicht souguer iwwerdrifwen Angscht viru méigleche Klimaverännerungen féiert dozou, datt aner Consideratiounen wéi eis ekonomesch Zukunft, déi awer fir déi jonk Leit vun zentraler Wichtigkeet ass, a virun allem och eis individuell Fräiheet fir déi Organisatiounen praktesch keng Roll méi spillen. Léisst ee si gewäerden, geet de Wee riicht an eng Ökodiktatur. Mir warnen dowéinst nach eemol virun totalitäre Verschungen a mir warnen och nach eemol virun Dispositionen an där neier Verfassung, déi dat géife méi liicht maachen.

Fir d'ADR heescht et, engersäits d'Economie ekologesch denken an anersäits d'Ökologie ekonomesch opstellen an ni dat eent ouni dat anert ze gesinn. Mir wëssen, datt mir eng staark Economie brauchen, a mir wëllen, datt d'Leit d'Energie kënnen bezuelen - de Brennes an och hiren Auto. Mir verlaangen elo, datt d'Steieren op d'Energie erofgesat ginn an datt d'Kuelendioxidsteuer ganz gestrach gëtt.

Alternativ Energie kënnen an engem breede Stroummix e Bäitrag leeschten, awer verlosse kann ee sech op si net. Gréng Energie kënnen ganz liicht de Wee an de Blackout sinn. An och deier europäesch Versuerungsnetzer kënnen d'Nodeeler vu volatillem alternativen Energien net ausgläichen. Alternativ Energien als exklusiven energiepolitesche Versuerungsmodell si Fakenews, geneesou wéi dat Märche vun der Regierung, datt d'Elektromobilität besonnesch umweltfrëndlech wär. Mécht een dee ganze Bilan, ass et éischer de Géigendeel!

Europa wéi och Lëtzebuerg sollen elo mol konsequent am Energieberäich fuerschen, fir optimal Léisungen ze fannen. Dobäi dierf et keng politesch Tabue ginn.

Här President, wann ee wëll Europa ausereendreiwen, da soll een déi sougenannt Rechtsstaatsmechanisme spille loosse. Hei gëtt en ideologesche Krich géint e puer Memberstaate geféiert, déi sech net engem Mainstream wëlle fügen. Bei der ADR gesi mir dat kritisches. Mir verdeedegen d'Souveränitéit vun de Staaten a mir denken net, datt déi europäesch Kommissioun oder dat Europäesch Parlament sech dierfen an déi intern politesch Prozesser vun de Memberstaaten amëschen. All d'Memberstaate sinn Demokratien an hir Regierung si just géintiwwer hire Bierger verantwortlech. Europäesch Strukturfonnen sinn do, fir europäesch Solidaritéit mat defavoriséierter Leit och finanziell ze liewen an net, fir Memberstaate politesch ze erpressen.

Déi Kriticken, déi géint eenzel Staate virbruecht ginn, sinn dacks net kredibel. Wie sech d'Justizsystemer an Däitschland an och zum Beispill a Spuenien ukuckt an op anere Plazen, gesäit do heiansdo praktesch genee déi selwecht Reegelen wéi déi, déi verschiddenen osteuropäesche Staaten esou gär virgeworf ginn. An och hei zu Lëtzebuerg schaf mir am Kader vun der Verfassungsreform en Nationale Justizrot, deen zum Deel politesch besat gëtt. Mir gesinn d'Splënter am A vun deenen aneren an net d'Dunn an eisem eegenen!

Här President, déi Echangë mat der Zivilgesellschaft iwwert d'Asyl- an d'Migrationspolitik hunn och gewisen, wéi Realitätsfremd esou Diskussione kënnen sinn. Vereenzelt gouf souguer d'Ofschaffung vun alle Grenzen gefuerdert. D'ADR ass fir eng realistesch an humanistesche Politik an d'weinst och kloer fir e Recht op Asyl, awer geneesou kloer ass si géint e Mëssbrauch vun deem Recht am Sënn vun enger massiver illegaler Immigration an Europa aus haaptsächlech ekonomesche Grënn.

Eis Gesellschaften packen esou eng Zort vun Immigration net. D'Konsequenz gëst mer iwwerall a West- an Nordeuropa: keng oder weineg Integratioun, Drock op den Aarbechtsmaart, Drock op d'Sozialsystemer, Drock op d'Sozialwunnengen, alles dat haaptsächlech natierlech zulaaschte vun deene sozial Schwaachen.

Fir d'ADR ass kloer, datt déi illegal Immigration muss gestoppt ginn an datt Asyl en temporäre Schutz ass. Een, dee kee Schutz brauch oder net méi brauch, muss zrëck a säi Land goen.

Eng Verdeelung vu Migranten no Quoten an Europa kennt fir eis net a Fro. D'Asylrecht muss virun allem eng national Kompetenz sinn. Eng komplementär gemeinsam Sécherung vun de Baussegrenzen a vollem Respekt virun der Souveränitéit vun all Memberstaat ass awer virstellbar.

Eng vernünftiger Migrationspolitik ass och absolut néideg, fir de fräie Persounenverkeer am Schengen-Raum kënnen ze erhalen. Mir hunn an der Pandemie gesinn, wéi fragill déi oppe Grenze kënnen sinn a wéi séier se nees kënnen zougemaach ginn. D'ADR wëll de Prinzip vu méiglechst oppene Grenzen verdeedegen. Dofir brauch et niewent enger anerer, méi vernünftiger Migrationspolitik an enger enker Zesummenaarbecht tëscht Nopeschlänner och cibléiert a limitéiert Grenzkontrollen. D'ADR huet dat scho laang gefuerdert. Virun allem brauche mir esou Kontrolle géint déi grenzüberschreidend Kriminalitéit a géint déi illegal Immigration.

Mir wëllen als ADR oppe Grenzen fir déi éierlech Leit, awer net fir déi aner. Mir hu gesinn, datt och aner Parteien elo an der Pandemie viru Kuerzem Grenzkontrollen an den Zich gefuerdert hunn, fir franséisch Anarchisten vun den Demonstratiounen zu Lëtzebuerg ewechzehalen. Et huet eis als ADR gefall, datt Parteien, déi scho laang näischt méi vu Grenzkontrolle wollten wëssen an deenen anere Staaten an der Pandemie am léifsten dat Recht ofgeschwat hätten, fir hir eege Grenzen ze kontrolléieren, elo ganz séier d'Virdeeler vu Grenzkontrollen nees fir sech entdeckt hunn. Déi eegen Haut ass engem dach ëmmer besonnen!

Wien an Europa wëll oppe Grenzen hunn, an dat wëlle mir als ADR, muss dobäi déi eege Sécherheet an déi vun deenen anere Staaten fest am An hunn, soss ass dat politesch net duerchzehalen.

Här President, d'Pandemie huet eis och gewisen, wéi wichteg d'Konkurrenzpolitik an Europa ass an d'Reindustrialiséierung vun Europa. Déi Europäesch Kommissioun huet elo mol eng Initiativ am Beräich vun den elektronesche Chippen geholl, déi mir begrëssen, mee mir brauche cheemesch Industrie, pharmazeutesch Industrie an nach villen méi, wa mir eis Ofhängegkeet, virun allem géintiwwer dem asiatesche Raum, wëlle reduzéieren. Déi, déi esou gär vun enger europäescher Souveränitéit schwätzen, missten dobäi vläicht prioritär un Domänen denken wéi d'Industrie, wéi d'Agrikultur, wéi d'Energieversuergung, wéi d'Digitaliséierung, wéi d'Ofsécherung vun eise maritime Versuergungsweeër a Kommunikatiounen, ier mer iwwer Baussepolitik a Verdeedegung schwätzen.

Lëtzebuerg sollt bei all deenen Efforte matmaachen. Dofir brauch et ënner anerem eng dynamesch Industriepolitik an en Ausbau vu Fuerschung a Léier. Mir gesi fir d'Universitéit Lëtzebuerg eng Prioritéit beim Ausbau vun der Mathematik, der Informatik, den naturwëssenschaftleche Fächer an den Ingenieurswissenschaften. Beim Gender kënnen mir awer gär spueren.

(Exclamation)

Europa muss méi autark ginn, ouni awer protektionistesche ze ginn. Mir wëlle keng nei Douanetariffer aféieren, well dat reduzéiert eis Kompetitivitéit, verdeiert d'Importer a reduzéiert eis Innovationscapacitéiten. Mir wëllen oppe Mäert. Wa mir esou Tariffer aféieren, maachen eis Konkurrenten dat natierlech och, dat si Retorsioune an dat ass eng schief Bunn, op déi mir net wëlle geroden.

Här President, wien d'Debatten am Europäesche Parlament verfollegt, mierkt, wat geplangt ass. D'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa soll dozou gebraucht oder och mëssbraucht ginn, fir nees méi Federalismus anzeféieren an dat Europäescht Parlament ze stäerken. Sämtlech bekannt Fuerderunge ginn nees ausgepaakt: europäesch Spëtzekandidaten - déi lescht Kéier e flagrante Echec -, transnational Lëschten, eng europäesch Walautoritéit, eng europäesch Walprozedur, en Initiativrecht fir d'Parlament, europäesch Steieren a méi eege Ressourcë fir d'Unioen an esou weider. D'ADR seet dozou: „Neel!“

Am Europäesche Rot an am Ministerrot soll op d'Unanimitéit verzicht ginn, virun allem och bei der Bausen- a Sécherheitspolitik. Och hei seet d'ADR: „Neel!“ Mir hate virdrun an der Ukrain op d'Gefore vun esou enger Entwécklung higewisen. Mir wëllen net, datt eis Sécherheitsinteressen ignoréiert ginn. Lëtzeburger si kee Kanounefudder, dat anerer kënnen fir hir Zwecker mëssbrauchen. D'ADR seet kloer: „Mir wëlle matdecidéieren!“

Warscheinlech soll och bei de Finanzministere an Zukunft d'Majoritéit qualifizéiert gëllen. Och där Fuerderungen huet een oft souguer hei an der Chamber schonn héieren.

Dann ass déi gutt Neiegekeet jiddefalls déi, datt mir zu Lëtzebuerg ganz séier kënnen klimaneutral liewen. Scho virun der Konferenz hunn eng ganz Rei Staate gesot, datt dës Konferenz net däréi déi normal Prozeduren ausser Kraaft setzen an datt si sech a verschidde Kompetenzberäicher vun de Memberstaaten net däréi amëschten, zum Beispill net an d'Sozialpolitik. Genannt goufen ënner anerem d'Aarbechtsrecht, d'Pensiounssystemer, d'Familljepolitik, d'Kannererzierung, an déi Meinung ass och eis.

Déi Iddi, eng Gesondheitsunioen ze schafen, muss ee kritesch gesinn. Et wor net alles gutt. D'Europäesch Kommissioun huet zum Beispill laang op de franséischen Impfstoff vu Sanofi gewaart, deen dunn awer net koom. Dat huet eis dräi Méint kascht an der Akquisitiounspolitik vun Impfstoffen. Och hei gesi mir éischter eng enk Zesummenaarbecht tëscht Staaten als dee richtege Wee, mat natierlech enger Ënnerstëtzungsfunktioun fir d'Kommissioun.

Här President, déi Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa huet dee Virdeel, datt mir net méi nëmme bei den Europawalen iwwer Europa diskutéieren. De Sujet ass wichteg a mir si frou, datt mer dofir haut hei déi Geleeënheet hunn. Der ADR hir Europapolitik ass realistesch, si ass konstruktiv an och anescht wéi déi vun anere Parteien a si ass volontaristesche.

D'ADR ass fir Europa an och fir e staarkt Europa, awer eebe fir en Europa vun den Natiounen. En Europa, an deem Lëtzebuerg ka matbestëmmen. Mir wëlle keng

„Ever Closer Union“ an engem federalistesche Sënn, mee eng ëmmer méi staark Frëndschaft a Solidaritéit tëscht souveräne Staaten an Europa. Ech soen Iech Merci.

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. Den Här Ausseminister freet d'Wuert.

M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | Jo, Här President, entschëllegt, vläicht verstitt Der, dass ech op enger anerer Plaz elo méi gebraucht ginn, well mir musse jo all Dispositionen treffen, fir deen Accueil, deen elo virun eis steet, gutt ze organiséieren. An ech géif Iech wierklech bidden, mer elo fräizéinn hei an der Chamber fir ze kucken, dass ech mat menge Leit kann alles hierriichten, fir dass, wa mer musse mar op Zack sinn, dat och klappt. Verstitt Der dat? Da géif ech Iech Merci soen.

M. Fernand Etgen, Président | Mir verstinn dat, Här Ausseminister, datt d'Aktualitéit aner Prioritéiten un Iech de Moment verlaangt, a soen Iech Merci. Mir géifen awer d'Debatt viruféieren an déi dann och zu Enn bréngen. Merci villmools a Courage an Ärer Mission!

Da géif ech d'Wuert weiderginn un déi nächst ageschriwwen Riednerin an dat ass déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis.

Mme Octavie Modert (CSV) | Mee d'Regierungsbänk ass dann net besat!

Une voix | Jo, do ass keen.

Mme Octavie Modert (CSV) | Jo, d'Regierungsbänk ass net besat. Egal wien, mee weinstens ee Minister muss do sinn.

M. Fernand Etgen, Président | Et ass d'Debatt vun der Chamber. Mir sinn hei an der Chamber, Madamm Modert!

(Brouhaha)

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Mir verstinn ...

M. Fernand Etgen, Président | Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Une voix | ...bänk ass gutt besat.

(Hilarité)

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Merci, Här President.

(Interruptions et brouhaha)

Mir verstinn, datt den Ausseminister elo nach aner dréngend Saachen ze dinn huet.

„Mir géife gären, wierklech ganz gären eng basisdemokratesch Diskussioun gesinn iwwert de Fonctionnement an d'Politik vun der EU. Eleng, eis feelt de Glawen, datt et sech heibäi ëm eppes anescht handelt wéi ëm e bësse méi e sophistiquéierte PR-Exercice.“ Dës Wieder hat mäi Virgänger, den Deputéierte vun déi Lénk Marc Baum, am Februar 2020 op dëser Tribün gesot, also éier dee ganze Prozess un d'Rulle koom. Wéi meeschtens huet hien d'Kaz vun Ufank un eng Kaz genannt.

D'Madamm von der Leyen hat déi Iddi 2019 opbruecht an duerno dorun erënnert, obwuel d'Begeescherung vun deenen eenzelnen EU-Institutionen zimmlech limitéiert war. Et war déi e bëssen idealistesche a romantesche Virstellung, datt een op déi Aart a Weis kéint d'EU erëm méi no bei d'Leit bréngen a sech e basisdemokrateschen Ustrach ginn, oder wéi de Marc Baum sech virun zwee Joer ausgedréckt huet: „Den [...] naive Versuch vun der Madamm von der Leyen, d'Leit erëm fir d'EU ze interesséieren, andeems een den Uschäi gëtt, et géif een op se lauscheren.“

Ech wëll direkt aganks betounen, datt ech all deene Leit, déi hei zu Lëtzebuerg dorunner matgeschafft hunn an deene leschte Méint a Joren, kee Virworf maachen. Ech wëll virun allem och de Mataarbechter vun der Chamber hei Merci soe fir hiren Engagement, dem President vun der Souskommissioun, de Membere vun der Chambersverwaltung an allen anere Bedeelegten, déi sech vill investéiert hunn - warscheinlech vill méi wéi an aneren EU-Länner - a probéiert hunn, dat Beschdt draus ze maachen. Mee et muss ee sech awer schlussendlech agestoen, datt dat Ganzt elo net dee groussen Erfolleg war.

Mir hate jo am Ganze véier Panelsitzungen hei an der Chamber: iwwert d'Sozialpolitik, d'Migratioun, d'Wirtschaft an de Klimawandel. Mir hunn dobäi Organisatiounen héieren, déi hir Positiounen a Fuerderungen duergestallt hunn, awer eebe Positiounen, déi scho bekannt waren an déi si säit Laangem soen a wou si net op eis gewaart hunn, fir dat ze soen, an déi och net dëst Format gebraucht hunn, fir sech bemierkbar ze maachen. An et ass do, wou dëse Prozess zum Deel eeben en double Emploi war an och Hoffnungen geniert huet, déi awer héchstwahrscheinlech zu net ganz vill wäerte féieren.

Mir hatten dann och véier Cafésgesprécher, wou jeeeweils fénnef bis zéng Leit komm sinn, souwéi och e Vëlostour an dann och nach eng Sitzung mam Jugendarlament. Ech muss och éierlecherweis soen, datt ech, ausser bei deene véier Panelen, net iwwerall konnt ëmmer derbäi sinn. Héichgerechent hu mer e puer Dose Leit begéint. Dorausser awer elo de Wëlle vun de Lëtzeburger Biergerinnen a Bierger a Saachen Europa ofzeleeden, ass e bësse vermessen. An ech mengen, et muss een dofir och éierlech sinn an zouginn, datt déi Aussoen am Rapport net onbedéngt representativ sinn, zemoos wou och bei deenen eenzelen Aussoen net derbäistee, vu wem an a wéi engem Kontext se onbedéngt gesot goufen.

Dës Propose sollen awer elo als Contributioun vun de Lëtzeburger Biergerinnen a Bierger an déi weider Diskussiounen um europäeschen Niveau matafléissen. Mir fannen dat relativ problematesch.

De Marc Baum hat deemools och d'Fro opgeworf, wat dann duerno wäert mat de Resultater geschéien - falls et da Resultater wäerte ginn. En huet prophezeit, datt um Schluss déi onerwënscht Propose klammhemlech vum Dësch verschwanne wäerten, während déi Saachen, déi op enger Linn si mat der offizieller EU-Politik, wäerten als direkte Biergeroptrag gefeiert ginn. Haut, zwee Joer drop, schéngt dat eis nach ëmmer eng ganz plausibel Aschätzung ze sinn.

Här President, och wa mir dee ganze Prozess grondsätzlech problematesch gesinn an d'Resultater vun dëser Consultatioun net als representativ unerkennen, wëlle mir awer trotzdem kuerz dorobber agoen. Dat si mir och all deene Leit schëlleg, déi sech esou vill engagéiert hunn an och do matgemaach hunn.

Fir et direkt ze soen: Mat deene meeschten Aussoen an dësem Katalog kënnen mir liewen. Dat betrëfft besonnesch déi Fuerderungen am Ëmwelt- an am soziale Beräich. Ech nennen der e puer: de Greenwashing bekämpfen an de Principe pollueur-payeur uwenden; eng Klimapolitik maachen, déi déi sozial Inegalitéit berücksichtegt; den effentlechen Transport an d'Mobilitéé douce ausbauen; eng méi inklusiv Sozialpolitik no contraingnante Krittären an en europäesche Mindestloun; der sozialer Dimensioun generell op EU-Niveau méi Rechnung droen an eng Prioritéit draus maachen natierlech; d'Aarbechtsrecht verbessern an de soziale Logement ausbauen, oder och d'Asylrecht stäerken an natierlech de Rietspopulismus bekämpfen. Alles dat si Fuerderungen, déi mir am Prinzip géifen ënnerstëtzen.

Anerersäits gëtt et aner Aspekter, déi mir anescht gesinn oder zumindest staark géife relativéieren, dorënner zum Beispill, datt d'Bankeregulatioun erëm soll zrëckgehol ginn, datt mer an eng europäesch Arméi mussen investéieren oder och, datt mer méi aktiv musse ginn um afrikanesche Kontinent.

Et gëtt och plazeweis Inkohärenzen a Kontradiktiounen, wou dat eent a säi Contraire gefuerdert gëtt. Zemoos feelen och ganz vill Theemen a kontrovers Aspekter - ech denken zum Beispill u Saache wéi Steierevasioun oder och d'Finanztransaktionssteuer - an natierlech gëtt keng méi déifgräifend Analys a Kritik un den EU-Verträge gemaach. Do gesäit een: Villes gouf gesot, dat eent an dat anert. Et goung e wéineg an all Richtungen. Et war sécherlech net oninteressant - am Géigendeel! -, mee d'Fro bleift, wat ee mat all dësen Iddie mécht. Ma dat weist och d'Limitt vun dësem Prozess.

Wéi gesot, déi Virschléi, déi hei als Lëtzeburger Biergerwëlle festgehal goufen, si keng gréisser Katastroph. Den Haaptproblem besteet virun allem doranner, datt se net representativ sinn an net vun de Biergerinnen a Bierger kommen, well déi meescht Proposen, déi festgehal goufen, si jo och vun deenen Organisatiounen komm, déi mer hei an d'Chamber - a Form vum Panelen - invitéiert hatten.

Här President, ech wëll dann awer och nach op d'Resolutioun agoen. Wéi ech déi éischte Kéier vun enger eventueller Resolutioun am Kader vun dëser Debat héieren hunn, ware meng Erwaardungen relativ geréng. Ech hat mer eigentlech erwaart, datt een do deen übleche konsensuellen EU-Sonndesdiscours géif erëmfannen, ouni konkret Elementer. Mee ech muss soen, datt ech ganz positiv iwwerrascht gi sinn, an dofir wëll ech och dem Yves Cruchten Merci soen.

Déi Analys, déi dëser Resolutioun zugronn läit, kënnen mir absolutt deelen. Mir hunn als Chamber net genuch um Radar, wat op EU-Niveau verhandelt an decidéiert gëtt. Mir als Deputéiert - ech huelen un, datt et deene méi grouse Fraktiounen och esou geet - ginn oft eréischt vun EU-Direktive gewuer, wann hei op nationalem Niveau eng Transpositioun usteet. Dat ass natierlech an éischter Linn dowéinst problematesch, well déi meescht legislativ Akten op EU-Niveau vun den nationale Regierungen gemaach oder zumindest staark beaflosst ginn. Eis Regierung, entweder iwwert d'Ministren oder iwwert d'Représentatioun permanente, vertritt zu Bréssel ganz oft Positiounen, déi net onbedéngt mat eisem Parlament ofgeschwat sinn an déi sech dofir och der Kontrollfunktoun vum Parlament entzéien. Dat ass, aus demokratescher Siicht zumindest, ganz problematesch.

Déi Proposen, déi hei gemaach ginn, zilen drop of, fir de legislative Prozess op EU-Niveau méi fréi ze erfaassen a méi enke Suivi ze maachen, an och, fir méi oft d'Regierung op deenen Dossieren ze interpelléieren. Et geet ausserdeem drëms, datt d'Parlament méi oft Stellung hält zu europapolitischen Dossieren an datt sech méi oft mat den Europadeputéierten an der Zivilgesellschaft ausgetosch gëtt.

Mir begreifen déi Proposen a si bereet, déi Resolutioun matzestëmmen.

Ech wëll awer och direkt nach op zwou Saachen opmierksam maachen. Dat éischt ass, datt eigentlech net just déi aussepolitisch Kommissioun misst e Suivi maache vu wichtigen EU-Dossieren, mee datt all Kommissioun misst den EU-Niveau an hirem Beräich am A behalen. Déi aussepolitisch Kommissioun ka warscheinlech just schwéier aschätzen, wat elo zum Beispill am Ëmweltberäich „absolument prioritaire“ - wéi et dosteet - ass. Do misst sech schon all

Kommissioun selwer d'Moyene ginn, fir dat och ze suivéieren.

Dat Zweet ass natierlech d'Fro vun de Ressourcen. Wann een dat seriö wëllt maachen, dann ass dat mat grousssem Aarbechts- an Zäitopwand verbonden, dat souwuel um Niveau vun der Chambersadministratioun wéi um Niveau vun de Fraktiounen, mee natierlech och vun den Deputéierten. An och wann ee bei der Chambersadministratioun d'Effektiver an deem Sënn verstärkt a souguer, wann een d'Fraktiounen nach eng Kéier géif weider verstärken, musse schlussendlech awer d'Deputéiert d'Aarbecht droen. An do free mir eis, ob mer net esou lues um Limitt ukomm sinn.

Ech schwätze mol net just fir eng kleng Fraktioun, esou wéi eis. Mir si souwisou vir bäl an hanne widder, wat den Aarbechtsofwand ubelaangt. Mee ech mengen, datt et och bei méi grouse Fraktiounen mat néng, zéng oder eelef Deputéierten duerchaus eng Eerausforderung ass, wann een dat konsequent wëllt maachen. Fréier oder spéider muss ee sech d'Fro stellen, ob déi 60 Hallefzäit-Deputéiert nach duerginn, fir der Responsabilitéit vun dësem Haus a vollem Ëmfang gerecht ze ginn.

Mee, wéi gesot, mir ënnerstëtze prinzipiell dës Initiativ a wäerten d'Resolutioun och matdroen. Merci fir d'Nolauschten.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Oberweis. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, wéi ech dës Ried de leschte Méindeg schonn ugefaangen hat ze preparéieren, war d'Welt nach e bëssen eng aner an ech hat mer och lichter aner Punkten opgeschriwwen wéi déi, iwwert déi mer haut de Mëtteg scho geschwat hunn, an och déi, déi d'Zukunft vun Europa u sech betreffen.

Mee ier ech awer op d'Aussen- a Verdeedegungspolitik nach eng Kéier aginn, e puer Wieder als Éischt emol iwwert d'Form vun der Konferenz. D'Kolleginnen an d'Kollegen hunn et jo scho gesot, am Mee 2021 war de grouse Startschoss a mir hatten en Zil: d'EU de Mënsche méi no ze bréngen, d'Leit méi no un d'EU erunzebréngen. An deem Kader gouf eng digital Plattform lancéiert an an all de Memberlänner hu méi kleng a méi grouss Evenementer iergendwéi stattfonnt, an dat eeben och zu Lëtzebuerg.

An natierlech huet d'Pandemie dëse Projet dann och e bëssen ausgebremst. Am Wanter 2021 ware keng Evenementer sur place méiglech. Dat Digitaalt ass erëm an de Vierdergrond geréckelt. An trotzdem, dat muss ee soen, trotz dem Drock, iwwert dee mer scho geschwat hunn, deen op eis gelaascht huet, hu mer et fäerdegbruecht als Chamber, als Souskommissioun, fir eisen Agenda awer nach duerchzechéien. Ech mengen, dat verdéngt e grouse Merci, virun allem un déi bedeelegt Beamtinnen a Beamten, déi do Heroesches deelweis geleescht hunn, fir deen Ordre du jour, dee mer eis selwer gesat hatten, an eng ëmmer méi kuerz Zäit ze drécken.

An och datt mer haut hei driwwer schwätzen, ass jo u sech net d'Volontéit vun der Ënnerkommissioun gewiescht, et war d'Volontéit vun der Présidence, déi gesot huet: „Mir brauchen dat elo!“ Mir hatten u sech geduecht, mir hätten nach bis an de Mee oder bis kuerz virum Mee. A mir hunn also an deem leschte Joer probéiert, d'Leit hei am Land an an der noer Grenzregioun op dës Konferenz opmierksam ze maachen an eis hir Meinungen zur Zukunft vun Europa unzehéieren.

Bei dësen Diskussiounen koumen, an dat huet jiddweree vun eis ugeschwat, vill Suergen a Wënsch op, an ech mengen, all Partei huet esou hiert fonnt, an domadder och mir Piraten, mir hunn Theeme fonnt, déi eis um Häerz leien. D'Leit hunn eis vu Suergen iwwert d'Follge vun der steigender sozialer Ongerechtegkeet, vun der Klimakris, awer och vun nationalen Alenggängen geschwat.

Eng vun de Fuerderunge vun de Leit war et, an ausserpolitische Froen op europäeschem Niveau net weiderhin d'Unanimitätsregel gëllen ze looschen. Als Politiker seet een do direkt: „O, do muss een oppassen, Unanimitéit, dat schützt jo awer eis national Interessien.“ A wann een dann awer dobaussen um Terrain schwätzt, dann héiert ee ganz séier, datt d'Leit, d'Mënschen, dat net onbedéngt verstinn. A vläicht si se eis do einfach e Schratt viraus an hu verstanen, datt ëmmer nëmme Unanimitéit net funktionéiert, well eeben domadder och Kompromësser heiansdo vu vieren ausgeschloss sinn. Mir sinn nun emol zu 27. A wann een zu 27 weiderkomme wëllt, da muss ee kënnen Decisiounen huelen, och wann dann eng Kéier deen een oder aneren domadder net ganz zefridden ass.

An dëst soen ech wëssend, datt an deene leschten Deeg - elo maachen ech erëm d'Bréck zum Ufank - eng enorm Eenheet a Solidaritéit an der EU war. Ech mengen, mir hate laang keng Kris, wou d'EU esou séier, esou konsequent a virun allem och mat enger Stëmm reagéiert huet. D'Fro ass: Wéi laang hält et un? Do sinn ech ganz éierlech: Ech weess et net! A mir dierfen och net vergiessen, datt d'Welt nach virun enger Woch anescht ausgesinn huet wéi haut! Virun enger Woch huet nämlech den Europäesche Geriichtshaff nach musse verschidde Memberlänner an Erënnerung ruffen, datt et e Rechtsstaatsmechanismus gëtt.

Une voix | Très bien!

M. Sven Clement (Piraten) | An deem Sënn hu sech awer och verschidde Biergerinnen a Bierger, mat deene mer geschwat hunn, fir eng europäesch Arméi ausgeschwat. Och dat ass en Theema, dat mer an de leschte Wale schonn am Programm stoen haten. Elo wou awer ënner anerem Däitschland ugekënnegt huet, seng Depensen immens an d'Luucht ze setzen, muss ee sech awer d'Fro stellen, ob et nëmme d'Depensen an d'Militär sinn, déi zur Defense zielen. Mir hu grad elo erëm gesinn, datt zur Onofhängegkeet, zur strateegescher Autonomie vun Europa och gehéiert, onofhängeg vun Energiequellen aus dem Ausland ze sinn.

Ech war e bëssen erschreckt, wéi ech virdrun d'Madamm Beissel héieren hunn, déi elo hei e Loblied op den LNG gesongen huet, wat eis u sech aus deem enge Camp an deen anere Camp drängt.

(Interruption)

Well datt mer Gas mat Schëffer iwwert d'hallef Welt kutschéieren, deelweis Gaz de schiste, also da muss een dann awer d'Kand och beim Numm nennen a soen: „LNG gëtt haut net gewonnen, andeem mer bei de Kéi en Trichter un den Hënner halen.“ Dat ass net gréng! An dat muss een och esou soen. Wa mer eng gréng Transitioun wëllen, da muss Europa a gréng erneierbar Energien investéieren. A wa mer dat wëlle maachen, da mussen déi Suen u sech och zu eisen Defenseausgaben ziele kënnen.

Mme Simone Beissel (DP) | Här President, erlaabt Der, dass ech dem Här Clement eng Fro stellen? Ech mengen, en huet net richteg gelauschert.

(Interruption)

Ech hunn d'Madamm von der Leyen zitéiert, déi voll amgaang ass, den LNG ze promouvéieren, net ech!

Une voix | Jo.

M. Sven Clement (Piraten) | Mir kënnen dat gären ... Dat war keng Fro, well dat muss een och esou soen, et war eng Richtegstellung. Ech mengen, wa mer de Verbatim herno liesen iwwert dësen Debat, da gesäit een, datt Der e Loblied op genau dat gesongen hutt. Dir hutt gesot: „Mir mussen nach méi bauen, well dat ass ...“

(Interruption due à des bruits venant d'un portable)

Okay, ech mengen, mir lauschteren hei grad iergendwou e Fussballmatch heibannen oder ...? Här President?

M. Fernand Etgen, Président | Jo.

(Brouhaha)

Huet wannechgelift Ären Apparat a gitt virun d'Dier!

(Brouhaha)

Voilà! Dat schéngt awer elo geklappt ze hunn. De Match ass ofgepaff.

(Hilarité et interruption)

Okay, Här Clement, Dir kënnt weiderfueren.

M. Sven Clement (Piraten) | Also, ech mengen, et ass wierklech un der Zäit, ...

(Hilarité et brouhaha)

Pardon, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech mengen, datt et wierklech un der Zäit ass, fir all Ausgaben an d'strateegesch Autonomie vum Kontinent och kënnen als dat ze betruechten. An do gehéiert eeben och d'Energieonofhängegkeet derzou. Dat heescht, wa mer Depensen an d'Energieinfrastruktur maachen, déi eis vun Drëtten onofhängeg maachen, da solle mer déi och kënnen consideréieren.

E weidere Punkt, dee sech ganz vill Leit gewünscht hunn ass, datt eis Grenzen ni méi mussen zougemaach ginn. Och do huet d'Covidkris, mengen ech, jiddwereengem an Erënnerung geruff, wéi séier dat geschéie kann. An net nëmme hat Däitschland d'Grenzen zougemaach, nee, eis Douane huet och nach mussen an illegaler Aart a Weis d'Grenze kontrolléieren!

Och dat, mengen ech, war e Problem an och do brauche mer an Zukunft méi robust europäesch Mechanismen. Esou eppes dierf net méi virkommen! An dat hu mer awer op all Owend, dee mer mat de Leit haten, gesot kritt: d'Libre circulation, datt u sech Schengen net nëmme en Duerf un der Musel ass, wou et schéin ass, mee tatsächlech en Term ass fir e Raum, an deem sech d'Leit kënnen begéien, beweegen, an dat, ouni mussen u Grenzen Halt ze maachen. Dëst muss also och eng Prioritéit fir Lëtzebuerg sinn. Beim Theema Grenze waren d'Meenungen nämlech ganz kloer.

Vun den europäesche Sécherheetsfroen dann awer erëm zrëck bei d'Ëmweltpolitik, och dat en Theema, wat ëmmer erëm ugeschwat gouf. A mir Piraten stinn och do hannert der Regierung, fir, esou wéi se et ugekënnegt huet, géint der EU-Kommissioun hir Taxonomie virzegoen. Ech mengen, och dat ass wichteg, well, an ech sot et virdrun, weeder Gas nach Atom sinn nohaltig gréng Energieressourcen! Dat muss een och esou soen.

Ech erënnere mech e bëssen un déi Pub, déi fréier an der däitscher Tëleé komm ass, Stroum wär giel. Ech weess net, ob sech nach een un déi Pub erënnert. Et war ëmmer esou: De Stroum ass giel. Dat war, fir datt ee bei iergendesou e Bëllgubidder, dee warscheinlech méittlerweile verschwonne ass, sollt wiesselen. Mee mir brauche Stroum, deen net giel ass, mir brauche Stroum, dee gréng ass. Mir brauche Stroum, mat deem mer onofhängeg si vun Drëtten, fir dee

mer net mussen iergendwou Uran kafen, fir dee mer net mussen iergendwou Thorium kafen oder fir dee mer net iergendwou musse Gas oder Pétrol kafen.

Mir hu vill ze vill Zäit verluer, well mer eis net éischter vu russeschem Gas an OPEC-Pétrol getrennt hunn. Mir sollten also net weider Zäit verléieren. A mir sollten eis net an nei Ofhängegkeete beginn. Mir maachen et eis als Staaten also just selwer ëmmer méi schwéier, fir eis Ziler 2030 an 2050 ze errechen.

Da sinn d'Leit och der Meenung, datt mer méi kloer musse soen, datt mer an enger Klimakris sinn. Och dat ass kloer erauskomm an et ass e Fakt. Eis Resolutioun vun 2019, déi kloer vun enger Klimakris geschwat huet an déi gefuerdert huet, eng Kommissioun dofir op d'Been ze setzen, gouf leider rejetéiert, mee mir sinn awer frou, datt mer eis do awer och ëmmer méi an déi richteg Richtung beweegen.

Här President, och a puncto Mobilitéit hunn d'Leit dobaussen eng kloer Sprooch geschwat: Si wënsche sech méi en effiktiivt europäesch Schinnennetz, wat d'Reesen iwwert d'Landesgrenzen eraus soll vereinfachen. Wann ech héieren, datt Bréissel anscheinend zéngmol méi no wéi Paräis läit! Deen huet nach ni den Zuch fir op Bréissel geholl, well, léif Kolleeginnen a Kolleegen, vu Lëtzebuerg op Paräis, dat sinn zwou Stonnen a fënnf Minutten.

(Interruption)

Fir vu Lëtzebuerg aus op Bréissel dauert et haut méi laang mam Zuch wéi deemools, wéi déi Schinnen ageweit goufen, an dat war am Zäitalter vun de Postkutschen. Et kann also net sinn, datt den Zuch mat der Zäit méi lues gouf, an dat, obwuel dräi Regierungen, déi franséisch, déi belsch an déi lëtzebuergesch, ëmmer erëm soen, mir missten endlech den Zuch zwëschen den europäeschen Haaptstied Stroossbuerg, Bréissel a Lëtzebuerg méi séier kréien. Et geschitt einfach näischt!

Ab 2023, also dem nächste Joer - vläicht - soll d'Zuchrees bis op Bréissel u sech nëmme nach zwou Stonnen daueren. Dat war 2016 versprach ginn. Dat gesi mer dann d'nächst Joer, ob d'Vesprieche vun 2016 dann nach iergendwéi zielt. Mee ech ka mech erënneren, datt scho virun 2016 dervu geschwat gouf, datt Bréissel soll méi no kommen.

Bon, d'Geografie kënn mer net änneren, mee mir kënnen awer eis Zich méi séier maachen. Mir kënnen méi séier Schinnereseaue bauen. A säit Januar 2020 ass zum Beispill Bréissel och Deel vum europäeschen Nuetszuchreseau. Lëtzebuerg ass do e bëssen ofgehaange ginn. Mir si Lëtzeburger. Mir sinn hei zu Lëtzebuerg am Kär vun Europa, am Kär vu Westeuropa, muss een u sech soen, a mir sinn nach ëmmer net anstänneg u verschidde Reseaue ugebonnen. D'Verbindunge Richtung Däitschland muss ech guer net uschwätzen, dat ass eng eenzeg Katastroph! Och do misste kloer Investitiounen kommen.

D'Leit wëlte jo op den Zuch zrëckgräifen, si wëlte manner hiren Auto oder de Fliger huelen op Strecken, wou et Sënn mécht, respektiv op Strecken, wou dann en Zuch fiert, mee dofir muss eeben och en Zuch op deene Strecke fueren! An dovu si mer awer ganz, ganz wäit ewech. A wa mer heibanne Kuerzstreckefflich wëlle verbidden - mir haten et hei an enger Motioun eng Kéier gefuerdert -, ass deen eenzeg, dee mer haut kënnen verbidden, well et eng Alternativ gëtt, Lëtzebuerg-Paräis. Alles anescht mécht kee Sënn, well weeder op Frankfurt nach op Bréissel nach op Zürich nach op Amsterdam kënnt een an enger rasonabler Zäit mam Zuch. Ech mengen, däers muss ee sech einfach bewosst sinn. Och do verlaangen d'Leit vun der europäescher Politik, vun der nationaler Politik, datt se hir Jalone setzen an datt se sech engagéieren.

Wa mer kucken, wien tatsächlech mam Zuch fuere wëllt, da sinn et natierlech och vill Jonker. Jonker, déi natierlech deelweis wëlle Geld spueren, mee déi awer och eng Conscience écologique hunn. Mee Jonker hunn awer och immens Schwierigkeeten an Europa, an zwar, fir sech um Aarbechtsmaart ze etabléieren. Mir schwätze vun EU-Länner, déi e Jugendchômage-taux vu 50 % oder méi hunn. Dat ass desastréi! Och do hu mer eng ganz Generatioun, déi mer hänkeloosen, an och do brauch et méi. An do géif ech elo wierklech iergendwann eng Kéier gäre vum lëtzebuergesche Kommissär gesinn, wou seng Pläng aboutéieren, well bis elo ass do vill gesot ginn, mee weéneeg Konkreetes um Terrain ukomm. D'Jugendgarantie war eemol als grouss Versprieche versprach ginn. Dat gräift a verschidde Länner, an anere Länner gräift et manner. Ech si frou, dass mer zu Lëtzebuerg do en Deel opgefaange kréien, mee et ass sécherlech net déi eenzeg Léisung.

(Interruption)

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Zukunft vun Europa soll eng lieweg Zukunft sinn: interkulturell, friddlech an iwwert den digitalen an den analoge Wee matenee verbonnen. Fir dës lieweg Zukunft ze sécheren, muss d'EU an Zukunft méi oft op d'Leit dobaussen duergoen, muss se sech méi oft eens ginn. Wéi sech an deene leschten Deeg gewisen huet, ka se sech eens ginn! Dës Konferenz war e gudder Start. Mee wann all d'Remarken an d'Proposen, déi d'Leit an deenen zwielef Méint gemaach hunn, am Sand verlafen, dann ass am Endeffekt genau dat erreecht ginn, wat mer net wëllen: D'Leit gi frustréiert. Et muss e konstanten Effort vun den nationalen an den europäeschen Institutionen sinn, fir d'Europäesch Unioun méi un d'Leit erunzebréngen. An da mussen och d'Proposen ëmgesat ginn.

Et muss ee konstant op d'Mënschen an de Memberstaaten duergoen, net nëmmen all fénnef Joer eng Kéier, net ëmmer nëmmen dann, wann eng Présidence grad Loscht huet, eng Année européenne de citoyenneté auserufen, mee en permanence. Virun allem déi Länner, déi schonn e Stéck méi wäit ewech vun den dräi europäeschen Hauptstied leien, mussen méi agebonne ginn. Et muss een och bei Projete wéi bei dëser Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa op d'Leit duergoen, déi EU-skeptesch sinn, well och Biergerinnen a Bierger, déi skeptesch zum Projet vun gemeinsamen Europa sinn, sinn Deel vun dësem gemeinsamen Europa! Dat heescht, mir mussen och op déi lauschteren a mir mussen se mat an d'Boot huelen.

Et gëtt Zäit, dass d'EU sech hei méi staark abréngt an den Narrativ net deenen iwwerléisst, déi Bréissel ëmmer fir alles d'Schold wëlle ginn, sech gläichzäiteg awer d'Täsche vollstiechen. Mir hunn ze vill Staats- a Regierungsscheffen an der Geschicht vun der EU gehat, déi u sech an der EU haaptsächlech e Selbstbedienungsladen gesinn hunn, wou se sech konnte mat Fond-structurellen d'Täsche vollstiechen, an déi gläichzäiteg doheem Anti-EU-Lobbying gemaach hunn.

Et ass dach kokass, dass de Leader vum Brexit-Mouvement a Groussbritannien sech net ze schued war, bis zur leschter Sekonn am Europaparlament sëtzen ze bleiwen, fir och nach de leschten Euro vun europäesche Sue mat heem ze huelen, obwuel e géint dës EU an d'Feld gezunn ass. Et ass dach e bësse kokass, wann en tschechesche Premierminister iwwer gewësse Strukture sech do Milliarden un Akommes aus Strukturfongen hëlt. Och do muss d'EU de Leit dobaussen weisen, dass se esou eppes eescht hëlt an dass se konsequent dogéint agéiert.

Mir brauche Vertrauen an d'EU. An dat muss d'EU sech virun allem erkämpfen. Et gëtt Zäit, dass d'EU weist, wéi staark een och als friddlech Natioun kann zesumme sinn, dass mer net mussen eng aggressiv Posture anhuelen, fir kënnen eis Ziler ze erreechen, dass mer u sech kënnen friddlech dës Kontinent weiderguidéieren. D'Politik muss d'Wuert méi oft un d'Biergerinnen an d'Bierger ginn, un déi Jonk an un déi manner Jonk. Fir ee lieweg an innovatiiv Europa brauche mer nämlech d'ënnerstëtzung an och d'Iddie vu jidderengem! Net vun uewen erof, mee all zesummen!

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Gusty Graas.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

(Brouhaha)

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här President. Ech kann Iech och direkt berouegen, ech wäert dat relativ kuerz maachen. Meng Kolleegin, d'Simone Beissel, huet jo schonn op eng ganz Rei wichteg Punkten higewisen, déi eis als Demokratesch Partei an deem Debat hei vu grousser Wichtigkeet sinn. Ech wollt awer nach op e puer aner Punkten trotzdem kuerz agoen.

Wéi gesot, de 25. März 1957 war jo e ganz wichtigen Dag, dunn ass d'EWG gegrënnt ginn - haut schwätze mer jo vun der Europäescher Unioun. Et ass normal, wann een e gewëssenen Alter huet - dat kann ee mat engem Haus vergläichen -, da fänken déi éischt Rëss un ze kommen an da muss och mol heiansdo e bësse sanéiert ginn. Duerfir mussen och elo ouni Zweifel gewësse um Haus Europäesch Unioun gemaach ginn.

A wat awer un deem Exercice hei ganz flott ass, dass ass, dass et eebe mol eng Kéier net de Politiker war, deen hei den Haaptacteur gespillt huet, mee virun allem de Bierger. Dowéinst ass dat nëmmen ze begreifen, wat an deene leschte Méint hei stattfonnt huet. An ech wëll och direkt dem Yves Cruchten a senger ganzer Ekipp felicitéieren fir déi gutt Aarbecht, déi gemaach ginn ass, och fir deen Asaz, dee se um Terrain gewisen hunn, wou se versicht hunn, mat alle Mëttelen dem Bierger Europa méi no ze bréngen. Dass ass en nobelen Exercice gewiescht an dass dat net ëmmer einfach ass, ech mengen, dass wësse mer.

Ech wollt nach kuerz op e puer Punkten agoen, haaptsächlech Aussepolitik, Sécherheet, Migratioun, Santé, d'Erweiterung an d'Gemeinsam Agrarpolitik. Deen Debat haut huet ouni Zweifel eng aner Ausrichtung kritt, wéi wa mer e viru 14 Deeg gefouert hätten, wéi et jo och ursprüngelech eng Kéier virgesi war. A spéitens elo, mengen ech, dierf awer och dee leschte Kritiker erkannt hunn, wéi wichteg dass et ass, wann ee Bündnisser um internationalen Niveau huet, sief dat d'NATO oder sief dat virun allem natierlech d'Europäesch Unioun.

Wa mer bei der Europäescher Unioun sinn: Wat vill bemängelt ginn ass a wat een och aus dem Rapport konnt erausliesen a wat och d'Bierger dobaussen, zu Recht, méi oft schonn ënnerstrach hunn, ass, dass et eeben en enger eenzegere Stëmm a gewëssene Sujeten op europäeschem Niveau feelt. An do denkt een natierlech an éischter Linn un d'Aussepolitik, et denkt een natierlech awer och un d'Sécherheetspolitik.

Leider bréngt d'Europäesch Unioun et net fäerdeg, eng Stëmm opzebauen, opzerichten, déi dann och dobaussen gehéiert gëtt. A mir hunn zwar en Héije Kommissär fir aussepolitesch Ugeleeënheeten, den Här Borrell, mee dat huet elo näischt mat der Persoun vum Här Borrell ze dinn, et huet dermat ze dinn, dass awer och hien et net esou richtig fäerdegbréngt, fir wierklech dobaussen d'Stëmm vun Europa an der Aussepolitik duerstellen. Dowéinst ass et wichteg, dass an Zukunft méi gemeinsam Aktiounen gebündelt ginn, déi dann och an deem Sënn besser eriwuerbruecht ginn.

Da si mer natierlech och ganz séier bei der Verteidigungspolitik. Do mussen sech natierlech nei Ziler gesat ginn, kloer Ziler gesat ginn. A spéitens zënter sechs Deeg si mer eis jo och bewosst, dass dat heescht, fir um Niveau vun Europa méi eng gemeinsamen Sécherheetspolitik opzebauen.

Natierlech ass een do beim Stéchwuert europäesch Arméi. Ech gi ganz gären zou, och wann ee perséinlech do gewësse Virdeeler kann opweisen, fir esou eng Struktur opzebauen, dass dat awer zu dësem Zäitpunkt nach - nach! - illusoresch ass. Ech soen „nach“, well zënter deene leschten Deeg, mengen ech, gëtt dass awer schonn aneschtens duerchdiskutiert. Et mierkt ee jo och, dass awer elo zwëschen deenen eenzelne Staaten an der Europäescher Unioun méi enk zesummeschaff gëtt. Ech wëll drop hiweisen, dass Frankräich, Italien, Däitschland a Spuenien elo zum Beispill zesumme 60 Drone fir 7,1 Milliard kaaft hunn. Dann huet een och elo bei Däitschland e Reviement gesinn. Si selwer soen, e wier historiesch - en ass och historiesch. An do huet een och gesinn, wéi séier dass eng Rei Länner awer kënnen zesummeschaffen, fir d'Ukrain militäresch ze ënnerstëtzen, soudatt do, kann ee scho bal soen, en Embryo geluecht gëtt, wéi an Zukunft eng méi gebündelt Sécherheetspolitik kann ausgesinn.

Ëmsou méi dierf ee jo och net vergiessen, dass d'Vereenegt Staate vun Amerika schonn ënnert dem Här Trump kloer gesot hunn, si wëelten net méi de Gendaarm vun der Welt spillen. Dat heescht och eppes ganz Klores fir Europa: Dass heescht, dass Europa sech muss méi ëm seng eege Sécherheet këmmern.

Et spiert een allerdéngs, dass mer op deem Gebitt do nëmmen an engem gewëssene Schleekentempo virukommen. An et gëtt jo och Leit, déi net zécken, dass ze soen. Een dovun ass de President Emmanuel Macron, dee jo och de Moment de Virsütz huet. Duerfir ass ee mol gespaant, ob den Här Macron nach elo virun de Wale vläicht seng méi kloer Virstellungen ënnerbreet, wat zum Beispill eng Sécherheetspolitik op europäeschem Niveau an Zukunft soll bedeuten.

Dann huet den Här Biden jo ganz kloer gesot, dass e sech méi eng enk Relatioun mat Europa ka virstellen.

Et dierf een och net vergiessen: Wann et eng Kéier sollt zur Kreatioun vun enger europäescher Arméi kommen, da brauch een och net de Lissabonner Vertrag ëmzeänneren. Mir hunn nämlech do den Artikel 42 Paragraph 2, deen u sech d'Grundlag duerfir géif ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, en anere weesentlechen, wichtige Punkt ass natierlech d'Migratiounspolitik, dass ass ganz kloer, an hei maachen ech mech zum Interpret vun dem Vizepräsident vun der EU-Kommissioun, dem Här Magaritis Schinas, dee jo elo d'lescht Woch hei op Besuch war an deen eng ganz kloer Ausso gemaach huet. En huet einfach gesot: „Et gëtt keng EU-Migratiounspolitik.“ Da kann een direkt hannendrusoen: „Also huet se och net echouéiert, wann et keng gëtt“, an dass ass natierlech

e Constat, dee ganz schlëmm ass. A grad do, mengen ech, ass awer ganz vill Nohuelbedarf. Leider hat ech net d'Chance, bei deene Gespréicher derbäi ze sinn, mee op Basis vun deem ganz exhaustive Rapport, dee gemaach ginn ass vun der Kommissioun, konnt ee jo awer feststellen - an doriwwer eraus mierkt een dat ëmmer erëm -, datt d'Migratiounspolitik awer eppes ass, wat d'Leit dobausse beweegt, an dat ass och gutt esou.

Et däerf een net vergiessen, datt zum Beispill ronn 472.000 Asylanträge aus 150 Länner 2020 an der EU gestallt goufen. An dovunner sinn der 106.000 als Flüchtlingen unerkannt. Dat waren der zwar 32 % manner wéi 2019, mee ech mengen, mir kennen alleguer d'Ursach, dat ass natierlech coronabedéngt. Déi meescht kounen aus Syrien, Venezuela, Afghanistan. Déi Zuele si vun Eurostat.

Da gouf et 2021 bis den Oktober ronn 161.600 irregulär Grenziwwerschreidungen. Dat ass natierlech e ganz seriöse Problem vun der Migration, ouni Zweifel. Déi meescht Leit kommen elo iwwert déi zentral an déi westlech Mëttelmierroute. Leider muss een awer och soen, datt bis den November d'lescht Joer do 2.598 Leit erdröck waren. Ech mengen, dat ass e Chiffer, deen engem méi wéi ze denke gëtt a wou mer och wëssen, datt mer awer onbedéngt mussen den Hiewel ëmleeden.

Wat sinn elo d'Léisungen? Wéi kënne mer do op deem Punkt weiderkommen? Virun allem muss een d'Rechter vun all deene Mënsche mol respektéieren, déi versichen, bei eis ze kommen. Dat ass eng weesentlech Virussetzung. Dat wëllt jo net heeschen, datt een automatesch d'Diere grouss opmécht, mee datt een awer zumindest déi Persounen als Mënschen unerkennt an hinnen déi Dignitéit zouerkennt, déi se och verdéngt hunn.

Dann natierlech ass et evident, datt d'Aussegrenze muss verschäerft kontrolléiert ginn. Mir hunn do en Instrument, wat Frontex heescht. Mee Frontex muss ouni Zweifel awer nach ugepasst ginn. An an Ungarn huet Frontex jo leider awer kapituléiert.

D'Kommissioun huet jo 2020 e Flüchtlingsspak presentéiert. Dat ass och gutt esou. Deen ass zwar net erfekt, mee et sinn awer zumindest eng Rei gutt Pisten, déi sech do erausgeschéilt hunn. Sécher brauche mer och an Zukunft duerfir méi en effikass Reegelwierk. An ech denken natierlech och direkt elo erëm un d'Ukrain. Ech mengen, et ass ganz kloer, mir mussen eis drop astellen, datt aus deem Land an Zukunft och nach vill méi Flüchtlinge wäerten an d'Europäesch Unioun kommen. Mir brauchen also vill méi eng Flexibilitéit, fir esou Situatiounen och kënne gerecht ze ginn. Dat heescht eeben, wéi gesot, méi schnell Prozeduren.

Da si mer natierlech och beim Stéchwuert Quoten. Do konnt ee sech bis elo net duerchsetzen, obwuel awer e gewëssene Mechanismus do agesat ginn ass. Wa mer scho bei Quote sinn - och do eng kleng Statistik -, déi differenzéiere staark vun engem Land zum aneren. E Beispill: 2020 huet d'Unerkennungsquot fir Afghanen zwëschen 1 % a Bulgarien a 94 % an Italie geschwankt. Do gesäit een also déi enorm Diskrepanz zwëschen deenen zwee Länner, eleng nëmmen, wat deen doten Aspekt ubelaangt.

Natierlech ass et awer och esou, datt mer illegale Migrante muss kloermaachen, datt een net einfach esou kann hei an d'Europäesch Unioun kommen.

Mee d'Solidaritéit - an déi vermësst ee virun allem, wéi gesot, un Niveau vun der Migratiounspolitik - muss ouni Zweifel gesteigert ginn. Et gëtt keng absolut Léisung, déi Saach ass an der Rei. Mee wéi esou oft wäert dann awer d'Solutioun an der Mëtt leien.

Engersäits kënne mer natierlech net de Rietspopulisten nolauschten, anerersäits kënne mer awer och net extremistesche Fuerderunge vu verschiddenen ONGe Recht ginn. Mir sinn nach ëmmer an engem rechtsstaatleche Raum an dee muss dann natierlech och respektéiert ginn.

Da muss ouni Zweifel och den Eurodac reforméiert ginn. A schlussendlech si mer dann natierlech och bei Dublin. Dublin ass eppes, wat scho jorelaang an der Diskussioun ass, wou ëmmer erëm versicht gëtt, Adaptatiounen ze maachen. Mee bis elo ass dat leider och ouni deen néidege Succès bliwwen. Den Här Schinäs huet zwar ugekënnegt, datt op deem Dossier do géif geschafft ginn. 2020 goufen zum Beispill no den Dubliner Virschreite 94.600 Demandé vun EU-Staaten un aner Länner weidergereicht, vun deene bei 85.200 Stéck Entscheedunge geholl goufen. An dovunner waren der 50.100, dat sinn 59 %, als positiv ugesi ginn.

Ech bleiwen dann och der Meenung, datt eng verbessert Vernetzung vun allen Informatiounssystemer muss kommen, fir datt déi Leit, déi op de Grenze Kontrolle maachen, awer informéiert sinn, wien hinnen am Fong geholl dann als Migrant vis-à-vis steet.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi d'Covidkris ausgebrach ass, ass ganz séier monéiert ginn, datt op europäeschem Niveau keng eenheetlech Gesondheetspolitik géif bestoen. Jo, d'EU huet keng Kompetenzen an der Gesondheetspolitik. Ech mengen, dat soll natierlech nach ëmmer d'Souveränitéit vun deenen eenzelne Staate bleiwen, wat awer net ausschléisst, datt eng vill méi grouss Koordination do soll geschéien. An et huet sech awer och erausgestallt, datt déi Europäesch Unioun och op deem Gebitt ka ganz séier reagéieren a gutt reagéieren. Ech wëll just hiweisen op d'Vaccinsstrategie, déi dunn awer lues a lues gegräff huet. Zum Beispill huet d'Europäesch Unioun 300 Milliounen Impfstoffdosen akaaft, an 0,14 % dovu war ënner anerem fir eist Land. An da war de sougenannte „Coronaneesopbaufong“ vu 750 Milliarde jo och relativ séier ficeliert ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, vläicht nach e kuerzt Wuert iwwert d'Landwirtschaft. Ech mengen, mir sinn hei zu Lëtzebuerg de Moment an engem wichtege Prozess, wou mer eis Gedanke maachen iwwert d'GAP, iwwert d'Gemeinsam Agrarpolitik. Den Nationale Strategieplang ass jo elo fäerdeg an ass op Bréissel gaangen. Ech mengen, dat ass och d'Basis fir en neit Agrargesetz. Et ass d'GAP, déi u sech awer och eis national Landwirtschaftspolitik matdefiniert.

Sécher, och do ginn d'Meenunge vu riets no lénks a vu lénks no riets. Déi eng mengen, déi nei GAP wier net ekologesch genuch, anerer soen, si géing ze wäit. Wéi esou oft wäert dann de Kompromëss alt erëm eng Kéier an der Mëtt leien. Ech mengen, zumindest muss een awer op een Aspekt hiweisen, an dat sinn déi sougenannt „eco-schemes“ vun der éischter Sail: datt also elo d'Méiglechkeet fir den eenzelne Bauer besteet, datt e kann zousätzlech, op fräiwëlleger Basis, Efforte maachen, fir eebe méi ekologesch ze landwirtschaften, an datt en dann och kann zousätzlech an de Genoss komme vun Ënnerstëtzen. 25 % vun deene Kreditter, déi an der éischter Sail virgesi sinn, sollen dann och dofir kënne gebraucht ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Fro, déi sech natierlech zu deem Zäitpunkt stellt an déi och ëmmer erëm an de Gespréicher mat de Leit, zu Recht, opkomm ass, ass: Soll d'Europäesch Unioun zu deem Zäitpunkt nach nei Memberen opheuen? Mir hunn ee Member verluer duerch de Brexit. Elo kann ee soen:

„Dat ass Schnéi vu gëschter.“ Mee dat war eng mëttler Katastroph, dat kann een awer ouni Zweifel esou soen. An duerfir ass eeben elo d'Fro ze stellen, ob et richteg ass, nach op d'Sich no neie Memberen ze goen.

Mir soen a priori net Nee. Natierlech muss ganz kloer d'Krittäre vu Kopenhage respektéiert ginn. Mir hunn eng Rei Leit, déi op der Touche stinn, fir an d'Europäesch Unioun eranzekommen. Ech denken do natierlech un d'Länner vum Westbalkan: Albanien, Montenegro, Nordmazedonien. Nordmazedonien ass virun allem e potenzielle Kandidat.

An da si mer natierlech och bei der Diskussioun, déi spéitstens virgëschter lassgetrëppelt ginn ass vun der Madamm von der Leyen, datt mer der Ukrain och ollen zumindest d'Perspektiv ginn, relativ séier an d'Europäesch Unioun ze kommen. An ech maachen hei awer ..., jo, ech ënnersträichen dat, wat d'Madamm Empain virdrun hei gesot huet: A priori soll een natierlech en oppenen Esprit hunn, fir d'Ukrain gegebenefalls an d'Europäesch Unioun opzehuelen, mee et soll een awer och elo net ze vill aus Emotiounen eraus reagéieren. Ech mengen, och d'Ukrain muss awer op allen Niveaue d'Krittären erfëllen. Mee wat wichteg ass, ass, datt een esou engem Land zu deem Zäitpunkt awer eng gewësse Perspektiv gëtt, wat hinnen och grad an dëser Period dierft zousätzlech Courage ginn.

Ech mengen, wat d'Tierkei ubelaangt, do ass d'Positioun vun der Demokratescher Partei nach wie vor ganz kloer: Dat ass fir eis keen Thema. Soulaang de Regimm Erdoğan do herrscht, ass et inakzeptabel, datt eng Tierkei iwwerhaupt emol d'Chance nach kritt, fir engem méi seriöse Monitoring ënnerzunn ze ginn, fir eventuell eng Kéier Member vun der Europäescher Unioun ze ginn!

Voilà, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll domadder och ofschléissen, net ouni awer nach eng Kéier dee wichtege Reflexiounsprozess, deen hei an deene leschte Wochen a Méint gemaach ginn ass, ervirzestrichen. Ech mengen, d'Demokratesch Partei, wat eng ganz kloer proeuropäesch gesënnte Partei ass a mat Sécherheet och wäert bleiwen, wäert sech nach wie vor derfir asetzen, datt Europa staark gëtt, nach méi staark gëtt, well - et kann een et net oft genuch widderhuelen - déi lescht Deeg hu bewisen, datt mer méi wéi jee och eng staark Europäesch Unioun an Zukunft brauchen!

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Graas. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Résolution 1

Mir kommen zur Resolutioun, déi bei dëser Debatt ofgi ginn ass. Den Här Cruchten freet d'Wuert nach.

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Merci, Här President. Als Rapportier wollt ech just all den Intervenanten, déi hei de Mëtte ...

(Brouhaha)

... geschwat hunn, e grouse Merci soe fir hir Bäitrag. Ech weess, dat heiten ass en ermiddenden Exercice, wat och e bëssen un eise laange Riedezäiten hänkt. Mee vläicht ass et och symbolesch, well fir Europa an déi europäesch Konstruktioun brauch een dacks e laangen Otem. Mee ech mengen, dass mer am Endeffekt kënne ganz houfreg sinn, dass mir als Chamber déi Debatt hei gefouert hunn, deen Exercice mat de Bierger eescht geholl hunn, och wann een am Nachhinein ëmmer kann Enseignement zéien a soen:

„Dat ass gudd gelaf“, „Dat ass manner gudd gelaf“. Mee dat hëlleft eis dann, all zukünfteg Debatt nach besser ze preparéieren. Op alle Fall sinn ech frou, dass mir deen Exercice hei zesumme gemaach hunn. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Cruchten. Ech mengen, deene Wieder kann een nëmmen zoustëmmen.

Da kënnen mer elo iwwert d'Resolutioun ofstëmmen. Kënnen mer à main levée ofstëmmen?

(Assentiment)

Vote sur la résolution 1

Wie mat dëser Resolutioun d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dës Resolutioun eestëmmeg ugeholl.

Une voix | Très bien!

6. Résolution relative à l'adoption du rapport « Quel avenir pour l'Europe ? Résultats de la campagne de consultation des résidents du Luxembourg par la Chambre des Députés dans le cadre de la Conférence sur l'avenir de l'Europe » sous forme d'avis politique

- Article 179 du Règlement de la Chambre des Députés

M. Fernand Etgen, Président | D'Souskommissioun « Avenir de l'Europe » vun der aussepolitischer Kommissioun proposéiert, en Avis politique un d'europäesch Instanzen, déi d'Konferenz iwwert d'Zukunft vun Europa matorganiséiert hunn, ze riichten an hinnen de Rapport vun der zoustänneger Kommissioun zoukommen ze loossen. Den Avis politique vun der zoustänneger Souskommissioun « Avenir de l'Europe » vun der aussepolitischer Kommissioun ass un Iech a Form vun enger Resolutioun verdeelt ginn.

(Brouhaha)

D'Prozedur, déi applizéiert gëtt, ass gereegelt am Artikel 179 vum Chambersreglement. Laut dësem Artikel gëtt ouni Diskussioun iwwert den Avis politique ofgestëmmt.

Vote sur la résolution

Wie mat dëser Resolutioun d'accord ass, ass gebieden, d'Hand an d'Luucht ze hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Dës Resolutioun ass also och eestëmmeg ugeholl.

Ech soen Iech Merci. Ech leeden deen Avis dann un déi zoustänneg europäesch Instanze weider.

Domadder si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung si fir den 8., 9. an 10. Mäerz virgesinn.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 19.47 heures.)

Questions au Gouvernement

Sommaire

Objet	N°	Auteur	Page	Objet	N°	Auteur	Page
Mesures sanitaires dans les écoles	5844	Martine Hansen	91	eMobilité	6086	Fred Keup	95
Pénurie de chauffeurs de bus	5875	Jeff Engelen	91	Construction d'un pont dans le Centre nature et forêt Burfelt	6140	André Bauler	95
Ressortissants luxembourgeois en Ukraine	5892	Laurent Mosar	92	Marquage des pistes cyclables	6156	Carlo Weber	96
Crédit d'impôt monoparental	5905	Diane Adehm	92	Raton laveur	6159	André Bauler, Max Hahn	
Agressions envers des citoyens russes	5912	Fernand Kartheiser	93	Embargo sur l'énergie russe	6185	Fred Keup	97
Déclaration d'impôts	5922	Dan Biancalana	93	Infrastructure sportive pour les écoles à Echternach	6196	Fred Keup	97
Octroi de l'allocation de vie chère et de la prime énergie aux personnes vivant en colocation	5970	Djuna Bernard, Jessie Thill	93	Communauté bahá'ie	6205	Fernand Kartheiser	98
Prise en charge conseil en énergie	5975	Fred Keup	94	Sécurité à l'Aéroport de Luxembourg	6216	Mars Di Bartolomeo	98
Élevage en masse des animaux	6001	Marc Goergen	94	Éclairage des bâtiments publics	7051	Gilles Roth	98
Réforme des études de santé	6021	Martine Hansen, Claude Wiseler	94				

Mesures sanitaires dans les écoles | Question 5844 (01/03/2022) de Mme Martine Hansen (CSV)

A senger Äntwert vum 1. Mäerz 2022 op déi parlamentaresch Fro Nummer 5601 zu der Entwécklung vun de Covid-19-Fäll bei de Kanner a Jugendlechen an zu eventuellen zousätzleche Moosnamen schreift den Här Educatiounsminister ënner anerem, dass „opgrond vun der favorabeler Evolutioun vun den Infektiounszuelen [...] eng Rei vu Lackerunge vun de sanitäre Mesuren agefouert“ goufen. Hie verweist op d'Ofschafe vun der Quarantaine an déi nei Dispositiounen ronderëm d'Sortie aus dem Isolement. Dës Mesurë wieren och an de Schoulen ëmgesezt ginn, heescht et weider.

Doriwwer eraus schreift den Här Minister: „Parallèll zu der Entwécklung an eisen Nopeschlänner wäerten d'Moosnamen an de Schoulen nach eng Kéier virsiichteg adaptéiert ginn, dëst nodeems am Laf vun der leschter Woch sämtlech Schoulpartner consultéiert goufen.“

An deem Kontext wëll ech folgend Froen un den Här Educatiounsminister stellen:

1. Wat sinn d'Conclusiounen vun de Consultatiounen vun de Schoulpartner?

2. Wéi eng Upassunge sinn an de Schoule geplangt?

Réponse (26/04/2022) de **M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

ad 1. + 2. Déi favorabel Evolutioun vun den Infektiounszuelen huet effektiv eng Lackerung vun de sanitäre Mesuren erlaabt: Esou goufen duerch d'Gesetz vum 11. Februar d'Quarantänen ofgeschaaft an nei Dispositiounen ronderëm d'Sortie aus dem Isolement agefouert.

D'Unzuel vun de Schnelltester gouf ab dem 7. Mäerz op een Test pro Woch limitéiert.

Mam Gesetz vum 11. Mäerz 2022 gouf d'Maskepflicht an de Schoulen opgehewen, an déi peri-

paraschoulesch Aktivitéite konnten erëm ouni Restriktiounen organiséiert ginn.

Zanter dem Enn vun der Ouschtervakanz fënnt keen Testing méi an de Schoule statt.

Wéi an der Vergaangenheet goufe sämtlech Schoulpartner virum Akraafttriede vun dëse Mesurë consultéiert.

Pénurie de chauffeurs de bus | Question 5875 (04/03/2022) de M. Jeff Engelen (ADR)

Am Artikel „In Luxemburg werden die Busfahrer knapp“, deen den 18. Februar am „Lëtzeburger Wort“ publizéiert gouf, heescht et, datt mir zu Lëtzebuerg op ëmmer méi e staarke Mangel u Buschauffere duerstieren an datt dës Problematik bei Chauffeuren, déi op d'mannst Basiskenntnisser am Lëtzebuergeschen opweisen, besonnesch staark ausgeprägt ass. Als Ursaache ginn nieft der feelender